రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ ప్రజాస్వామిక దృక్పథం

తెలుగు & ఇంగ్లీష్
వ్యాసాలు

మానవ హక్కుల వేదిక

కె. బాలగోపాల్

రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ - ప్రజాస్వామిక దృక్పథం
కె. బాలగోపాల్

రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ
ప్రజాస్వామిక దృక్పథం

కె. బాలగోపాల్

HRF
మానవహక్కుల వేదిక ప్రచురణ

రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ – ప్రజాస్వామిక దృక్పథం

కె. బాలగోపాల్

Sub-Classification of SCs - A Democratic Perspective

K. Balagopal

మానవహక్కుల వేదిక ప్రచురణ

A Human Rights Forum Publication

ప్రచురణ సంఖ్య: 59

అక్టోబర్ 2024

₹ 150/–

ముద్రణ

అనుపమ ప్రింటర్స్, గ్రీన్ వ్యూ,

126 శాంతినగర్, హైదరాబాద్ – 28

ఫోన్: 23391364, 9849051114

Email: anupamaprinters@yahoo.co.in

ప్రతులకు

నవోదయ 9000413413, నవ తెలంగాణ 9490099378

అనేక (విజయవాడ) 92472 53884

మా వెబ్‌సైట్: www.humanrightsforum.org

బాలగోపాల్ రచనల కోసం: www.balagopal.org

“దండోరా ఉద్యమం అందరికీ ఒక విలువయిన గుణపాఠం నేర్పింది. ప్రజల మధ్య సమస్యలు సామాజికంగా పరిష్కారం కాకుండ కేవలం చట్టరూపంలో పరిష్కారమయితే ఆ పరిష్కారం చిక్కులలో పడుతుంది. ఒక పరిష్కారమంటూ జరిగిన తరువాత స్థిరత్వం కోసం దానికి చట్టరూపం ఇయ్యడం సబబే. కానీ చట్టం చేసేస్తే పరిష్కారం అయిపోతుందనుకోవడం పొరబాటు. అట్లాగని చట్టం కోసం అడగకుండ ఉండడం వివక్షకు గురయ్యేవాళ్లకు సాధ్యం కాదు. అయితే దానితోపాటు సామాజిక పరిష్కారం కోసం కూడ ప్రయత్నం చేయడం అవసరం. మాల మాదిగ రిజర్వేషన్ వర్గీకరణ సమస్యను సామాజికంగా ఎవ్వరూ పరిష్కారం చేయకపోవడం ప్రస్తుత పరిస్థితికి దారి తీసింది. ఇది ప్రధానంగా ఎవరి వైఫల్యం అన్న చర్చలోకి పోకుండ మనం సహితం ఈ ప్రయత్నం చేయలేదని ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవడం ఉచితంగా ఉంటుంది.”

“Everyone in Andhra Pradesh recalls the glee with which casteist society welcomed the arguments used by the malas against the demand raised by the madigas. There is in general in human affairs nothing more calculated to please than the appropriation of your arguments by your own opponent in the innocent assumption that he is protecting the right obtained against you from an encroacher. And like society, like judges, for the tortuous reluctance with which the courts came to accept that India is a caste society and something should be done about it if we are ever to be a real democracy is evident from the history of judicial pronouncements on reservations.”

ఇందులో...

నేనెరిగిన బాలగోపాల్ – మంద కృష్ణ మాదిగ 7

ఎస్.సి వర్గీకరణను ఆహ్వానిద్దాం 10

1. రిజర్వేషన్లు–వర్గీకరణ 15
2. మాల మాదిగల ఘర్షణల నివారణ కోసం కృషి చేద్దాం 33
3. సామాజిక పరిష్కారం కోసం కృషి చేసి ఉండాల్సింది 39
4. వర్గీకరణ మళ్ళీ మొదటికి 42
5. నిర్బంధం పరిష్కారం కాదు 45
6. ABCD పైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పు: విజ్ఞత లేదు, తర్కమూ లేదు 46
7. ఈ తీర్పుతోనూ సమస్యలున్నాయి 55
8. వర్గీకరణ అటకెక్కినట్టేనా ? 59

English Essays

9. Categorisation Ordinance is Within Legislative Competence of State 65
10. A Tangled Web: Subdivision of SC Reservations in AP 86
11. Justice for Dalits among Dalits: All the Ghosts Resurface 112
12. Sub-classification Addresses Disability Within Disability 136

Annexures

1. Excerpts of the August 1, 2024 Judgment of the 7 Judge Supreme Court Constitution Bench 139
2. Sub-Classification of Scheduled Castes: A Brief Timeline 154

నేనెరిగిన బాలగోపాల్

మంద కృష్ణ మాదిగ

MRPS వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు

నేను, మా గ్రామానికి చెందిన కొందరు మాదిగ యువత 1982–83 మధ్య కాలంలో బాలగోపాల్ గారిని మొదటిసారి కలిశాం. మా స్వగ్రామమైన న్యూ శాయంపేట (హంటర్ రోడ్, శాయంపేట) లో దళితులపై అమలవుతున్న వివక్ష, అంటరానితనంపై మేం గట్టిగా పోరాడుతున్న సమయమది. మాల మాదిగలపై ఆధిపత్యం కొనసాగాలని మా గ్రామంలో ఒక వర్గం, వారి ఆధిపత్యం నశించాలని మేము పోరాడుతున్నాం. సహజంగానే మాపై దాడులు పెరిగాయి. మా ఇండ్లపై దౌర్జన్యాలు జరిగాయి. వాటిని మేం తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాం. ఆ సమయంలో మొదటిసారి హన్మకొండలోని వేయి స్థంభాల గుడి రోడ్డులో ఉన్న చిన్న గదిలో బాలగోపాల్ గారిని మేము కలిసాం. నిజనిర్ధారణ చేయడానికి ఆయన మా గ్రామానికి వచ్చారు. జరిగిన విషయాల గురించి ప్రతి వ్యక్తితో మాట్లాడారు. పౌరహక్కుల సంఘం నాయకుడిగా మాకు ఎంతో మనోధైర్యాన్ని ఇవ్వడమే కాకుండా మేం చేస్తున్న పోరాటానికి అన్ని విధాలా అండగా నిలబడ్డారు. ఆనాటి నుండి బాలగోపాల్ గారు అంటే నాకు ఎంతో అభిమానం.

ఇక ఎస్.సి రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ విషయానికి వస్తే తప్పును తప్పు, ఒప్పును ఒప్పు అనడంలో మాదిగేతర మేధావులు, రచయితలు ఇచ్చిన మద్దతు, చూపిన చొరవ విస్మరించలేనిది. ఆ పరంపరను కొనసాగించిన వారిలో బాలగోపాల్ గారు ఒకడుగు ముందు వరుసలో ఉంటారు. తాను జీవించిన కాలంలో రాజ్యాంగ పరిధిలో పరిష్కారం చూపగలిగిన ప్రతి అంశంపైనా నిక్కచ్చిగా తన అభిప్రాయాన్ని చెప్పేందుకు ఆయన ఎప్పుడూ వెనుకాడలేదు. న్యాయాన్ని సమర్థిస్తూ రాసేందుకు ఉన్న ఏ ఒక్క అవకాశాన్నీ

ఆయన విడిచి పెట్టలేదు. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ ఉద్యమాన్ని మొదటినుండి గట్టిగా సమర్ధించారు. దళితులలో సైతం సామాజిక అంతరాలు, ముఖ్యంగా విద్యా, ఉద్యోగ, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాల్లో హెచ్చు స్థాయిలో ఉన్నాయని నిర్మొహమాటంగా చెప్పారు. ఆయనలో నిబిడీకృతమై ఉన్న సామాజిక న్యాయ స్పృహ ఎవరూ ఆమోదించకుండా ఉండలేనిది. అంత విశాలమైన దృక్పథం కలిగిన మేధావి బాలగోపాల్ గారు. సద్భావనతో కూడిన న్యాయం జరగాలని కోరే న్యాయవాది ఆయన. ఆయన రాసిన ఈ వ్యాసాలు చదువుతున్నంత సేపు బాలగోపాల్ గారు ఒక దండోరా ఉద్యమకారుడుగానే కనిపిస్తారు. దండోరా ఉద్యమాన్ని పరిశీలించిన తీరు ఆయనలోని దార్శనికతను ఎత్తి చూపుతుంది.

బాలగోపాల్ గారు తన రచనల ద్వారా ఎస్.సి రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ అంశాన్ని ఎంతో సహేతుకంగా మూల్యాంకనం చేశారు. ఆయన సత్యదూరం అయిన ఏ మాటనూ చెప్పలేదు. తనకు అర్థమైనదీ, తను అర్థం చేయించదల్చుకున్నదీ సామాజిక న్యాయం మాత్రమే. ఆయన చూడదల్చిందీ, సమాజానికి చెప్పదల్చిందీ కూడా సామాజిక న్యాయం గురించే. ఆయన కోరుకున్నది సమ సమాజం, సామాజిక అంతరాల నిర్మూలన అనే సత్యం ఆయన ఏ వ్యాసం చదివినా మనకు అర్థం అవుతుంది. ఎస్.సి రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ సమస్య సున్నితమైన అంశం అని సోకాల్డ్ మేధావులు, రచయితలు మిన్నకుండిపోయిన సమయంలో వారు తమ వైఖరి మార్చుకోవాలని, కుల నిర్మూలనకు రిజర్వేషన్ల పంపిణీ సూత్రం ఏ మాత్రం అడ్డంకి కాదని ఆయన నిక్కచ్చిగా చెప్పారు. ఎస్.సి వర్గీకరణ జరిగితేనే అట్టడుగు వర్గం వారికి మరింత బలం చేకూరి వారు అన్ని రంగాల్లోనూ పురోగతిని సాధించగలరనే సత్యాన్ని ఆయన పదే పదే చెప్పారు. ఇదే బాలగోపాల్ గారి ప్రత్యేకత.

మాల మేధావుల మౌనం లేదా అరకొర మద్దతు కారణంగానే వర్గీకరణ అంశం దళిత కులాల మధ్య అంతర్యుద్ధంగా మారిందనేది బాలగోపాల్ గారి రచనల నుండి కూడా అర్థం చేసుకోవచ్చు. బాలగోపాల్ గారి లాంటి మేధావులు తమ మేధస్సును మా సమాజానికి బాసటగా అందిస్తున్నప్పుడు, వర్గీకరణ అమలు కావాలని గట్టిగా చెబుతున్నపుడు మా డిమాండ్ ఎంత న్యాయమైనదనేది అందరికీ అర్థం అయి ఉండాలి. ఇది ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ ఉద్యమానికి ఎంతో బలాన్ని చేకూర్చిన అంశం. మా ఉద్యమం స్వచ్ఛమైన ఆలోచనాపరుల్ని తప్పనిసరిగా కదిలిస్తుందనడానికి బాలగోపాల్

గారే గొప్ప ఉదాహరణ. వర్గీకరణ పట్ల వారికి ఉన్న స్పష్టమైన అవగాహన స్ఫూర్తిదాయకమైనది. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ ఉద్యమం మీద ఆయన రాసిన ఈ అమూల్యమైన వ్యాసాలు, ఆయన ప్రకటించిన అద్వితీయమైన మద్దతు రాబోయే రోజుల్లో జరగబోయే సామాజిక న్యాయ ఉద్యమాలన్నిటికీ బలం చేకూరుస్తుందనడంలో నాకెలాంటి సందేహం లేదు.

ఒక్క ఎస్.సి వర్గీకరణ పట్లనే కాదు మొత్తం సమాజం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలన్నింటిపై లోతైన అవగాహన ఏర్పరచుకోవడంతో పాటు వాటి పరిష్కార దిశగా సమాజానికి తాను చెప్పదలచుకున్న ప్రతి విషయంలోను ఆయన ఖచ్చితత్వాన్ని అవలంబించారు. ఈ వైఖరి కారణంగా వ్యక్తిగతంగా ఎన్నో సమస్యలు, సవాళ్లు ఎదురైనా రాజీలేని దృఢ సంకల్పాన్ని ప్రదర్శించారు. ఆయనలో గానీ, ఆయన రచనల్లో గానీ ఎక్కడా మనం ఊగిసలాట, ద్వంద్వ వైఖరి చూడలేమంటే అది ఆయనలో ఉన్న నిజాయితీ, నిబద్ధతలకు బలమైన సాక్ష్యం.

ఎస్.సి రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ మీద తొలినాళ్ల నుంచి ఆయన రాసిన రచనల్ని, చేసిన ప్రసంగాలను, వెలువరించిన కరపత్రాలను, ఇచ్చిన ప్రకటనలను ఒక దగ్గర చేర్చి పుస్తకం రూపంలో తీసుకొస్తున్నందుకు మానవహక్కుల వేదికకు అభినందనలు. జరిగిన విషయాలన్నీ అందరికీ తెలిసేలా సుప్రీంకోర్టు తీర్పు నేపథ్యంలో ఈ పుస్తకం రావడం ఆహ్వానించదగినది. ఈ పుస్తకం దండోరా ఉద్యమానికి మరింతగా ఉపయోగపడుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

25 సెప్టెంబర్ 2024

ఎస్.సి వర్గీకరణను ఆహ్వానిద్దాం

తెలుగు నేల మీద ఎస్.సి వర్గీకరణ ఉద్యమం మొదలై ముప్పై ఏళ్లు గడిచింది. వర్గీకరణ ఆకాంక్ష చరిత్ర అంతకంటే పెద్దది. చాలా కాలంగా పరిష్కారం కాకుండా కొనసాగుతున్న ఈ వివాదం మనం నేర్చుకోదల్చుకుంటే చాలా విషయాల్ని నేర్పుతుంది. కనీసం ఇన్నేళ్ళ తర్వాతైనా సుప్రీంకోర్టు తన గత తప్పును సరిదిద్దుకుని వర్గీకరణకు అనుకూల తీర్పునివ్వడం సంతోషించాల్సిన విషయం. ఇదొక కీలక దశ. బహుశా ఇప్పుడు వర్గీకరణను ఇన్ ప్రిన్సిపుల్ కోర్టుల ద్వారా ఆపటం అంత సులభం కాదు. దాదాపు అసాధ్యం కూడా. వారికి మిగిలింది రాజకీయ ఒత్తిడి పెంచటం. ఆ ప్రయత్నాలు ఈపాటికే మొదలయ్యాయి.

నిజానికి ఎస్.సి వర్గీకరణ డిమాండు సాపేక్షంగా వెనుకబడిన, అంతర్గతంగా కొంత చిన్నచూపును అనుభవించిన ప్రజల ఆకాంక్ష. అది ఒక ప్రజాస్వామికమైన పరిష్కారాన్ని కోరుకుంటూ ముందుకు వచ్చింది. వర్గీకరణ కోరిన మాదిగ, తదితర కులాల సాధారణ ప్రజలు ఆ నాటి దళిత (మాల) మేధావులు, దళిత (మాల) ఉద్యమ నాయకుల నుండి ఎంతో సహకారం ఆశించారు. కొంత మద్దతు అందినా అది రెండు వర్గాల ప్రజల మధ్య దూరం పెరగకుండా ఆపలేకపోయింది. ఫలితంగా రాజకీయాల్లో, సామాజిక ఉద్యమాల్లో సైతం వారి ఐక్యతకు బీటలు పడ్డాయి. 'అంటరాని' కులాల ఆకలి కేకల ఘర్షణ తమ తరతరాల ఉమ్మడి శత్రువును మర్చిపోయింది. సోదర సమానుల మధ్య చెలరేగిన మంటల్లో ఆధిపత్య కులాలు యథేచ్ఛగా చలి కాచుకున్నాయి.

తమ న్యాయమైన వాటా అడిగే వర్గానికి, ముఖ్యంగా నాయకత్వానికి, తమ ఈ భౌతిక పరిస్థితికి కారణం ఎవరు, మనం ఎవర్ని లక్ష్యంగా చేసుకుంటున్నాం, దాని పర్యవసానాలు ఏమిటి అనేది అవగాహన ఉండాలి. తమ డిమాండు ఎంత

న్యాయమైనదైనా తమ వేదికల నుండి వెళ్లే సందేశం దీర్ఘకాలికంగా నష్టం చేయకుండా ఉండాలి. ముఖ్యంగా సామాజిక అంతరాల పరిష్కారంలో అవతలి పక్షం మనసులు గెల్చుకోవటం అనేది సమస్య పరిష్కారాన్ని ఎంతో సులభతరం చేస్తుంది. అలాగే ఏ కారణాల వలన తాము ఒక న్యాయమైన సదుపాయాన్ని సాధించుకున్నామో దాన్ని తమలోని వారికే నిరాకరించడం, అందుకు ఆధిపత్య కులాల వారి వాదనలనే ఆలంబన చేసుకోవడం వర్గీకరణ వ్యతిరేకవాదులకు కూడా తగని పని. తమ వెనుకబాటుకు ఏ రకంగా కూడా కారణం కాని, తమతో పాటు సామాజిక వెలిని అనుభవించిన కులంలోని తటస్తుల, ఉదారవాదుల మద్దతునైనా మాదిగ ఉద్యమం కూడగట్టుకోలేకపోవడం ఒక సమస్య అయితే, మాల వర్గంలోని మేధావులు ఈ విషయంలో తీసుకోవాల్సినంత చొరవ తీసుకోకపోవడం మరో సమస్య. ఏది ఏమైనా అది గతచరిత్ర. ఇప్పుడు ఒక ప్రత్యేక దశకు చేరుకున్నాం. వర్గీకరణను ఇంకా వ్యతిరేకిస్తూ వస్తున్న వాదనల్లో చాలావరకు కాలం చెల్లినవి లేదా పూర్తిగా అసంబద్ధమైనవి. వర్గీకరణను ఎలా చేయాలన్న విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు. వాటిని హేతుబద్ధంగా పరిష్కరించుకోవచ్చు.

ఎస్.సి వర్గీకరణను వ్యతిరేకించే మాల నాయకులకూ, మేధావులకూ, ఆ కులం ప్రజలకూ మా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే ఇప్పటికైనా సామరస్య పూర్వకంగా ఆలోచించి మనం ఎవరికి వ్యతిరేకంగా సంఘటితమవుతున్నామనే విషయాన్ని సమీక్షించుకోవాలని. ఈ అంతర్గత వివాదం ఇకనైనా ముగియాలి. ఉమ్మడిగా పోరాడటానికి అసంఖ్యాకమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. వర్గీకరణ వల్ల దళితుల్లో చీలిక రావడం సంగతి అటుంచి వర్గీకరణ జరగకపోవడం వల్లనే చీలిక పెరుగుతున్నది. ఈ దశలో కూడా ఈ సమస్య పరిష్కారం కాకపోతే దళితుల ఐక్యత అసాధ్యమై పోతుంది. ఎస్.సి కులాలు మళ్ళీ బ్రాహ్మణీయ కులాల నియంత్రణలోకి వెళ్తాయి. ఇదే జరిగితే ఇంతకంటే ఎక్కువ వైరుధ్యాలున్న ఓబీసీ కులాల ఐక్యత మరింత పెద్ద ప్రశ్నగా కనిపిస్తుంది. దీనర్థం సమాజం అంతా కులం పేరు మీద మాత్రమే సంఘటితం కావాలని కాదు. సామాజిక అణచివేత ఈరోజుకీ అదే ప్రాతిపదికన కొనసాగుతున్నప్పుడు, ఆధునిక రంగాల్లోనూ మరింతగా దృఢపడుతున్నప్పుడు నష్టపోతున్న వర్గాలు ఆ ప్రాతిపదికనే ఐక్యం కావడం, సామాజిక వివక్ష లేని సమాజాన్ని కోరుకోవటం కూడా ఒక ప్రజాస్వామికమైన హక్కే అవుతుంది. ఆ హక్కు సాధించుకోవాలంటే సామాజికంగా వివక్షకూ, అణచివేతకూ

గురవుతున్న కులాల ఐక్యత ఒక తప్పనిసరి అవసరం. ఆ ఐక్యత సాధిస్తేనే ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ రంగాల్లోని బలహీనులందరికీ శక్తి సమకూరుతుంది.

వర్గీకరణ డిమాండు మొదలైన నాటి నుండీ అది న్యాయమైన డిమాండ్ అని బాలగోపాల్ గారు స్పష్టం చేస్తూ వచ్చారు. వర్గీకరణ జరిగితే నష్టపోయే ప్రజలనే కాదు మొత్తం సమాజాన్ని కూడా కన్విన్స్ చేయడానికి ఆయన నిరంతర ప్రయత్నం చేశారు. వ్యక్తిగతంగాను, తాను ప్రాతినిధ్యం వహించిన సంఘాల ద్వారాను కూడా ఈ ప్రయత్నం చేశారు. ఈ విషయంలో సామాజిక మద్దతు కూడగట్టడం మాత్రమే కాక, బాలగోపాల్ గారు హైకోర్టులోనూ వర్గీకరణకు అండగా నిలబడ్డారు. హైకోర్టులో ఆయన చేసిన ఆర్గ్యుమెంట్లు సుప్రీంకోర్టులో వర్గీకరణకు అనుకూలంగా వాదించిన న్యాయవాదులకూ సహాయపడ్డాయి. జాతీయస్థాయిలో వర్గీకరణ వ్యతిరేకతను తగ్గించడానికి జాతీయ పత్రికల్లో సైతం బాలగోపాల్ వ్యాసాలు రాశారు. అటువంటి ఒక వ్యాసమే మొన్నటి సుప్రీంకోర్టు తీర్పును ప్రభావితం చేసిన డాక్యుమెంట్లలో ఒకటిగా ఉంది. ఆయన వర్గీకరణపై తెలుగులోనూ, ఇంగ్లీష్‌లోను వివిధ సందర్భాలలో రాసిన అన్ని వ్యాసాలనూ, సుప్రీంకోర్టు ఇటీవలి తీర్పులోని ముఖ్యమైన భాగాలనూ ఇందులో పొందుపరిచాం. వాటిని మరోసారి అందరి దృష్టికీ తేవాలని మా ప్రయత్నం.

మానవ హక్కుల వేదికగా మేము ఆయన చేసిన ఈ కృషిని మరింత ముందుకు తీసుకువెళ్ళే ప్రయత్నం చేస్తాం. వర్గీకరణ ప్రక్రియను తక్షణమే ప్రారంభించి వీలైనంత త్వరగా పూర్తి చేయాలని మేము రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలను కోరుతున్నాం. కోర్టుల వైపు నుండి మరోసారి అడ్డంకులు రాకుండా ఈ సారి వర్గీకరణ ప్రక్రియను శాస్త్రీయంగా, పూర్తి చట్టబద్ధంగా జరపాలని కోరుతున్నాం. అందుకోసం ఎస్.సి కులాల జనాభా వివరాలు, విద్యా, ఉద్యోగ, రాజకీయ రంగాల్లో, ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల లబ్ధిలో వారి ప్రస్తుత స్థానం వంటివన్నీ ముందుగానే శాస్త్రీయంగా మదింపు చేయబడాలి. ఆ సమాచారం ఆధారంగానే ఎస్.సి కులాలను ఎన్ని కేటగిరీలు చేయాలి, ఎవరెవరికి ఏ ప్రాధాన్యతా స్థానం ఇవ్వాలనేది నిర్ణయించాలి. ఎస్.సి కులాల్లో అందరి కంటే వెనుకబడిన (ఆశ్రిత/ సంచార /అర్ధ సంచార) కులాలకు మొదటి ప్రాధాన్యమిస్తూ వర్గీకరణ ప్రారంభించాలి. క్రీమీలేయర్ ప్రస్తావన ఉండకూడదు. కేంద్రమే ఎస్.సి వర్గీకరణకు ఒక చట్టం చేసి, కేంద్ర సంస్థలలో కూడా ఎస్.సి వర్గీకరణను అమలు చేయాలి. వాటితో పాటు ప్రైవేటీకరణ జరిగిపోయి విద్యా, ఉద్యోగ కల్పనా సంస్థలు

దాదాపు తొంభై శాతం ప్రైవేట్ రంగంలో ఉంటున్న నేపథ్యంలో ప్రైవేటు రంగంలో ఉన్న అన్ని సంస్థల్లో కూడా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అన్ని వర్గాలకూ వారి జనాభా దామాషాలో రిజర్వేషన్ విధానాన్ని అమలు చేయాలని ఒత్తిడి పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది.

వీటన్నిటినీ దృష్టిలో ఉంచుకుని ఆధిపత్య కులాల రాజకీయ దాహానికి చెంపపెట్టుగా ఈ వివాదాన్ని ఎవరి ప్రమేయం లేకుండా పరిష్కరించుకునే సత్తా మాకుందని నిరూపించే మేధావుల, నాయకుల చొరవ కోసం కాలం ఎదురు చూస్తున్నది.

మానవహక్కుల వేదిక

2 అక్టోబర్ 2024

రిజర్వేషన్లు - వర్గీకరణ

రిజర్వేషన్ల విషయంలో ఇవ్వాళ మనం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్యమైన అంశాలు మూడు.

మొదటిది – రిజర్వేషన్లు ఇవ్వటానికి కులాన్ని ప్రాతిపదికగా వాడవచ్చునా? అంటే సామాజికంగా, విద్యాపరంగా ఒక కులం వెనుకబడి ఉందా లేదా అని చూడవచ్చునా? ఈ చర్చ కోర్టులలో పదే పదే వచ్చింది.

రెండవది – ఏదో ఒక కేటగిరిలో వెనుకబడిన వాళ్ళు, మరీ వెనుకబడిన వాళ్ళు అనే ఉప వర్గీకరణ చేయవచ్చునా?

మూడవది – మొత్తం రిజర్వేషన్లు ఎంత ఉండవచ్చు, 50 శాతం కంటే ఎక్కువ ఉండవచ్చునా, ఉండకూడదా?

మొదటి రాజ్యాంగ సవరణ తరువాత సుప్రీంకోర్టులో 1953 నుంచి, అంటే బాలాజీ కేసు దగ్గర నుంచి ఈ మూడు చర్చలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కులాన్ని ప్రాతిపదికగా చేసుకొని వెనుకబాటుతనాన్ని నిర్వచించవచ్చునా అనే మొదటి ప్రశ్నకు బాలాజీ కేసులో సుప్రీంకోర్టు 'నిర్వచించటానికి వీల్లేదు' అంది. కాని తర్వాత కాలంలో తన అవగాహనను మార్చుకుంటూ వచ్చింది. మండల్ కమిషన్ కేసులో 'ఒక కులం మొత్తంగా సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడి ఉంటే కులం ప్రాతిపదికగా రిజర్వేషన్లు ఇవ్వొచ్చు' అని తీర్పు ఇచ్చింది. ఇవాళ అది స్థిరపడ్డ నిర్ణయం (settled fact). దీనికి అనుకూలంగా ఆ తర్వాత కూడ అనేక కోర్టు తీర్పులు వచ్చాయి. అన్నిట్లోకి ఉత్తమమైనది మన చిన్నపరెడ్డిగారు ఇచ్చిన తీర్పు.

వసంతకుమార్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక కేసును కర్ణాటక గవర్నమెంట్ సుప్రీంకోర్టు ఒపీనియన్ కోసం రెఫర్ చేసినపుడు చిన్నపరెడ్డిగారు తన అభిప్రాయం వివరంగా రాశారు. భారతదేశంలో సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడి ఉండటం అనే దానికి కొలత ఎక్కడి నుంచి మొదలుపెట్టాలి అంటే కులంతోనే మొదలుపెట్టాలి అని ఆయన స్పష్టంగా చెప్పారు. 'భారతదేశ చరిత్ర అట్లాంటిది. ఈ చరిత్ర మనుషుల్ని సామాజికంగా, విద్యాపరంగా తక్కువగా చూసింది కులం ప్రకారంగానే. ధర్మశాస్త్రాలు చదివినా, సామాజిక ఆచరణ తెలుసుకున్నా అర్థమయ్యేది ఏమిటంటే ఈ దేశంలో ఎవరైనా సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనకబడి ఉన్నారు అంటే అది ప్రధానంగా కులం వల్లనే. ఇతర విషయాలు ఆ తరువాత వచ్చి చేరిన విషయాలు. కాబట్టి ఇవాళ సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన వారిని గుర్తించడానికి మనం అమూర్తం (abstract) గా ఏదో కాన్సెప్ట్ పెట్టుకుంటే ప్రయోజనం లేదు. దాన్ని భారతదేశ చరిత్ర నుంచే మొదలుపెట్టి ఆలోచించాలి. ఈ చరిత్రలో మనుషులు సాంఘికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడి ఉండటానికి కులమే ప్రధాన పాత్ర నిర్వహించింది. అందువల్ల దానినే ప్రాతిపదిక చేసుకోవాలి' అని చిన్నపరెడ్డిగారు రాశారు. మేము ఆ తీర్పుని చాలా ఏళ్ళ కిందే తెలుగులో అచ్చు వేశాం. ఇప్పుడు దాన్ని స్థిరపడ్డ నిర్ణయంగా భావించవచ్చు.

రెండవది ఉప వర్గీకరణ చేయవచ్చునా? అనేది. వెనుకబడిన కులాలు అని రిజర్వేషన్ ఇచ్చినప్పుడు మళ్లీ దాంట్లో ఉప వర్గీకరణ చేయడం కరెక్టా అనేది ప్రశ్న. ఈ విషయంలో కూడ సుప్రీంకోర్టు మొదట 1953 లో బాలాజీ కేసులో చేయడానికి వీల్లేదు అని చెప్పింది. తర్వాత తర్వాత వచ్చిన కేసుల్లో చెయ్యవచ్చు తప్పేమీ లేదు అంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో ఎవరికైతే తగినంతగా ప్రాతినిధ్యం లేదో వాళ్ళకు ఇవ్వాలి అన్న తర్వాత, ఆ తగినంత ప్రాతినిధ్యం అన్నదాంట్లో అసలే లేనివాళ్ళు, కొంచెం ఉన్నవాళ్ళు అన్న తేడా ఉన్నప్పుడు వర్గీకరించడంలో తప్పేమీ లేదు అని కోర్టులు తీర్పు ఇస్తూ వచ్చాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో బి.సిలలో ఎబిసిడి వర్గీకరణ చాలా కాలంగా ఉంది. దీని మీద ఎవరూ కోర్టుకి కూడ పోయినట్లు లేరు. ఆ వర్గీకరణను అందరూ ఆమోదించారు కూడ. ఇతర రాష్ట్రాలలో మాత్రం దానిపై కోర్టుకు వెళ్ళారు. ఆ సందర్భంగానే సుప్రీంకోర్టు పై తీర్పు ఇచ్చింది. కొందరు అందుకోలేకపోతున్నారు, కొందరు అందుకోగలుగుతున్నారు అనుకున్నప్పుడు వెనకబడిన, మరింత వెనకబడిన

అని విభజించవచ్చని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టంగా తీర్పు ఇచ్చింది. ఇవాళ అదీ ఒక స్థిరపడ్డ నిర్ణయమే (సెటిల్డ్ ఫాక్టే).

మూడవది ఇప్పటికీ నా దృష్టిలో అహేతుకంగా మిగిలిపోయింది ఏమిటంటే మొత్తం రిజర్వేషన్లు ఎంత ఉండవచ్చు అనేది. మొదట్నించి మొత్తం రిజర్వేషన్లు 50 శాతం మించడానికి వీల్లేదు అని సుప్రీంకోర్టు ఏ రాజ్యాంగపరమైనటువంటి ఆర్గ్యుమెంట్ లేకుండానే అంటూ వస్తోంది. రెండు కేసులలో మాత్రం – కేరళ నుంచి వచ్చినటువంటి ఎం.ఎన్. థామస్ కేసులో, కర్ణాటక నుంచి వచ్చిన వసంతకుమార్ కేసులో మాత్రమే జడ్జీలు ఎందుకు 50 శాతం అప్పర్ లిమిట్ ఉండాలి, ఉండవలసిన అవసరం ఏముంది, ఎంత రిజర్వేషన్ అవసరమో అంత రిజర్వేషన్ ఇవ్వొచ్చు అన్నారు. అవసరం ఎంత అనేది సాంఘికంగా, విద్యాపరంగా ఎంతమంది వెనుకబడి ఉన్నారు అనే దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది తప్ప 50 శాతం అనే లిమిట్ ఎందుకు పెట్టాలి అన్నారు. కాని మండల్ కమిషన్ కేసులో తీర్పు చెప్పేటపుడు సుప్రీంకోర్టు ఫుల్‌బెంచ్ – అంటే 9 మంది జడ్జీలు కూర్చునే బెంచ్ – మొత్తం రిజర్వేషన్ 50 శాతానికి మించటానికి వీల్లేదంది. పంచాయతీరాజ్ విషయం తీసుకుంటే, పంచాయతీరాజ్ చట్టం వచ్చిన తరువాత జరిపిన ఎన్నికల్లో రిజర్వేషన్లు దాదాపు 70 శాతం ఉన్నాయి. ఎస్.సిలకు, బి.సిలకు, ఎస్.టిలకు, మహిళలకు, ఓపెన్ కోటాలో మళ్ళీ మహిళలకు అన్నీ కలిపితే మొత్తం రిజర్వేషన్లు 70 శాతం ఉన్నాయి. అయినా దానిని ఎవరూ రాజ్యాంగ విరుద్ధం అనలేదు. పంచాయతీ పదవులకు లేని అభ్యంతరం విద్య, ఉద్యోగాల్లో మాత్రం ఎందుకు ఉండాలి? అందుకే విద్య, ఉద్యోగ రంగాల్లో రిజర్వేషన్లు 50 శాతానికే పరిమితం కావాలి అన్న సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకి అర్థమేమీ లేదని నేను అనుకుంటున్నాను. అయినా పార్లమెంట్లో సవరణ తీసుకువచ్చి సుప్రీంకోర్టు తీర్పుల్ని మార్చవచ్చు. సుప్రీంకోర్టులో కూడ అంతకంటే పెద్ద బెంచ్ దీనిని పునఃపరిశీలన చేయవచ్చు. కాబట్టి మనం ఈ విషయంలో ఒక ఆందోళన, ఉద్యమం చేయటం అనేది చాలా అవసరం.

వర్గీకరణ డిమాండ్ కొత్తదేం కాదు

ఇవ్వాళ మనకు చర్చ దళితులలో మాలలు అందుకున్నట్టుగా మాదిగలు రిజర్వేషన్లను అందుకోలేకపోతున్నారు అని కదా! మొత్తంగా ఎస్.సిలకి మీరు ఇంత

కోటా ఇచ్చారు – 14 శాతమో, 15 శాతమో. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో కొంచం ఎక్కువ లేదా తక్కువ ఉండొచ్చు. అయితే ఏ కులం వాళ్లు ఆ ఉద్యోగాలను పొందగలుగుతున్నారు అంటే ఒక కులం వాళ్ళే ఎక్కువగా పొందగలుగుతున్నారు. మిగిలిన వాళ్ళు తక్కువగా పొందగలుగుతున్నారు. అందువల్ల మా వాటా మాకు వేరు చేసి ఇచ్చేయండి అని చెప్పి ఇవ్వాళ మాదిగలు అడుగుతున్నారు. ఇది ప్రాథమికంగా ఒక ప్రజాస్వామిక డిమాండ్‌గానే మేము భావిస్తున్నాం. అంటే పౌరహక్కుల సంఘం భావిస్తున్నది. వ్యక్తిగా నేను కూడ భావిస్తున్నాను. దీని గురించి చర్చ జరగాలి. ఇక్కడ మొట్టమొదట గుర్తించాల్సిన విషయం ఏమిటంటే ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్ళు పెట్టిన ఈ డిమాండ్ కొత్తగా ఈ రోజు పుట్టిన డిమాండ్ కాదు. ఇది ఎస్.సి రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి మాత్రమే వచ్చిన డిమాండ్ కూడ కాదు. ఒక సెక్షన్‌ను లేదా వర్గాన్ని/భాగాన్ని వెనుకబడిన వారిగా గుర్తించి రిజర్వేషన్లు ఇచ్చిన తర్వాత దాంట్లోనే కొంతమంది చైతన్యవంతులు మా వాటా సంగతి ఏంటి, మమ్మల్ని మొత్తం ఒకటిగా చూసినప్పుడు మేం నష్టపోతున్నాం కదా, మాకు విడిగా ఇవ్వండి అని అడగడం అనేది చాలాకాలం నుంచే జరుగుతూ వస్తోంది.

1953 లోనే అప్పటి మైసూరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం – అప్పుడు కర్ణాటక రాష్ట్రం లేదు, మైసూరు రాష్ట్రమే ఉండేది – వెనుకబడిన కులాల్లో మొదటిసారిగా కొంచెం వెనుకబడిన కులాలు, మరీ వెనుకబడిన కులాలు అని వేరు చేసింది. ఎందుకోసం వేరు చేసారు అంటే మైసూరు రాష్ట్రంలో మన దేవగౌడగారి కులమైన వొక్కలిగ కులం, మరో కులమైన లింగాయత్‌లు కూడ అప్పుడు వెనకబడిన కులాల కిందే లెక్క. ఇప్పుడు కాదనుకోండి. వాళ్ళతో పాటు చాకలివాళ్ళు, మంగలివాళ్ళు అందరూ కూడ దీంట్లోనే ఉంటే రిజర్వేషన్లు అన్నీ దేవగౌడలకే పోతున్నాయి, మాకు దొరకట్లేదు అనే వాదన ముందుకు రావడంతో బి.సి రిజర్వేషన్లను రెండుగా – కొంచెం వెనకబడిన కులాలు, మరీ వెనకబడిన కులాలు అని – విభజించారు.

ఆ వర్గీకరణ సుప్రీంకోర్టు దాకా పోతే అట్లా వేరు చెయ్యటానికి వీల్లేదు అని సుప్రీంకోర్టు కొట్టేసింది. అయితే అప్పుడు కులపరంగా రిజర్వేషన్లే తప్పు అని కొట్టేసింది కాబట్టి వాళ్లసలు ఈ వర్గీకరణ విషయంలోకి ఎందుకు పోయారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కులం ప్రాతిపదిక మీద రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడమే తప్పు అనిన తరువాత దాంట్లో

మరీ వెనకబడిన కులాలు, కొంచెం వెనకబడిన కులాలు అనే ఉప వర్గీకరణ కరెక్టా తప్పా అనే చర్చలోకి సుప్రీంకోర్టు ఎందుకు పోవాలి? సరే, ఆ తర్వాత చాలా మారుతూ వచ్చి, ఇవ్వాళ ఇన్ ప్రిన్సిపుల్ అంటే సూత్రప్రాయంగా ఉప వర్గీకరణ కూడ కరెక్టే అని తీర్పు ఇచ్చింది. అయితే 'వాస్తవంగా అంత తేడా ఉందా? లేదా? అని చూడాలని, రేషనల్ నెక్సస్ (హేతుబద్ధమైన బంధం) నిజంగా ఉంటే మాత్రమే ఇట్ ఈజ్ వ్యాలిడ్, అంటే అర్థమైనదే' అని చెప్పి కోర్టు తర్వాత కాలంలో తీర్పులు ఇస్తూ వచ్చింది.

మన రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన కులాల రిజర్వేషన్లలో ఎబిసిడి వర్గీకరణ మొదట్లోనే జరిగింది. అది చాలావరకు శాస్త్రీయంగా కూడ జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జరిగింది బాగుందని ఇతర రాష్ట్రాలు కూడ ఆ రకమైన ఉప వర్గీకరణ చేసుకుంటాము అంటున్నాయి. బీహార్, యు.పి మొదలైన ఉత్తరాది రాష్ట్రాలలో ఈ రకమైన చర్చలు సాగుతున్నాయి. అక్కడ యాదవులు, కుర్మీలు, కొయరీలు వంటి వాళ్ళు మాత్రమే గవర్నమెంట్ ఉద్యోగాలు పొందే స్థాయికి వచ్చారు. మొత్తం బి.సిలలో వీళ్ళు పొందినంత ప్రయోజనం వేరే వాళ్ళు పొందలేకపోతున్నారు. దాంతో వర్గీకరణ డిమాండ్ అక్కడ కూడ ముందుకు వస్తోంది. అట్లాగే స్త్రీల విషయంలోను.

ఇవ్వాళ పంచాయతీరాజ్ ఎన్నికలలో ఎస్.సి రిజర్వేషన్లో మూడవవంతు స్త్రీలకు ఇచ్చారు. అది కూడ ఒక వర్గీకరణే. బి.సి రిజర్వేషన్లలో కూడ మూడవవంతు స్త్రీలకు ఇచ్చారు. అదీ ఒక వర్గీకరణే. ఎస్.టి రిజర్వేషన్లోనూ మూడవవంతు స్త్రీలకు ఇచ్చారు. అది కూడ ఒక వర్గీకరణే. వీటికి ప్రాతిపదిక ఏమిటి? ఎస్.సిలకు ఇంత రిజర్వేషన్ అని ఇస్తే అన్నీ మగవాళ్ళే తీసుకుంటున్నారు. స్త్రీలెవరూ సర్పంచ్‌లు కాలేకపోతున్నారు. ఎంపిటిసిలు కాలేకపోతున్నారు. కాబట్టి ఏం చెయ్యాలి? నిజానికి జనాభాలో స్త్రీలు సగం ఉన్నారు కాబట్టి సగం ఇయ్యాలి. మొదటి మెట్టుగా 33 శాతం ఇద్దామన్నారు. ఈ వర్గీకరణను ఎవరూ ప్రశ్నించలేదు. ఎందుకు ప్రశ్నించలేదంటే వాస్తవంగానే రాజకీయాలలో ఇచ్చే రిజర్వేషన్లు అన్నీ ఆ కులాల మగవాళ్ళే తీసుకుంటున్నారు కనుక. ఉద్యోగాలలో కంటే రాజకీయాల్లో ఇది ఎక్కువగా జరుగుతోంది. మరి ఆడవాళ్ళకు సాధికారత రావడం ఎలా? అధికారం, ఆ అధికారాన్ని చెలాయించటం వలన వచ్చేటటువంటి ప్రయోజనాలు, తమను తాము అభివృద్ధి చేసుకునే అవకాశాలు ఇవన్నీ ఎలా రావాలి?

అధికారం చెలాయించటం వలన ఎంత ప్రయోజనం వస్తుంది అనేది వేరే ప్రశ్న. కాని ఒక మనిషిని శ్రమ విభజనలో నువ్వు దీనికే కట్టుబడి ఉండాలి అని నిర్దేశించడం చాలా అన్యాయం. నువ్వు సర్పంచ్ కావటానికి వీలు లేదు. నువ్వు వంట మాత్రమే చేయాలి. పిల్లల్ని కని పెంచుతూ ఉండాలి. నువ్వు తల్లివి, నువ్వు భార్యవి అనే ఆ శ్రమ విభజనే తప్పు. సర్పంచ్ అయితే ఆమె ఏం సాధిస్తుంది? సర్పంచ్‌కు ఏం అధికారాలు ఉన్నాయి అంటుంటారు. మరి నువ్వు మాత్రం సర్పంచ్ ఎందుక్కావాలి? ప్రతి మనిషీ – మనిషికి సాధ్యమయ్యే అన్ని పనులు చేసే అవకాశాన్ని కలిగి ఉండాలి. అది ఒక ప్రాథమికమైనటువంటి మానవ హక్కు. ఏమైతేనేం రాజకీయ పదవుల విషయంలో జరిగిన ఈ వర్గీకరణను ఎవరూ వ్యతిరేకించలేదు.

వికలాంగుల్లోనూ వర్గీకరణకై డిమాండ్

ఇవాళ వికలాంగుల విషయంలో ఒక డిమాండ్ ముందుకు వస్తున్నది. ఒక సంవత్సరం కిందట హైదరాబాద్‌లో వాళ్ళు ధర్నా చేశారు. వారికి ఉద్యోగాలలో, విద్యారంగంలో 3 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంది. అయితే వికలాంగులలో మూడు రకాలవాళ్ళు ఉన్నారు. అంధులు, మూగ–చెవిటివారు, కాళ్లూ చేతుల వైకల్యం ఉన్నవాళ్లు. ఈ ముగ్గురిలో అంధులకు, మూగ–చెవిటివాళ్ళకు ఉన్నటువంటి వైకల్యం ఎక్కువ. ముఖ్యంగా విద్య విషయంలో. అందువల్ల మూడో కేటగిరీకి చెందిన వికలాంగులే ఎక్కువగా ఉద్యోగాలు పొందుతున్నారు. ఆ విషయం వాళ్ళు చెప్పేంతవరకు మాకు తెలియదు. వాళ్లిప్పుడు ధర్నా చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు మన వెంకటేశ్వర్లును (స్థానిక పి.డి.ఎస్.యు నాయకుడు) తీసుకుందాం. ఈయనతో సమానంగా ఒక కళ్ళు లేని అతను, నోరు లేని అతను, చెవులు లేని అతను ఎట్లా పోటీపడతాడు? పోటీ పడలేరు కదా. ఈయనకే వస్తుంది. ఎందుకంటే ఇవ్వాళ మెరిట్ అని, సామర్థ్యం అని ఏదైతే పిలవబడుతున్నదో, దానికి ఏదైతే ప్రమాణంగా ఉందో, ఆ ప్రమాణాలు పొందటంలో ఈయనకు అంత ఇబ్బంది లేదు. కళ్ళులేని వాళ్ళకు, చెవులులేని వాళ్ళకు, నోరులేని వాళ్ళకు ఎక్కువ ఇబ్బంది. వాళ్ళు పుస్తకాలు చదవలేరు, పంతులుగారి పాఠం వినలేరు. అందుకే వాళ్ళేం అడుగుతున్నారు అంటే మా మూడు శాతాన్ని ముగ్గురికీ ఒక్కొక్క శాతంగా వేరు చేసి ఇవ్వండి అంటున్నారు. అప్పుడే మాకు న్యాయం జరుగుతుంది అంటున్నారు. ఇది అహేతుకం కాదు కదా!

నష్టపోయిన వాళ్ళు మాట్లాడేంతవరకు ఎవరికీ విషయం అర్థం కాదు. వాళ్ళు చెప్తేనే కదా అర్థమయ్యేది. ఐదేళ్ళ కింద, పదేళ్ళ కింద కులం అనేది ఇంత పెద్ద సమస్యని మాకు తెలియదు. తెలియదు అంటే దళితులు మాట్లాడలేదు కాబట్టి తెలియదు. నేను బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టాను కాబట్టి కులం పెద్ద సమస్య అని నేను అనుకోలేదు. అదేదో ఉపరితల సమస్య అని అనుకున్నా. వాళ్ళు మాట్లాడడం మొదలుపెట్టాక అర్థం చేసుకున్నాం. మనందరి ఇళ్ళల్లో స్త్రీలు ఉంటారు కదా. మనందరికీ చెల్లెళ్ళు ఉంటారు, అక్కలు ఉంటారు, అమ్మలుంటారు, వదినలుంటారు, భార్యలుంటారు. వాళ్ళ సమస్యలు ఏమిటనేది వాళ్ళు చెప్పేంతవరకు మనకు, అంటే మగవాళ్ళకు అర్థం కాలేదు. మనమే వాళ్ళ సమస్య అని వాళ్ళు చెప్పేంతవరకు మనకు అర్థం కాలేదు. అట్లా నేను గుడ్డివాడిని కాదు, అవిటి వాడిని కాదు, చెవిటివాడిని కాదు, మరి నాకెట్లా అర్థం కావాలి వాళ్ళలో ఎవరు ఎక్కువ పొందగలుగుతున్నారు, ఎవరు ఎక్కువ పొందలేకపోతున్నారని. ఆ గుడ్డివాళ్ళే ధర్నా చేసి 'ఇక్కడ ఒక పౌరహక్కుల సంఘం ఉందంట, గుడ్డివాళ్లు పౌరులు కాదా, మీరు వస్తారా రారా మా దగ్గరికి' అంటే అప్పుడు మేము వాళ్ళ దగ్గరికి పోతే, వాళ్ళు చెబితే మాకు అర్థం అయ్యింది. ఆ తరువాత లెక్కలు తీస్తే వికలాంగుల రిజర్వేషన్‌లో అవిటి వాళ్ళే ఎక్కువ వాటా పొందగలుగుతున్నారని మాకు స్పష్టంగా అర్థమైంది. దానికి కారణం కూడ స్పష్టంగా అర్థమైంది. ఇప్పుడు వాళ్ళు తమ ముగ్గురికీ ఒక్కొక్క శాతంగా వేరు చేసి రిజర్వేషన్ ఇవ్వండి అంటున్నారు. అది న్యాయమైన డిమాండే అని నేను అనుకుంటున్నాను. అయితే ఇది ఇంకా పెద్ద ఆందోళనగా ముందుకు రాలేదు కాబట్టి సమాజంలో చర్చ కాలేదు. లేకపోతే ఇదీ పెద్ద చర్చ అయి ఉండేది.

ఆదివాసులలోనూ...

అట్లాగే ఆదివాసులలో. ఇది ఇవ్వాళ తెలంగాణ జిల్లాల్లో మొదలయింది. ఇతర ప్రాంతాలలో కూడ రావచ్చు. తెలంగాణ జిల్లాల్లో లంబాడా, గోండు, కోయ ప్రధానమైనటువంటి ఆదివాసీ తెగలు. ఇవి కాక నాయకపోడ్‌లు అని, కొలాములు అని, ఖమ్మం జిల్లాలో కొండరెడ్లు అని వేరే తెగలు కూడ ఉన్నాయి. ఎక్కువగా ఎస్.టి రిజర్వేషన్ ఎవరు పొందగలుగుతున్నారు అంటే లంబాడాలు పొందగలుగుతున్నారు. మీరు ఏ కాలేజీకైనా పోండి, ఏ ఆఫీసుకైనా పోండి, ఎక్కడికైనా పోండి ఎక్కువభాగం

ఎస్.టి రిజర్వేషన్లు లంబాడాలకే వస్తున్నాయి. ఆ విషయాన్ని ఇక్కడున్న మన కిషన్‌గారు (లంబాడా, బిపిసిఎల్ ఉద్యోగి) కూడ తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇది చాలాకాలంగా సాగుతోంది. ఇది జరగడానికి కారణం లంబాడాలు కావాలని కోయ వాళ్ళను, గోండు వాళ్ళను మోసం చేశారని కాదు. ప్రతి ఒక్కరి జీవన విధానంలో తేడాలుంటాయి. లంబాడాలు ముందు నుంచి అడవి కంటే మైదాన ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా ఉన్నారు. గోండ్లు, కోయలు ఎక్కువగా అడవిలో ఉన్నారు. లంబాడాలకు మొదటనుంచి మారకంతో పరిచయం ఉంది. అంటే వ్యాపారాలతో పరిచయం ఉంది. మొఘల్ ప్రభువులు దక్కన్‌కు సైన్యాలను పంపిన రోజుల నుంచే ఆ సైన్యానికి ఈ పక్క, ఆ పక్క ప్రయాణిస్తూ వాళ్ళకు తిండిగింజలు అమ్మి వ్యాపారం చేసిన వాళ్ళు బంజారాలు. ఇది 400 ఏళ్ళ కిందటి సంగతి. ఆ బంజారాల కొనసాగింపే ఇవ్వాళ మనం లంబాడాలు అని పిలుస్తున్నవాళ్లు. రాయలసీమలో వాళ్లను సుగాలీలు అంటారు. మారకంతో పరిచయం ఉన్నవాళ్ళు కనక ఆధునిక మారకపు వ్యవస్థలో కూడ వీళ్ళు సులభంగా పైకి పోగలుగుతారు.

మైదాన ప్రాంతాలలో బతికేవాళ్ళకు మైదాన ప్రాంతాల సంస్కృతి, దాంట్లో భాగంగా ఉండే విద్య, పుస్తకాలు, పుస్తక చదువు – ఇవన్నీ కూడ తొందరగా ఒంటబడతాయి. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో చాలా వెనుకబడినటువంటి చెంచు తెగ ఉంది. వారు నల్లమల అడవుల్లో, మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు జిల్లాలలో బతుకుతారు. వీళ్ళ కోసం మన్ననూరు అనే ఊళ్ళో ఒక ఐ.టి.ఐ పెట్టారు. అక్కడ చెంచులు చాలామంది ఉన్నారు కాబట్టి వారి పిల్లవాళ్ళు చదువుకొని కనీసం టెక్నీషియన్లు అవుతారని దాన్ని అక్కడ పెట్టారు. అయితే చెంచుల కోసమే అని పెడితే సమస్య వచ్చేది కాదు. మేము ఒక సంవత్సరం పోతే అక్కడ ఉన్న 105 సీట్లలో 101 మంది లంబాడాలు ఉన్నారు. నలుగురే చెంచులు ఉన్నారు. అలాగని లంబాడాలేమీ ద్రోహం చేసి, మోసం చేసి ప్రవేశం సంపాదించుకోలేదు. ఎస్.టి రిజర్వేషన్‌లో అప్లయ్ చేశారు. సీటు వచ్చింది. చెంచులకు అప్లయ్ చెయ్యాలనే తెలియదు. అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నా క్వాలిఫికేషన్లు సరిగా ఉండవు. ఎందుకంటే వాళ్ళు అడవుల్లో బతుకుతారు. వాళ్ళకు వ్యవసాయమే సరిగ్గా తెలియదు ఇంకా. చెంచుల్లో కొద్దిమందే వ్యవసాయం చేస్తారు. మిగిలిన వారు ఇప్పటికి కూడ కట్టె కొట్టుకొని అమ్ముకొని బతుకుతారు.

తెలంగాణలో గోండు, కోయ మరీ అంత వెనుకబడి లేరు. వ్యవసాయం బాగానే చేస్తారు. కానీ లంబాడాలతో పోలిస్తే వెనకబడి ఉన్నారు. ఇప్పుడు వాళ్లు వర్గీకరణ డిమాండ్ చేస్తున్నారు. రాజకీయాలలో ఈ డిమాండ్ ఏమవుతుంది అంటే ఎమ్మెల్యే, ఎంపీ సీట్లు ఎస్.టికి రిజర్వ్ అయితే – అది టీడీపీ అయినా, కాంగ్రెస్ అయినా, ఎవ్వరైనా – గతంలో లంబాడాలకు ఇచ్చేదాన్ని ఇప్పుడు కోయలకివ్వటం మొదలుపెట్టారు, గోండ్లకు ఇవ్వటం మొదలుపెట్టారు. ఇవ్వాళ గిరిజన సంక్షేమ మంత్రి నగేష్‌గారు గోండు. చాలాకాలం భీంరావు అని, రాంరావు అని ఉండేవాళ్ళు. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో లంబాడాల తర్వాత రాజకీయాల్లోకి మొట్టమొదట వచ్చినటువంటి వారు గోండ్లు. వరంగల్లో జగన్నాయక్, రవీంద్రనాయక్ ఉండేవాళ్ళు ఇదివరకు. ఇవ్వాళ మొట్టమొదటిసారిగా వేరే ఒకాయన వచ్చాడు. ఆయన కోయ. రాజకీయాలలో ఈ విధమైన ఒత్తిడి పెట్టి సాధించుకోగలుగుతున్నారు. అదే విధంగా ఉద్యోగాలలో, విద్యారంగంలో రిజర్వేషన్లు కావాలి అనే డిమాండ్ ఇవాళ ముందుకొస్తోంది. ఎస్.టి వర్గీకరణ కోసం మొన్ననే కోయ విద్యార్థి సంఘం ఒక తీర్మానం పాస్ చేసి దాని కాపీ మాకు ఇచ్చారు. ఆ ఉద్యమం కూడ ముందుకు రాబోతోంది. ఎందుకు చెప్తున్నానంటే ఈ మాట – ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ డిమాండ్ మీద మన రాష్ట్రంలో చాలా ఆవేశపూరితంగా చర్చ జరుగుతున్నది. కానీ అదేమీ మొట్టమొదటిసారి వచ్చింది కాదు. పైగా ఎస్.సిలలో మాత్రమే వచ్చినటువంటి చర్చ కూడ కాదు.

ద్రోహం అనొద్దు

రిజర్వేషన్లు కల్పించేటపుడు ఒక కేటగిరీని మొట్టమొదటగా గుర్తించి వాళ్ళకు ఇవ్వటం జరుగుతుంది. దాంట్లోని ఉపవర్గాలు కొంత చైతన్యపరులై ఆలోచనా పరులైనప్పుడు, మాకు సమానంగా రావడం లేదే అనుకున్నప్పుడు వారు మాకూ రావాలి అని డిమాండ్ చేయటం న్యాయమే. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్ళకు మేం చెప్పిందీ, బహిరంగ సభల్లో కూడ చెప్తుందీ ఏమిటంటే మాలవాళ్ళు ద్రోహం చేసి దాన్ని పొందారు అనే పద్ధతిలో ఆర్గ్యుమెంట్ పెట్టడం కరెక్ట్ కాదు అని. అట్లానే కోయలు, గోండ్లు కూడ లంబాడాలు మాకు ద్రోహం చేసి తీసుకున్నారనటం న్యాయం కాదు. అందరికీ కలిపి ఇచ్చిన రిజర్వేషన్లు అవి. ఇప్పుడు మా వాటా మాకిచ్చేయండి, మనం స్నేహితుల్లా కలిసి బ్రతుకుదాం అనే పద్ధతిలో డిమాండ్ పెట్టండి. అది న్యాయంగా ఉంటుంది.

అది వాళ్ళకిచ్చే సలహా అయినప్పటికీ మౌలికంగా ఈ డిమాండ్ న్యాయమైనది అనే అందరమూ భావించటం జరుగుతోంది.

ఒక ఆర్గ్యుమెంట్ ఏం వస్తోంది అంటే అసలు నిజంగా అంత అసమానత ఉందా అని. ఇక్కడ విశాఖపట్నంలోనే చర్చించినప్పుడు ఇద్దరు ముగ్గురు ఆ మాట అన్నారు. తర్వాత ఈ విషయమై సెక్రటేరియట్‌లో మన మాధవరావుగారు, అర్జునరావుగారు – అంటే మాలకులానికి చెందినటువంటి ఐ.ఏ.ఎస్ ఆఫీసర్లని కలిసి మాట్లాడినప్పుడు వాళ్ళూ ఉందనే అన్నారు. వాస్తవంగానే ఉంది తేడా. లేకుండా ఏమీ లేదు. ఒక కులం వాళ్ళు ఎక్కువ రాగలుగుతున్నారు, వేరే వాళ్ళు అందుకోలేక పోతున్నారు కాబట్టి వాళ్ళది సకారణమైన డిమాండే. వర్గీకరణ ఏ రూపంలో జరగాలా అనేదానిపై ఇవ్వాళ ఒక కమిషన్ ఉంది. దానికి సంబంధించి ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్ళు పెట్టేటటువంటి ప్రతిపాదన ఎ,బి,సి,డి అని నాలుగుగా విభజించాలని. మాల కులం ఒకటి, మాల రిలేటెడ్ ఒకటి, మాదిగ ఒకటి, మాదిగ రిలేటెడ్ ఒకటి అని పెట్టారు. నేననుకోవడం అట్లా చేస్తే ఏమవుతుంది అంటే జనాభా రీత్యా తక్కువగా ఉన్నవాళ్ళకి రోస్టర్ అందటం చాలా కష్టం. మాల, మాదిగ కాకుండా మిగిలిన ఎస్.సి కులాలు జనాభా రీత్యా చాలా తక్కువ. వాళ్ళను మీరు వేరు చేసేస్తే ఏమవుతుంది అంటే రోస్టర్లో వాళ్ళ పాయింట్ రావటం చాలా ఆలస్యమవుతుంది. అందువల్ల అట్లా చెయ్యకుండా రెండుగా మాత్రమే విభజించి – అందుకోగలగుతున్న వాళ్ళు, అందుకోలేకపోతున్న వాళ్ళు – ఎ,బిలని రెండుగా డివైడ్ చేసి ఉమ్మడి రోస్టర్ పెడితేనే, రోస్టర్లో వాళ్ళ పాయింట్ అనేది రావడం సాధ్యం అవుతుంది. లేకపోతే ఇక్కడున్న రెల్లి కులానికి గాని, తెలంగాణలోని నేతకాని, మన్నెపు వంటి కులాల వాళ్ళకు గాని జనాభా తక్కువగా ఉండటం వల్ల 100 ఉద్యోగాలలో ఒక్క ఉద్యోగం మాత్రమే – 99 వ ఉద్యోగం రావొచ్చు. ఆ తర్వాత మళ్ళా 198 వ ఉద్యోగం వాళ్ళకు ఉంటుంది. ఈ మధ్యలో వాళ్ళకు ఎప్పుడూ పాయింట్ అందదు. అట్లా చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. అయినా అది వేరే చర్చ. వర్గీకరణ ఏ రూపంలో జరగాలి అనే చర్చకు సంబంధించినటువంటి చర్చ. ప్రిన్సిపుల్‌కి సంబంధించినది కాదు. ప్రిన్సిపుల్ మాత్రం వాస్తవంగానే రిజర్వేషన్లు అందుకోవటంలో తేడా ఉంది కాబట్టి – గ్రామీణ సమాజంలో కూడ ఒకరు ఎక్కువ, ఒకరు తక్కువ అనేటటువంటి భావన

ఉంది కాబట్టి – వర్గీకరణ అవసరమే. అట్లాగే వికలాంగుల వర్గీకరణ, ప్రతి రిజర్వేషన్ కేటగిరీలో స్త్రీలకు సెపరేట్ వర్గీకరణ, గిరిజన తెగల్లో వర్గీకరణ... అన్నీ న్యాయమైనవేనని గుర్తించాలి.

ఎంత దూరం పోతారనే ప్రశ్న ఇప్పుడే ఎందుకు?

ఇట్లా ఎంత దూరం చీల్చుకుంటూ పోతాం అనే ప్రశ్న చాలాసార్లు వస్తుంది. కొత్తగా ఏ ఉద్యమం ముందుకు వచ్చినా ఇట్లా ఎంత దూరం పోతారు మీరు అనే ప్రశ్న ఎప్పుడూ వస్తుంది. రిజర్వేషన్ల చర్చ మొదలైనప్పుడే ఇట్లా ఎంత దూరం పోతారు మీరు, ఎంతకని చీలుస్తారు కార్మికవర్గాన్ని, పేద ప్రజానీకాన్ని అనే ప్రశ్న వచ్చింది. స్త్రీలు మాట్లాడటం మొదలు పెట్టినప్పుడు కూడ ఇలా ఎంత దూరం పోతారు మీరు, ఎన్ని కుటుంబాలను నాశనం చేస్తారు మీరు అని వచ్చింది. ఇప్పటికీ వస్తూనే ఉంది ఈ ఆర్గ్యుమెంట్. ఎంత దూరం పోతారనేది మొదట మనం ఆ ఉద్యమాలను రానిచ్చి, వాటిని ఆహ్వానించి, చర్చించి ఆ క్రమంలోనే తేల్చుకుందాం. ముందే గిరి గీసి పెట్టొద్దు అనేది మా విజ్ఞప్తి. అందరూ బాధ్యతాయుతంగా ఉండాలి – ఉద్యమాలు చేసే వాళ్ళైనా, ఉద్యమాలను పరిశీలించే వాళ్ళైనా, విమర్శించే వాళ్ళైనా. ముందుగానే గిరి గీస్తే ఏమవుతుంది అంటే మనకు విషయం పూర్తిగా అర్థం కాకముందే గిరి గీసేస్తాం. ముందుగానే గీత గీసేసి మహిళా ఉద్యమం ఇది దాటిపోవద్దు, రిజర్వేషన్ల ఉద్యమం ఇది దాటిపోవద్దు అని మాట్లాడితే విషయం పూర్తిగా అర్థం కాకముందే, సానుభూతి పూర్తిగా ఏర్పడక ముందే మనం గిరి గీసిన వాళ్ళం అవుతాం. అట్లా కాకుండా ఇది కూడ న్యాయమైన కోరిక అనే విషయం మన చైతన్యంలో భాగం అయిపోయిన తరువాత, బాధ్యతాయుతంగా ఆలోచించినప్పుడు, అప్పుడు గిరి గీసుకోవటానికి మనకు అవకాశం ఉంటుంది. అట్లా కాకపోతే కొత్తగా ఏ ఉద్యమం ముందుకు వచ్చినా ఎంత దూరం పోతారు అనే ప్రశ్నే వస్తుంది.

ప్రత్యేక తెలంగాణ, ప్రత్యేక రాయలసీమ అంటే అప్పుడే చాలా జోకులు, వెక్కిరింతలు వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ప్రత్యేక తెలంగాణ అంటున్నారు, రేపు కరీంనగర్ కంటే వరంగల్ వెనకబడింది, అవి కూడ ప్రత్యేక వరంగల్, ప్రత్యేక కరీంనగర్ అయిపోతాయా అంటే అవుతాయో కాదో, అంత దూరం పోవాలో, పోవద్దో ఇప్పుడే

పెట్టొద్దు ఆ గీత. ఆ చర్చ ఇప్పుడే తీసుకురావటం కరెక్ట్ కాదు. ప్రస్తుతం ఈ ఉద్యమం ముందుకు వచ్చింది. అందులో వాస్తవంగా వెనుకబాటుతనం ఉందా లేదా? వివక్ష ఉందా లేదా? చూద్దాం. ఆ చర్చించే క్రమంలో ఎంత దూరం పోతాం అనేది నిర్ణయించుకుందాం. బాధ్యత అనేది ఇక్కడ ప్రధానమైన అంశం. ప్రతి ఒక్కరు బాధ్యతాయుతంగా ఉండేటట్టయితే ఎంత దూరం పోతాం అనేది నిర్ణయం కావటం సాధ్యమవుతుంది. అన్ని రకాల సెక్షనల్ ఉద్యమాలు – ఒక వెనకబడ్డటువంటి ప్రాంతం గాని, కులం గాని, వర్గం గాని, స్త్రీలు గాని – వాళ్ళ హక్కుల కోసం నడిచే ఉద్యమాల విషయంలో, వాళ్ళు, ఇతరులు కూడ దీన్ని పాటిస్తే బాగుంటుందనేది మా సలహా. నేను ఇక్కడితో ఆపేసి ఈ విషయాల మీద మీరు ప్రశ్నలు ఏమన్నా అడిగితే జవాబు చెప్తాను.

ప్రశ్నలు – జవాబులు

ప్రశ్న : ఎస్.సి, బి.సిలలో క్రీమీలేయర్‌కు కూడ రిజర్వేషన్లు ఉండటం సరయినదేనా? అలాగే హరిజన క్రైస్తవులను ఎస్.సిలలో చేర్చమని వచ్చిన డిమాండ్ సరయినదేనా?

జవాబు : సుప్రీంకోర్టు మండల్ కమిషన్ తీర్పులో క్రీమీలేయర్‌ను చట్టబద్ధం చేసి కూర్చుంది. మొత్తంగా అన్ని కులాలలోను క్రీమీలేయర్‌ను ఐడెంటిఫై చేయమంది. ఆ కులాల్లో కొంతమందిని ఐడెంటిఫై చేసి, వాళ్ళకు రిజర్వేషన్లు వర్తించవు, వీళ్ళను రిజర్వేషన్ల నుంచి తొలగించాలి అనలేరు కదా. ఏదో ఒక క్రైటీరియా పాటించాలి. ఏ క్రైటీరియా అనేది వాళ్ళు చెప్పలేదు. ఊరికే ఐడెంటిఫై చెయ్యమన్నారు రాష్ట్రాలను. ఎట్లా ఐడెంటిఫై చేస్తారో మీరు చెయ్యండి, ఒకసారి ఉద్యోగాలు వచ్చిన వాళ్ళు అనా, వేరే ఆదాయాలు ఉన్నవాళ్ళు అనా, ఆస్తులు ఉన్నవాళ్ళు అనా ఏ ప్రాతిపదికన చేయాలి? అన్ని కులాలకు కలిపి ఒకే ఒక క్రైటీరియాను పెట్టి క్రీమీలేయర్‌ను నిర్వచించడమనేది నష్టం చేస్తుంది అనుకుంటున్నాను నేను. ఇప్పటికీ రిజర్వేషన్ కోటాను అందుకోలేనటువంటి కులాలు చాలా ఉన్నాయి. భర్తీ కాకుండా ఉండిపోయే కోటా కూడ చాలా కులాలకు సంబంధించి ఉంది. ఎస్.సిలకు చాలావరకు అదే జరుగుతున్నది. బి.సిలలో కూడ కిందిస్థాయిలో ఉన్న కులాలకు అదే జరుగుతున్నది. అటువంటప్పుడు అప్పటికే పొందిన వాళ్ళను తీసేస్తామూ అంటే అసలే ఎవ్వరూ

అందుకోలేని పరిస్థితి వస్తుంది. కాబట్టి వీళ్ళు ఐడెంటిఫై అంటూ చెయ్యదల్చుకుంటే జనరల్ ప్రిన్సిపుల్‌గా క్రీమీలేయర్ అన్నదాన్ని ఆమోదించకుండా, ఏ కులాల్లో అయితే తమ కోటాను అందుకొనే స్థాయికి వాళ్ళు రాగలుగుతున్నారో ఆ కులాలలో మాత్రమే ఒకసారి పొందిన వాళ్ళకు మళ్ళీ ఇవ్వకూడదు అనో, లేదా ఇతరత్రా సమాన క్వాలిఫికేషన్ ఉన్నవాళ్ళు పోటీకి వస్తే దాంట్లో తల్లిదండ్రులు రిజర్వేషన్లు పొందనివాళ్ళు అయితే వాళ్ళకు ప్రిఫెరెన్స్ ఇవ్వాలనో – ఈ రకమైన క్రైటీరియాను ఏదన్నా కావాలంటే పెట్టుకోవచ్చు.

అంతే తప్ప జనరల్‌గా ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సిలు అందరికీ కలిపి క్రీమీలేయర్ డెఫినిషన్ ఒకటి పెట్టేస్తే మొత్తంగా అందుకోలేకపోతున్న కులాలు అసలే అందుకోలేని పరిస్థితిలో పడతాయి. అది సరైనది కాదు. తెలంగాణలో కొన్ని కులాలు నేను చెప్పగలుగుతాను, బహుశా మీ ప్రాంతంలో కొన్ని కులాలు మీరు చెప్పగలుగుతారు. ఆ కులాలకు పెట్టినటువంటి కోటాతో సమానంగా, ఇంకా చెప్పాలంటే ఎక్కువగా కూడ పోటీకి రాగలుగుతున్నారు. అటువంటి కులాలకు కావాలంటే – ఒకసారి పొందిన వాళ్ళకు ఇవ్వద్దు అనో, ఇతరత్రా ఆస్తులు ఉండేవాళ్ళకు ఇవ్వద్దనో ఆ రకమైన తేడా ఏదన్నా పెట్టవచ్చును. ఇతరత్రా సమాన అర్హతలుండేవాళ్ళు పోటీకి వచ్చినప్పుడు వాళ్ళల్లో రిజర్వేషన్ పొందిన కుటుంబం ఏది, పొందని కుటుంబం ఏది అనే తేడాలు చూసి ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని పెట్టవచ్చును. దాంట్లో ఇబ్బంది లేదు కానీ, సుప్రీంకోర్టు చేసినటువంటి పని మాత్రం సరయినది కాదని నేననుకుంటున్నాను. మొత్తంగా క్రీమీలేయర్‌కు ఒక క్రైటీరియా పెట్టడం సరయినది కాదేమో.

ఇక దళిత క్రైస్తవులను ఎస్.సిలలో చేర్చమనే డిమాండ్ విషయం – ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దళిత క్రైస్తవులు చాలాచోట్ల ఏ రకంగానూ దళితుల కంటే భిన్నంగా లేరు. కారంచేడు, చుండూరు లాంటి ఘటనలలో చచ్చిపోయిన వాళ్ళంతా క్రైస్తవులే. వాళ్ళైనా, ఆ రకంగా దాడులకు గురయ్యే వేరెవరైనా క్రైస్తవులుగా పరిగణింపబడడం లేదు. వాళ్ళు దళితులుగానే పరిగణింపబడుతున్నారు, దళితులుగానే బతుకుతున్నారు, దాడికి గురవుతున్నారు. పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉన్న దళిత క్రైస్తవులలో కొంతమంది మాత్రమే కొంత అడ్వాన్స్ కాగలిగారు. కాబట్టి నేననుకుంటాను జనరల్ డిమాండ్గఆ అది కరక్టే. కాని దాంట్లో మళ్ళీ వర్గీకరణ జరగాల్సిన అవసరం

ఉంటుంది బహుశా. అది ఏ ప్రాతిపదిక మీద జరగాలి? పట్టణ ప్రాంతాలు, గ్రామీణ ప్రాంతాలు అనా? చదువుకున్న వాళ్ళు, చదువుకోని వాళ్ళు అనా? ఏదో ఒక ప్రాతిపదిక మీద కొంత వర్గీకరణ అవసరం అవుతుంది. ఆ వర్గీకరణ చేసి ఎస్.సిలలో చేర్చితే అప్పుడు సహజంగానే జనాభా పెరుగుతుంది కాబట్టి మొత్తం రిజర్వేషన్ కోటా కూడ పెంచటం అవసరం అవుతుంది. అటువంటి ఆలోచన దృష్టిలో పెట్టుకునే పనయితే అది న్యాయమైన డిమాండే అని నేననుకుంటున్నాను.

ప్రశ్న : పదిరికుప్పం, కారంచేడులలో దళితులపై జరిగిన దాడిని దళితులు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రతిఘటించటంతో దళితులను చీల్చటానికి పాలకవర్గాలు చేస్తున్న సామాజిక కుట్రే ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ అనుకుంటున్నాను. విభజన చేస్తే ఎస్.టిలలో కూడ చెయ్యాలి కదా?

జవాబు : ఆదివాసులలో కూడ జరగాలనేది నా అభిప్రాయమని ఇంతకుముందే చెప్పాను. డిమాండ్ కూడ ముందుకు వస్తున్నది. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ ఉద్యమం బిజెపి, తెలుగుదేశం వాళ్ళు మొదలుపెట్టిన ఉద్యమం కాదు. అది మనకు తెలుసు. ఈ ఉద్యమం పుట్టింది మాదిగ కులస్తులలోనే. వాళ్ళే డిమాండ్ ముందుకు తీసుకొచ్చారు. వాళ్ళకు ఏ సామాజిక కుట్ర ఆపాదించటం సాధ్యం కాదు. సపోర్టు చెయ్యటంలో బిజెపి వాళ్ళ, తెలుగుదేశం వాళ్ళ కుట్ర ఉంటే ఉండవచ్చును. ఏ ఉద్యమాన్ని అయినా వాళ్ళు ఎందుకు సపోర్టు చేస్తారు అనంటే – ఈ రోజు అన్ని పార్టీలు తెలంగాణ జిల్లాలలో నక్సలైట్లను సపోర్టు చేస్తున్నాయి. నక్సలైట్లకు అనుకూలంగా మాట్లాడడం తెలంగాణ జిల్లాల్లో అన్ని పార్టీలకు అలవాటయిపోయింది. దానికి వాళ్ళ కారణాలు వాళ్ళకు ఉన్నాయి. సపోర్టు చేయడమనేది ఒక అవకాశవాదం అనుకోండి, భయం అనుకోండి, ఏదయినా అనుకోండి. వాళ్ళు ఎందుకు సపోర్టు చేస్తున్నారు అనేది కాకుండా ముందుకు వచ్చిన డిమాండ్ న్యాయమైనదా కాదా అన్నది మనకు ప్రాతిపదిక కావాలి – సపోర్టు చెయ్యటానికైనా, వ్యతిరేకించటానికైనా. ఎస్.సిలలో అసమానత్వం లేదు, వెనుకబడి పోవటానికి చారిత్రక నేపథ్యం ఏమీ లేదు అనేది నాకు తెలిసిన ప్రాంతాల వరకైతే వాస్తవం కాదు. అసమానత్వం ఉంది.

నాకు తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రాంతాలతో సుమారుగా పరిచయం ఉంది, రాయలసీమతో కూడ. మాదిగలను ఇతర దళిత కులస్తులు తమ కంటే తక్కువగా

చూడటం ఉంది. ఉద్యోగాలు పొందటంలోనూ అసమానత్వం ఉంది. హరిజన అనే మాట కామన్ యూసేజ్‌లో మాల అయినా, మాదిగ అయినా అన్ని దళిత కులాలు అనే అర్థంలో ఉపయోగిస్తారు. కానీ వరంగల్‌లో మాదిగలను మాత్రమే హరిజనులు అంటారు. మాలవాళ్ళు తమను తాము హరిజనులు అని అనుకోరు. నీ కులం ఏందీ అంటే హరిజన అంటారు. హరిజన అంటే మాలా మాదిగా అని అడిగితే హరిజన అని చెప్పినాక మళ్ళా మాలా మాదిగా అని అడుగుతావు నువ్వు అని అంటారు వరంగల్‌లో. మాదిగలు మాత్రమే హరిజనులుగా తమను తాము భావించుకుంటారు. వేరే వాళ్ళు కూడ అదే భావిస్తారు. కాబట్టి తేడా ఉంది. ఉత్తరాంధ్ర గురించి నేను చెప్పలేను. ఇతర ప్రాంతాలలో కూడ తప్పనిసరిగా ఆ తేడా ఉంది. ఉద్యోగాలలో సమానంగా అందుకుంటున్నారా, అందుకోలేకపోతున్నారా అనేదాని గురించి అందుకే ప్రత్యేకంగా మాధవరావు గారితో మాట్లాడాను. ఆయన కూడ వాస్తవంగా తేడా ఉంది అనే అన్నాడు. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్ళు పబ్లిక్ మీటింగులలో కూడ తిడుతున్న ఐఏఎస్ ఆఫీసర్లలో మాధవరావుగారు ఒకరు. ఆయన చాలా బాధపడుతున్నారు ఆ విషయంలో. నన్ను అనవసరంగా తిడుతున్నారు, మొదటనుంచి కూడ ఈ రెండు కులాలు కలిసి ఉండాలి, కలిసి హక్కులు పొందాలి అని కోరుకున్న వాళ్ళలో నేను ఒకడిని అంటారు ఆయన. తన కూతుళ్ళు ఇద్దరినీ కూడ ఆయన మాదిగ కులస్తులకే ఇచ్చి పెళ్ళి చేసినట్టున్నారు. ఇది గుర్తించకుండా నన్ను వీళ్ళు అనవసరంగా తిడుతున్నారు అని ఆయన బాధపడుతుంటారు. అసమానత్వం ఉంది అని ఆయన లాంటివాళ్ళే గుర్తించినప్పుడు మనం దీనిని సామాజిక కుట్రగా అనుకోవడం సరయినది కాదని నా అభిప్రాయం.

ప్రశ్న : రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ ఏ విధంగా జరగాలి? లిడ్ క్యాప్ గురించి మాకు తెలియజేయండి.

జవాబు : లిడ్ క్యాప్‌ను త్వరలో మూసేస్తారనుకుంటాను. లిడ్ క్యాప్ ఒకటి ఉంది కాబట్టి మాదిగలకు ఆదాయ అవకాశం ఉంది అనే వాదనకు కూడ అవకాశం మిగలకపోవచ్చు. వీకర్ సెక్షన్స్ కార్పొరేషన్ అని వికలాంగులకు సంబంధించిన కార్పొరేషన్ ఒకటుంది. అది చాలాకాలంగా ఏం చేస్తూ వస్తున్నదంటే – క్రచెస్, బ్రెయిలీ పుస్తకాలు, హియరింగ్ ఎయిడ్స్ లాంటివి ఫ్రీగా సరఫరా చేస్తూ వచ్చింది.

అది ఒక మోడల్ సంస్థగా కూడ దేశవ్యాప్తంగా పేరు పొందింది. శంకరన్‌గారు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్లో ఐఏఎస్ ఆఫీసర్‌గా ఉన్నప్పుడు దానిని మొదలుపెట్టారు. ఇప్పుడు అది మూతబడే స్థితికి వచ్చింది. ఎందుకు మూత వేస్తామన్నారంటే 698 మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చారంట దాంట్లో. వికలాంగులకే ఉద్యోగాలు ఇస్తారు దాంట్లో. ఎందుకోసమంటే వాళ్ళయితే కొంత సానుభూతి ఫీలయి పని బాగా చేస్తారని. వాళ్లు చేస్తూ వస్తున్నారు. కానీ ఏమయిందంటే పది వేలు, ఇరవై వేలు లంచం తీసుకుని ఉద్యోగాలు ఇస్తూ వచ్చారు. అట్లా ఉద్యోగులు 698 మంది అయ్యారు.

ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ ఏమంటుందంటే మీ జీతాలకే మీ బడ్జెట్ మొత్తం అయిపోతుంది కాబట్టి మూసేస్తున్నాను అంటోంది. దానికి మేము ఏమి చెయ్యాలి అంటే మీరు అక్రమంగా ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్నారు అంటోంది. అక్రమంగా మేము సంపాదించుకోవడం ఏమిటి, వాడు పది వేలు తీసుకుని ఉద్యోగం ఇస్తాను అంటే పదివేలు ఇచ్చి ఉద్యోగం తీసుకున్నాం మేము అని వాళ్ళు అన్నారు. ఆ పది వేలు తీసుకున్న వాడిని ఏమీ చెయ్యవు నువ్వు. వాడీపాటికి సెక్రటరీ అయినాడో, చీఫ్ సెక్రటరీ అయినాడో మాకు తెలియదు. వీళ్ళను మాత్రం మీరు అక్రమంగా ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నారు కాబట్టి తీసేస్తున్నామని చెప్పి కార్పొరేషన్ మూసేస్తున్నారు. వాళ్లు పాపం హైదరాబాదులో చాలాకాలంగా టెంట్ వేసుకుని కూర్చున్నారు. ఇట్లా వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించిన ఒక్కొక్కటి మూసేసే మార్గంలో ఇవ్వాళ ప్రభుత్వం ఉంది.

ప్రశ్న: సాంఘికంగా, విద్యాపరంగా ఎస్.సిలను బ్యాక్‌వర్డ్, మోర్ బ్యాక్‌వర్డ్ అని రెండుగా వర్గీకరిస్తే మాల మాదిగలు రెండూ ఒకే గ్రూపులోకి వచ్చే అవకాశం ఉందా? లేదా?

జవాబు : వాస్తవంగా తమ జనాభా దామాషాలో మాదిగలు అందుకోలేకపోయినట్లయితే – మాదిగలు అందుకోలేకపోతున్నారనే అనుకుంటున్నాము అందరమూ – ఈ (ఒకే గ్రూపులోకి వచ్చే) ప్రమాదం లేదు. అట్లా కాకపోతే ఒకే గ్రూపులోకి వచ్చేటట్టయితే అసలు సమస్యే లేదు కదా. ప్రాబ్లెమ్ ఉందని గదా సొల్యూషన్ గురించి ఆలోచిస్తున్నది. ఇద్దరూ అందుకుంటున్నారు అనుకుంటే సమస్య ఏముంది?

ప్రశ్న : మాదిగ దండోరా అంబేద్కర్‌ను పక్కకు పెట్టి జగ్జీవన్‌రామ్‌ను ముందుకు తీసుకువస్తున్నది. దాని పట్ల మీ వైఖరి ఏమిటో తెలియజేయగలరు.

జవాబు : జగ్జీవన్‌రామ్‌ను వాళ్లు గౌరవిస్తే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు గాని అంబేద్కర్‌ను పక్కన పెట్టడం కరెక్టు కాదు. అంబేద్కర్ ఒక కులం లేదా ఒక వర్గం నాయకుడు కాడు. నిజానికి నిన్న నేను మాట్లాడుతూ అన్నట్లు ఆయనను కేవలం దళిత నాయకుడిగా చూడటం కూడ సరి అయినది కాదు. ఆయన చాలా విశాలమైనటువంటి ప్రాపంచిక దృక్పథం ఉన్న రాడికల్ డెమోక్రాట్. అట్లా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. అది పోయి ఇప్పుడు ఆయనను దళిత నాయకుడిగా చూస్తున్నాము. కనీసం దళిత నాయకుడిగా కూడ చూడకుండా ఒక కులం నాయకుడిగా మాత్రమే చూసి పక్కన పెట్టడమనేది చాలా తప్పు. ఈ విషయం మేము ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్లకు చెప్పాం కూడ. మీరు జగ్జీవన్‌రామ్ విగ్రహం పెడితే మాకు అభ్యంతరం లేదు కానీ అంబేద్కర్ ఫోటో తీసెయ్యొద్దు, అది కరెక్టు కాదు అని.

ప్రశ్న : ఎస్.సిలకు ఇంత పర్సెంట్ రిజర్వేషన్లు అని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది కదా. ఆ పర్సెంట్ మొత్తం ఇంప్లిమెంట్ చేసినప్పుడు నిజంగా ఆ కులం పూర్తిగా లబ్ది పొందకపోతే అప్పుడు విభజించడం సమంజసం కదా! అట్లా కాకుండా 8 పర్సెంట్ కూడ ఇంప్లిమెంట్ చేయకముందే విభజిస్తే ఆ 8 పర్సెంట్‌లోనే మీలో మీరు తన్నుకోండని ప్రభుత్వం పరోక్షంగా కలహం సృష్టించడమే కదా!

జవాబు : ఇంప్లిమెంటేషన్ పూర్తిగా జరగకపోవడానికి గల కారణాలు మనం బయటకు తీయాలి, పూర్తి ఇంప్లిమెంటేషన్ కోసం ఫైట్ చెయ్యాలి, స్ట్రగుల్ చెయ్యాలి. ఇక్కడ ఏమవుతున్నదంటే రిజర్వేషన్లు పూర్తిగా ఎవ్వరూ అందుకోలేకపోతున్నారు. ఆ అందుకోలేకపోవడంలో కూడ కొంతమంది కొంతవరకైనా రాగలుగుతున్నారు. మిగిలిన వాళ్లు ఆ మేరకు కూడ రాలేకపోతున్నారు. అందువలన డివిజన్ అడుగుతున్నారు. అంటే పూర్తిగా అందుకోవడానికి కావాల్సిన పరిస్థితులు కల్పించాలి, పూర్తిగా అందుకోలేకపోవడానికి ఏవైతే ప్రతిబంధకాలు ఉన్నాయో వాటిని తొలగించాలి. ఆ ఉద్యమం వేరు, ఆ డిమాండ్ వేరు. అదీ చేద్దాం. వద్దని కాదు. తప్పనిసరిగా అందరూ చేయాల్సిందే. ఎప్పుడైతే ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ వాళ్ల డిమాండ్ న్యాయమైనదని

ఒప్పుకుంటున్నామో అప్పుడు వాళ్ళను కూడ దీనిలోకి ఆహ్వానిద్దాం. మొత్తంగా రిజర్వేషన్లు అనేది ఇంప్లిమెంటేషన్ జరగాలి, కాని జరగడం లేదు. దానికి గల కారణాలు వెలికి తీసి మనం ఫైట్ చెయ్యాలి. దాని కోసం ఇది ఆగనవసరం లేదు, దీని కోసం అది ఆగనవసరం లేదు. అది అర్థం చేసుకోమని కోరుతున్నాం.

విశాఖపట్నంలో పి.డి.ఎస్.యు నిర్వహించిన
'రాజ్యం-సంక్షేమం' సెమినార్లో ఇచ్చిన ఉపన్యాసం, మే 1996

పూర్తి ఉపన్యాస పాఠం 'రాజ్యం-సంక్షేమం' పుస్తకంలో ఉంది. 'రిజర్వేషన్లు ప్రజాస్వామిక దృక్పథం' పుస్తకంలో కూడా ఉంది. వర్గీకరణకు సంబంధించిన భాగం మాత్రమే ఇందులో చేర్చాము.

మాలమాదిగ ఘర్షణల నివారణ కోసం కృషి చేద్దాం

మాల మాదిగ కులాల మధ్య రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో తలెత్తుతున్న ఘర్షణలు అందరికీ ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి. దళిత చైతన్యం కులవ్యవస్థను, కులాధిక్యతను బలంగా సవాలు చేస్తున్న దశలో ఈ రెండు కులాల మధ్య వైషమ్యాలు తలెత్తడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. దీనిని సకాలంలో పరిష్కరించకపోతే మొత్తంగా దళితులు నష్టపోవడమే కాక కులనిర్మూలన కార్యక్రమం వెనకడుగు వేసే ప్రమాదం ఉంది.

ఈ రెండు కులాలు అంటే రెండు కులాలే కాదు, రాష్ట్రంలోని 59 దళిత కులాలు. వీరు తరతరాలుగా హైందవ సమాజం చేత వెలివేయబడిన పంచములు, 'ఊరి' బయట బ్రతికిన 'పల్లె' జీవులు, అంటరానివారు, ఇతరుల ఇళ్ళలోకి పోకూడనివారు, కొన్నిచోట్ల ఇతరుల కళ్ళకు కనిపించకూడని వారు, హైందవ సమాజం నీచంగా భావించిన పనులను తమ 'కులధర్మం'గా చేసినవారు. ఈ ప్రజలు ఈ రోజు తమలో తాము కలహించుకోవడం ఏమిటి?

గడచిన కొన్ని దశాబ్దాల నుంచే దళితులు సమాజంలో కొద్దికొద్దిగా పైకి వస్తున్నారు. వామపక్ష పార్టీలు నడిపిన భూమి పోరాటాలూ కూలి పోరాటాలూ దళితుల ఆర్థిక స్థితినీ చైతన్యాన్నీ మెరుగుపరిస్తే, దళిత ఉద్యమం ముందుకు తెచ్చిన సమాన గౌరవం, సమాన ప్రతిపత్తి అనే డిమాండ్లు దళితుల సాంఘిక స్థితిని మెరుగుపరిచాయి. ఆత్మవిశ్వాసాన్నీ ఆత్మగౌరవాన్నీ ఇచ్చాయి. ఈ ఉద్యమాల ఫలితంగా కనీస వేతన చట్టాలు, భూసంస్కరణ చట్టాలు, విద్యా ఉద్యోగ రాజకీయ రంగాలలో రిజర్వేషన్లు, అంటరానితనాన్ని నిషేధించే చట్టాలు, దళితులపైన జరిగే భౌతిక హింసను కఠినంగా

శిక్షించే చట్టాలు వచ్చాయి. రాజకీయ రంగంలో దళితుల బలం పెరిగింది. దళితులను వెలివేసే ఆచారాలు కొద్దికొద్దిగా క్షీణించసాగాయి. కించపరిచే అలవాట్ల పట్ల నిరసన, ప్రతిఘటన పెరగడంతో అవి కూడ గతంలో లాగ సాగడం కష్టతరమయింది. విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలోకి, తెల్లబట్టల జీవిత రంగంలోకి దళితులు చెప్పుకోదగ్గ సంఖ్యలో ప్రవేశించారు. దళిత జనాభాలో ఈ సంఖ్య చిన్నదే కావచ్చుకానీ, ఈ మార్పు తీసుకొచ్చిన ఆత్మవిశ్వాసం, సాంస్కృతిక మార్పు స్వల్పం కాదు. సగటు దళితులు ఈ రోజు ఆర్థికంగా తమ తాత ముత్తాతల కంటే ఏమంత బాగుండక పోవచ్చు. సాగునీటి సమృద్ధి ఉన్న ప్రాంతాలలో తప్ప ఇతర ప్రాంతాలలో మార్పు పెద్దగా లేకపోవచ్చు. కానీ సాంఘిక స్థితిగతులు అంతకంటే ఎక్కువే మారాయి.

దళితుల ముందు ఇంకా ఎన్నో సమస్యలున్నాయి. పోరాటాల ఫలితంగా వచ్చిన సంస్కరణలూ, చట్టాలూ నేటికీ సక్రమంగా అమలు కావడం లేదు. ఇది ఎస్.సి, ఎస్.టి. (అత్యాచారాల నిరోధక) చట్టం నుండి ఉద్యోగ రంగంలో రిజర్వేషన్ల దాకా అన్నిటికీ వర్తిస్తుంది. అత్యాచారాల గురించి దళితులిచ్చే ఫిర్యాదులలో ఎక్కువ భాగం ఇన్వెస్టిగేషన్‌కు సైతం నోచుకోకుండ పోలీసుస్టేషన్ డైరీలలో మగ్గుతున్నాయి. 'రాజీ' ఒత్తిళ్ళకు న్యాయం బలి అవుతున్నది. భూసంస్కరణలు సక్రమంగా అమలు కాకపోవడం వల్ల దళితులకు భూమి దక్కకుండానే పోయింది. కనీసం ప్రభుత్వ పోరంబోకులయినా దున్నుకుందామంటే దాని కోసం కూడ అడుగడుగునా పోరాటం చేయక తప్పని స్థితి ఏర్పడింది. పారిశ్రామీకరణ వేగంగా జరగకపోవడం వలన ప్రత్యామ్నాయ ఉద్యోగ అవకాశాలు పెరగడం లేదు. కూలిరేట్లు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి గానీ పెరుగుతున్న ధరలు వాటిని వెన్నంటి తరుముతున్నాయి. ఏమయినా అవకాశం ఉంటే అది విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలోనే. ఈ రంగాలలో దళితులు సాధించే ప్రగతి కేవలం ఆర్థిక ప్రయోజనాన్నే కాక, సామాజిక హోదాను, గౌరవాన్ని కూడ పెంచుతుంది. కాబట్టి దీని పట్ల దళితులు ఆకర్షితులు కావడం సహజం. మాదిగల్లోనూ మాలల్లోనూ అత్యధిక మెజారిటీ కూలి చేసుకుని బతికే వాళ్లే కాబట్టి కొద్దిమందికి మాత్రమే అందుబాట్లో ఉండే ఉద్యోగాల గురించి ఆందోళనలెందుకు అని వాదించడం కులవ్యవస్థ స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకోకపోవడం అవుతుంది. అయితే రిజర్వేషన్లు కల్పించే ఉద్యోగావకాశాలు ప్రభుత్వ కళాశాలలు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగ రంగం ఉన్నంత వరకే ఉంటాయి. సరళీకరణ పేరిట ఆర్థిక వ్యవస్థే గాక సామాజిక సేవారంగాలు

కూడ ప్రైవేటీకరణ పాలయ్యేకొద్దీ ఈ ఒక్క అవకాశం కూడ తెరమరుగయ్యే ప్రమాదం ఉంది.

ఉద్యోగ అవకాశాల దగ్గరే దళిత కులాల మధ్య పోటీ రావడాన్ని ఈ నేపథ్యంలో అర్థం చేసుకోవచ్చు. మన రాష్ట్రంలోని 59 దళిత కులాలు సాంఘికంగా, విద్యాపరంగా ఒకే రకంగా అభివృద్ధి చెందలేదు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగ రంగంలో అందరి ప్రాతినిధ్యం ఒకే రకంగా లేదు. రాజ్యాంగంలోని 15(4) అధికరణం ప్రకారం రిజర్వేషన్లకయినా, వేరే ఏ ప్రత్యేక సదుపాయానికయినా 'సాంఘికంగా, విద్యాపరంగా వెనకబడి ఉండటం' ప్రమాణం కాగా, 16(4) అధికరణం ప్రకారం 'ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో తగిన ప్రాతినిధ్యం లేకుండా ఉండటం' రిజర్వేషన్లకు ప్రమాణం. మొత్తం ఎస్.సిలు అందరూ ఈ రెండు ప్రమాణాల ప్రకారమూ రిజర్వేషన్లకు అర్హులే. మాల కులస్తులు అభివృద్ధి చెందిపోయారు కాబట్టి వాళ్ళను ఎస్.సి. జాబితా నుంచి తొలగించాలని మాదిగల్లో కొందరు చేస్తున్న వాదన సరైంది కాదు. అయితే ఎస్.సి.లలో ఏ కులాలయితే పై రెండు విషయాలలోనూ మరీ వెనుకబడి ఉన్నాయో వారికి ఎస్.సి. రిజర్వేషన్‌లో ప్రత్యేక వాటా ఇవ్వడం (దానికి అనుగుణంగా ఎస్.సి. రిజర్వేషన్‌ను వర్గీకరించడం) ఈ ప్రమాణాల ప్రకారమే న్యాయమైందని అందరూ అంగీకరించాలి. అది రాజ్యాంగబద్ధం కూడ అవుతుందని గతంలో సుప్రీంకోర్టు బి.సి. కులాలను 'వెనుకబడినవి', 'మరీ వెనుకబడినవి' అని వర్గీకరించడంలో తప్పేమీ లేదని ఇచ్చిన తీర్పులను బట్టి తెలుస్తుంది. ఈ సూత్రం ప్రకారమే మన రాష్ట్రంలో బి.సి. కులాలను రిజర్వేషన్ల నిమిత్తం ఎ,బి,సి,డిలుగా వర్గీకరించారు.

ఈ ఆధారాలతోనే జస్టిస్ రామచంద్రరాజు కమిషన్ ఎస్.సి. రిజర్వేషన్ వర్గీకరణను సమర్థించింది. అక్షరాస్యతను ప్రమాణంగా తీసుకున్నా, ప్రభుత్వ ఉద్యోగరంగాలలో ఏ కులంవారు ఏ నిష్పత్తిలో ఉన్నారనేది ప్రమాణంగా తీసుకున్నా 59 దళిత కులాల మధ్య తేడా స్పష్టంగా ఉంది. కాబట్టి వర్గీకరణ రాజ్యాంగబద్ధమే కాకుండా అవసరం కూడ అని కమిషన్ భావించింది. వర్గీకరణను సమర్థించే వారందరి అభిప్రాయం కూడ ఇదే.

అయితే ఈ తేడాకు గల కారణమేమిటో చూడాలని, విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలో వివిధ దళిత కులాల మధ్య అసమానత ఎందుకుందో చూడకుండా వర్గీకరణ చేయడం

సరైనది కాదని వర్గీకరణను వ్యతిరేకించేవారు వాదిస్తున్నారు. కొన్ని కులాలకు చెప్పులు కుట్టడం వంటి వృత్తులు ఉండగా వేరేవాళ్లకు వృత్తులు లేవని, వృత్తులు ఉండటం వలన ఆ కులాలకు విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలో ప్రవేశించవలసిన అవసరం, ఆసక్తి అంతగా లేవని వాదిస్తున్నారు. కాని ఆ వృత్తులు నిజానికి ఎంతమందికి తిండి పెడుతున్నాయి? ఎంత తిండి పెడుతున్నాయి? తిండి సంగతి అటుంచి ఆ వృత్తుల ద్వారా ఆ దళిత కులాలు ఎప్పటికైనా సమాజంలో పైకి రాగలవా? ఎవరి కులవృత్తులు వారికున్నప్పటికీ ఆధునిక విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాలలోకి ప్రవేశించడంలోనే వారి పురోగతి ఉందనేది అర్థం చేసుకోవాలి. శూద్ర కులాలు వివిధ వృత్తులను సంప్రదాయకంగా కలిగి ఉన్నప్పటికీ ఆధునిక విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలోకి ప్రవేశించాలనీ, దానికోసం రిజర్వేషన్లు కల్పించాలనీ మొదటినుండి కోరుకోవడానికి ఇదొక కారణం కాదా?

దళిత కులాల మధ్య విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలో కనిపిస్తున్న అసమానత ప్రాంతీయ అసమానతే తప్ప కులాల మధ్య అసమానత కాదని కూడ వర్గీకరణను వ్యతిరేకిస్తున్నవాళ్లు వాదిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలోని దళిత ప్రజానీకంలో మాదిగలు తెలంగాణ, రాయలసీమ జిల్లాలలో (ఒక్క చిత్తూరు మినహాయించి) మెజారిటీగా ఉన్నారు. మాలలు కోస్తా జిల్లాలలో మెజారిటీగా ఉన్నారు. (కృష్ణా జిల్లాలో మాత్రం రెండు కులాల సంఖ్య దాదాపు సమానం.) కాబట్టి రాష్ట్రంలోని అన్ని రంగాలలోను కనిపించే కోస్తా జిల్లాల ఆధిక్యత దళితులలో మాలల ఆధిక్యతగా కనిపిస్తుందనే వాదనలో కొంత బలముంది. కాని తెలంగాణ, రాయలసీమ జిల్లాలను విడిగా తీసుకుని చూసినా అక్కడి విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలో మాదిగలు తమ జనాభా నిష్పత్తి కంటే వెనుకబడి ఉన్నారన్నది వాస్తవం కాదా? దీని గురించి సమగ్ర సమాచారం లేకపోవచ్చు గాని జస్టిస్ రామచంద్రరాజు కమిషన్ సేకరించిన సమాచారంలో పది జిల్లాలకు సంబంధించిన స్థానిక సంస్థలలోని ఎస్.సి. ఉద్యోగుల గణాంకాలు ఉన్నాయి. అందులో ఏడు తెలంగాణ, రాయలసీమ జిల్లాలు. ఈ 7 జిల్లాలలోను ఎస్.సి. జనాభాలో మెజారిటీ అయిన మాదిగలు 2 జిల్లాలలో మాత్రమే (మెదక్, మహబూబ్‌నగర్) ఉద్యోగుల సంఖ్యలో కూడ మెజారిటీగా ఉన్నారు. ఇది సమగ్ర సమాచారం కాదు కాని కొట్టిపారేయతగిందా?

దళిత కులాలలో సాపేక్షంగా వెనుకబడిన వారి అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక స్కాలర్‌షిప్‌లు, ఆర్థిక సహాయం మొదలైనవి ఇయ్యవచ్చును కాని రిజర్వేషన్

వర్గీకరణ ఎందుకు చేయాలి అని వర్గీకరణను వ్యతిరేకించేవారి మరొక వాదన. రిజర్వేషన్లు కల్పించే బదులు ఇతర రూపాలలో చేయూత ఈయవచ్చుననేది ఒక ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిపాదనగా ఎప్పటినుండో చర్చలో ఉంది. ఈ రకమైన వాదనను దళిత ఉద్యమం, ప్రజాతంత్ర ఉద్యమం మొదటినుండి వ్యతిరేకించాయి. మూడువేల సంవత్సరాలుగా ఈ దేశంలో పాతుకుపోయిన కులం నుండి పుట్టిన వ్యవస్థిత అసమానతలు పోవడానికి పరోక్ష అవకాశాలు ఎన్ని ఇచ్చినా సరిపోవని, ప్రత్యక్షంగా రిజర్వేషన్లు కల్పించడమే దానికి మార్గమని ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలు వాదిస్తూ వచ్చాయి. ఇప్పుడు దళితులలో ఒక వర్గమే దానిని కాదనడం సబబా?

వర్గీకరణ జీవోను కొట్టివేసిన హైకోర్టు తన తీర్పులో కొన్ని కారణాలను సూచించింది. నేషనల్ ఎస్.సి., ఎస్.టి. కమిషన్‌ను సంప్రదించకుండా వర్గీకరణ చేయడం ఆర్టికల్ 338 కి విరుద్ధం అన్నదొక్కటే అందులో బలమైన కారణం. అది వర్గీకరణ చేసిన పద్ధతికి సంబంధించిన అభ్యంతరమే తప్ప వర్గీకరణకు సంబంధించిన అభ్యంతరం కాదు.

వర్గీకరణ వలన దళితుల మధ్య అనైక్యత తలెత్తుతుంది కాబట్టి అది అవాంఛనీయమనేది మరొక బలమైన వాదన. అనైక్యత తలెత్తే అవకాశం ఉన్నమాట వాస్తవమే. అది అవాంఛనీయమనేది కూడ వాస్తవమే. అనైక్యత తలెత్తకుండా చూడటం అవసరం. అది కేవలం దళితుల బాధ్యత, దళిత సంఘాల బాధ్యత మాత్రమే కాదు; ప్రజాతంత్రవాదులందరి బాధ్యత. కానీ దానికి మార్గం ఏమిటి? తమ వాటా తమకు న్యాయంగా ఇమ్మని అడిగేవాళ్ల కోరికను తిరస్కరించడమా? లేకపోతే ఆ కోరికను సహృదయంగా స్వీకరించి ఐక్యత దెబ్బ తినకుండా కాపాడుకోవడమా? తాము అసమానులమని గుర్తించనంతవరకే అసమానుల మధ్య ఐక్యత సాధ్యమవుతుంది. గుర్తించాక మాత్రం సమానత్వ కాంక్షను గౌరవించి ఐక్యతను నిలబెట్టుకోవాల్సి ఉంటుంది.

అయితే ఈ రెండు కులాల మధ్య ఘర్షణ వాతావరణం నెలకొనడానికి ఇరువర్గాల నాయకుల బాధ్యతా ఉంది. వర్గీకరణను కోరుకుంటున్నవారూ, దానిని వ్యతిరేకిస్తున్నవారూ తమ వ్యాఖ్యలలోను, వాదనలలోను తరచుగా సంయమనం పాటించకపోవడం ఈ పరిస్థితికి దారి తీసింది. మాలమాదిగలు ఒకరికొకరు

శత్రువులని క్షణికోద్రేకంలో యువకులు అనుకున్నా వారికి నచ్చచెప్పవలసిన బాధ్యత ఉద్యమ నాయకులపై ఉంది.

మాలమాదిగ కులాల ఐక్యత కోసం అందరూ కృషి చెయ్యాల్సిన అవసరం ఈ రోజు చాలా ఉంది. మాదిగ దండోరా ముందుకు తెచ్చిన వర్గీకరణ డిమాండ్ న్యాయమైనదని గుర్తిస్తూ స్పర్థలు పెరగకుండా ఉండడానికీ, అన్ని దళిత కులాలకు సామాన్యంగా ఉన్న అనేక సమస్యల పరిష్కారం కోసం దళితులు ఐక్యంగా నిలబడడానికీ కృషి చేయవలసి ఉంది. రిజర్వేషన్ల గురించే మాట్లాడుకున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఎస్.సి. పోస్టుల బ్యాక్‌లాగ్ పదివేలకు పైగా ఉంది. రాష్ట్ర జనాభాలో పెరిగిన ఎస్.సి. జనాభా నిష్పత్తిని అనుసరించి ఎస్.సి. రిజర్వేషన్ కోటా పెరగవలసి ఉంది. ప్రైవేటు రంగంలో రిజర్వేషన్ కోసం పెద్ద ఆందోళన చేయవలసి ఉంది. ఇది ప్రపంచ బ్యాంకు నిర్దేశిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలతో ప్రత్యక్షంగా తలపడే పోరాటం కూడ. రిజర్వేషన్లే కాక ఇతర ఆర్థిక, సాంఘిక హక్కుల కోసం కూడ ఉమ్మడిగా పోరాడవలసి ఉంది. అగ్రవర్ణాల దాడులను ఇద్దరూ సమైక్యంగా ఎదుర్కొనవలసి ఉంది. ఇరువర్గాల నాయకులూ ఈ దృష్టితో బాధ్యతాయుతమైన వైఖరి అవలంబించాలి. ప్రజాతంత్ర వాదులందరూ ఈ కృషికి సహకరించాలి. దళితుల ఉమ్మడి శత్రువు కులవ్యవస్థ, రాజకీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అని గుర్తించాలి. చీలిక పెరుగుతూ పోతే ఈ వ్యవస్థలలోని ఆధిపత్య శక్తులకే లాభమనీ, దళితుల ప్రయోజనాలూ ప్రజాతంత్ర పురోగమనమూ దెబ్బ తింటాయని గుర్తించాలనీ పౌరహక్కుల సంఘం అన్ని దళిత కులాలనూ కోరుతున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌరహక్కుల సంఘం కరపత్రంగా వచ్చింది
1 నవంబర్ 1997

సామాజిక పరిష్కారం కోసం కృషి చేసి ఉండాల్సింది

మాదిగ దండోరా ఉద్యమానికి మన సహకారాన్ని గత రాష్ట్ర మహాసభల నాటికే ప్రకటించాము. కులపరమైన వివక్ష ఉన్న చోట దానిని అధిగమించడానికి విద్యా ఉద్యోగ రాజకీయ రంగాలలో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడం తప్పనిసరి. దానితోనే సమస్య మొత్తం పరిష్కారం కాదుగానీ రిజర్వేషన్లు అవసరం. ఎస్.సిలలో కొన్ని కులాలు మిగిలిన కులాల కంటే వెనుకబడి ఉన్నప్పుడు ఎస్.సి రిజర్వేషన్లను వర్గీకరించి విడివిడిగా కోటాలు కల్పించడం అదే తర్కం ప్రకారం న్యాయమైన చర్య. ఈ దృష్టితో మనం మాదిగ రిజర్వేషన్ ఉద్యమం పుట్టినప్పటి నుండి వారి డిమాండ్‌లో న్యాయముందని సమర్థిస్తున్నాం. వివిధ ప్రజా సంఘాలతో కలిసి ఐక్యకార్యాచరణ కమిటీగా ఏర్పడి వర్గీకరణ డిమాండ్‌కు మద్దతుగా ప్రచారం చేపట్టాము. వర్గీకరణ డిమాండ్‌ను మొత్తంగా తిరస్కరిస్తున్న మాల మహానాడు వైఖరి సరయినది కాదని విమర్శించాము. అదే సమయంలో మాలకులస్తులే తమ ప్రధాన శత్రువులనే పద్ధతిలో మాదిగ దండోరా నాయకులు చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు సరయినవి కావనీ, దళిత కులాలు ఒకరికొకరు శత్రువులు ఎప్పటికీ కారనీ, ఆ కులాల ఉమ్మడి శత్రువు కులవ్యవస్థ, అగ్రకులాల ఆధిపత్యం అనీ విమర్శించాము. మాదిగ రిజర్వేషన్ పోరాట సమితి వేదిక మీద నుండి కూడ ఈ వైఖరిని విమర్శించాము.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంఆర్‌పిఎస్ డిమాండ్‌ను అంగీకరించి ఎస్.సి రిజర్వేషన్‌ను నాలుగుగా వర్గీకరించింది. ఈ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మాల మహానాడు కోర్టుకు పోగా వర్గీకరణ కోరిన కులాలు కూడ న్యాయవాదులను పెట్టుకొని ప్రతివాదులుగా కేసులో చేరాయి. రెల్లీల తరపున కన్నబిరాన్ గారు వాదించారు. ఎస్.సి అనేది

రాజ్యాంగం దృష్టిలో అట్టడుగు వర్గీకరణ కాబట్టి 'మరీ అడుగున ఉన్నవారు' అనే ఉపవర్గీకరణ చేయడానికి చట్టపరంగా ఆస్కారం లేదని ఒక వాదన, ఇటువంటి ఉపవర్గీకరణ ఏదైనా కేంద్రం (రాష్ట్రపతి) చేయాలి తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేయకూడదనీ, కొన్ని కులాలు మరీ వెనుకబడి ఉన్నాయని నిర్ధారించడానికి కావలసిన సమగ్రమైన సమాచారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సేకరించలేదనీ, జనాభా దామాషాను అంచనా వేయడానికి 1981 జనాభా లెక్కల పైన ఆధారపడడం వల్ల వర్గీకరణ చెల్లదనీ, ఆర్టికల్ 338 ప్రకారం ఎస్.సిల స్థితిగతులకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం తీసుకోదలచినా ముందు జాతీయ ఎస్.సి ఎస్.టి కమిషన్‌ను సంప్రదించాలనీ మరికొన్ని వాదనలు పిటిషనర్‌లు కోర్టు ముందు ఉంచారు. వీటిలో ఆఖరు వాదన మాత్రమే సబబయినది. ఎస్.సి, ఎస్.టి కమిషన్‌ను సంప్రదించకుండ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వర్గీకరణ చేయడం తప్పు. అయితే ఈ విషయం మనం కూడ సకాలంలో గుర్తించి ప్రభుత్వానికి చెప్పలేకపోయాము కాబట్టి దీనికి ప్రభుత్వాన్ని మాత్రమే తప్పు పట్టలేము.

హైకోర్టు వర్గీకరణ జీవోను కొట్టేయగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాతీయ ఎస్.సి, ఎస్.టి కమిషన్‌కు సమస్యను నివేదించింది. జాతీయ కమిషన్ మరికొంత సమాచారం కావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరగా, ప్రభుత్వం వెంటనే పంపించకుండ జాప్యం చేస్తున్నదని ఎంఆర్‌పిఎస్ ఆందోళన చేసినప్పుడు అది న్యాయమైన ఆందోళనే అని సమర్థించాము. చాలామంది ఊహించినట్టే జాతీయ ఎస్.సి, ఎస్.టి కమిషన్ వర్గీకరణ చేయడం తప్పని అభిప్రాయపడింది. అయితే కమిషన్ అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి శిరోధార్యం కాదని రాజ్యాంగం స్పష్టం చేస్తుంది. ప్రభుత్వం కమిషన్‌తో విభేదించే నిర్ణయం తీసుకోదలచుకుంటే దానికి కారణం అసెంబ్లీకి వివరించవలసి ఉంటుందని ఆర్టికల్ 338 (5) అంటుందే తప్ప విభేదించే నిర్ణయం తీసుకోవడానికి వీలు లేదనదు. ముందు అసెంబ్లీకి వివరించిన తరువాత జీవో జారీ చేయాలా లేక జీవో జారీ చేసిన తరువాత అసెంబ్లీకి వివరించవచ్చునా అన్న ధర్మ సందేహంతో ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం సతమతం అవుతున్నట్టుంది. అనుమాన నివృత్తి కోసం అసెంబ్లీని ఒక రోజయినా సమావేశపరిచి కారణాన్ని వివరించి వర్గీకరణ జీవో వెంటనే జారీ చేయాలని మనం ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేయాలి.

దండోరా ఉద్యమం అందరికీ ఒక విలువయిన గుణపాఠం నేర్పింది. ప్రజల మధ్య సమస్యలు సామాజికంగా పరిష్కారం కాకుండ కేవలం చట్టరూపంలో

పరిష్కారమయితే ఆ పరిష్కారం చిక్కులలో పడుతుంది. ఒక పరిష్కారమంటూ జరిగిన తరువాత స్థిరత్వం కోసం దానికి చట్టరూపం ఇయ్యడం సబబే. కానీ చట్టం చేసేస్తే పరిష్కారం అయిపోతుందనుకోవడం పొరబాటు. అట్లాగని చట్టం కోసం అడగకుండ ఉండడం వివక్షకు గురయ్యేవాళ్లకు సాధ్యం కాదు. అయితే దానితోపాటు సామాజిక పరిష్కారం కోసం కూడ ప్రయత్నం చేయడం అవసరం. మాల మాదిగ రిజర్వేషన్ వర్గీకరణ సమస్యను సామాజికంగా ఎవ్వరూ పరిష్కారం చేయకపోవడం ప్రస్తుత పరిస్థితికి దారి తీసింది. ఇది ప్రధానంగా ఎవరి వైఫల్యం అన్న చర్చలోకి పోకుండ మనం సహితం ఈ ప్రయత్నం చేయలేదని ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవడం ఉచితంగా ఉంటుంది.

దీని ఫలితం హైకోర్టు తీర్పు వెలువడిన తరువాత తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో జరిగిన మాల – మాదిగ ఘర్షణలో కనిపించింది. మనం ఆ ఘర్షణలకు వెంటనే స్పందించి ఆ గ్రామాలు తిరిగి ఘర్షణల గురించి నిజనిర్ధారణ చేయడమేకాక, దళితులకు మొత్తంగా నష్టకరమైన ఘర్షణ వాతావరణాన్ని పెంపొందించవద్దని ఆ గ్రామాల దళిత యువకులతో మాట్లాడాము.

ఆ తరువాత మాదిగ రిజర్వేషన్ వర్గీకరణ డిమాండ్‌ను సూత్రప్రాయంగా సమర్థిస్తూ మాల మాదిగల ఐక్యత కోసం కృషిచేయాలని పిలుపునిస్తూ కరపత్రం ప్రచురించి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పంచాము. ఆ కరపత్రంలో రెండు వైపులా ఉద్యమకారులు చేస్తున్న తప్పుడు వ్యాఖ్యలనూ వారి తప్పుడు అవగాహననూ విమర్శించాము.

అయితే పౌరహక్కుల అవగాహన గురించి సంస్థలో జరిగిన చర్చలో ఉద్యమాలను విమర్శించడం మన కర్తవ్యం కాదన్న అభిప్రాయం మెజారిటీ అభిప్రాయంగా వ్యక్తమయింది. ఇకమీదట ఇటువంటి సమస్యలు ముందుకొస్తే ఏ విధంగా వ్యవహరించాలో సంస్థ నిర్ణయించుకోవలసి ఉంది. మహాసభ ఈ విషయాన్ని చర్చించి తగు సూచనలిస్తుందని ఆశిస్తాం.

ఎ.పి.సి.ఎల్.సి పదవ రాష్ట్ర మహాసభల కార్యదర్శి నివేదిక నుండి
3 సెప్టెంబర్ 1998

వర్గీకరణ మళ్లీ మొదటికి

చంద్రబాబునాయుడు ప్రభుత్వం షెడ్యూలు కులాల వర్గీకరణ కోసం ప్రతిపాదించిన ఆర్డినెన్స్‌ను రాష్ట్ర గవర్నర్ రంగరాజన్ రాష్ట్రపతికి పంపించడంతో వర్గీకరణ కథ మళ్లీ మొదటికొచ్చింది. నాకెందుకు పంపారు? దీనితో నాకేం పని? అని రాష్ట్రపతి దానిని వెనక్కి పంపిస్తే తప్ప వర్గీకరణ ఇప్పట్లో జరగదు. మాదిగ కులస్తులు ఇన్నాళ్లు చేసిన ఉద్యమం ఇప్పట్లో ఫలితాన్ని అందుకోదు.

గవర్నర్ నిర్లక్ష్యం ఆశ్చర్యకరమైనది, అనవసరమైనది.

ఆయన ఎవరి సలహా మేరకు ఈ పని చేశారో ఆయనే చెప్పాలి. కొన్ని ప్రత్యేకమైన సందర్భాలలో గవర్నర్ ఈ పని చేయవచ్చునని రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 213(1) అంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన ఆర్డినెన్స్ ఏదైనా కేంద్ర చట్టానికి వ్యతిరేకమైనా లేక రాష్ట్రానికీ, కేంద్రానికీ కూడ చట్టం చేసే అధికారం ఉన్న విషయానికి సంబంధించినదయినా లేక హైకోర్టు అధికారాలను కుదించి వేసేదయినా గవర్నర్ ఈ పని చేయవచ్చు. ఈ ఆర్టినెన్స్‌కు ఆ లక్షణాలేవీ లేవు. వర్గీకరణ గురించి ఇప్పటికి చట్టమేదీ లేదు. అది రాజ్యాంగంలోని 'కన్కరెంట్ లిస్టు' (ఉమ్మడి జాబితా) లో లేదు. అది హైకోర్టు అధికారాలను ఏ మాత్రం కుదించదు.

నిజమే! గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇదే విషయంపైన జారీ చేసిన ఆర్డినెన్సు్ను మన రాష్ట్ర హైకోర్టు కొట్టేస్తూ, షెడ్యూల్డు కులాల రిజర్వేషన్ కోటాను వర్గీకరించే అధికారం పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉందని చెప్పింది. కానీ అది హైకోర్టు అభిప్రాయం మాత్రమే. రాజ్యాంగ శాసనం కాదు. పైగా హైకోర్టు చాలా కృత్రిమమైన తర్కంతో ప్రతిపాదించిన అభిప్రాయం. దానిని గవర్నర్ రాజ్యాంగ శాసనంతో సమానంగా భావించి ఆర్డినెన్స్‌ను రాష్ట్రపతి పరిశీలనకు పంపించడం పూర్తిగా అనవసరమైన

చర్య. దాని బదులు ఆయన దానిపైన సంతకం చేసి జారీ చేసి ఉంటే మాలమహానాడు ఎట్లాగూ కోర్టుకెక్కి ఉండేది. గతంలో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయం ఎంతవరకు సమంజసమనేది ఏదో ఒక రోజు న్యాయస్థానాలలోనే తేలి ఉండేది. ఎంత కాలం పట్టినా దానికొక ముగింపు ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు రాష్ట్రపతి ఈ ఆర్డినెన్స్‌ను సమ్మతించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించదలచుకుంటే, దేశమంతటా ఇదే సమస్య ఉత్పన్నం అవుతుందన్న భయంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం సమ్మతించదు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించకుండా సమ్మతించడానికి రాష్ట్రపతి బహుశా తటపటాయించవచ్చు.

దళితులలో అంతర్గత న్యాయం రాజ్యాంగ నియమాలలోనూ, కోర్టు తీర్పులలోనూ ఇరుక్కొని ఉండనవసరం లేదు. సామాజిక సమస్యలు సామాజికంగా పరిష్కారమై ఆ తరువాత చట్టం రూపం తీసుకుంటే ఆ పరిష్కారం సహజంగానూ స్థిరంగానూ ఉంటుంది. అంతవరకు చట్టం కావాలని బలహీనులయినవారు డిమాండ్ చేయడం తప్పని నా అభిమతం కాదు. పరిష్కారం కోసం పెట్టే ఒత్తిడిలో ఆ డిమాండ్ కూడ భాగమే. పైగా రాజ్యానికి సంక్షేమ బాధ్యత కూడ ఉంది కాబట్టి సంక్షేమం కొరవడిన వారు ప్రభుత్వం తమకు అనుకూలంగా చట్టం చేయమని కోరడంలోనూ తప్పు లేదు.

అయినప్పటికీ సమస్యకు సామాజిక పరిష్కారాన్ని అన్వేషించడం అవసరం. ఇది విజయవంతమైతే ప్రభుత్వం చేసే చట్టం ఆటంకాలను ఎదుర్కోదు. చట్టం చూపించే పరిష్కారం సామాజికంగా కూడ ఆమోదం పొందుతుంది. పరిష్కారం స్థిరంగా, నిలకడగా ఉంటుంది.

మన రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్డు కులాల వర్గీకరణ విషయంలో ఈ సామాజిక పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నమే జరగలేదు. షెడ్యూల్డు కులాలలో సాపేక్షంగా వెనుకబడిన వారు తమ వాటా తాము కోరుకోవడం న్యాయమని సాపేక్షంగా ముందున్నవారు సూత్రప్రాయంగా ఒప్పుకొని ఉంటే, దళితుల ఐక్యత దెబ్బతినకుండా వర్గీకరణ ఏ విధంగా చేయాలన్న ఆలోచన ఇరుపక్షాలూ చేసి ఉండవచ్చును. దళితుల ఐక్యతకు నష్టం జరగకుండా వెనుకబడిన వారికి న్యాయం జరిగి ఉండేది.

ఈ వైఫల్యానికి ఎవరు బాధ్యులని ఇక్కడ నేను ఏకరువు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఒక రకంగా ప్రజా ఉద్యమాలలో ఉన్నవారందరమూ బాధ్యులమే. దళిత ఉద్యమ నాయకత్వం కొంచెం ఎక్కువ బాధ్యత స్వీకరించవలసి ఉంటుందేమో.

ఈ వైఫల్యం ఫలితంగా దళితులు ఒకరికొకరు దూరం కావడం, ఒకరి కార్యక్రమాలకొకరు హాజరు కాకుండ ఉండడం, వర్గీకరణ కోరుకున్న వారిని అవతలి వర్గం తెలుగుదేశం ఏజెంట్లని నిందించడం, వాళ్లు వీళ్లను నయా బ్రాహ్మణులు అనీ, తమ ప్రధాన శత్రువులనీ నిందించడం జరిగింది. పెత్తందారీ కులాలకు ఇది చాలా ధైర్యం ఇచ్చింది. 'అసలు రిజర్వేషన్లు మొత్తంగా తీసేస్తే పోలేదా?' అనడానికి వాళ్లు సాహసిస్తారు. ఇప్పటికే 'రిజర్వేషన్ల వల్ల వచ్చేది చీలికేనని మేం ఎప్పుడో చెప్పాం' అని తెగించి అంటున్నారు.

ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు. మాదిగ, తదితర వెనుకబడిన దళిత కులాలకు రిజర్వేషన్ల విషయంలో న్యాయం చేకూర్చే వర్గీకరణ డిమాండ్‌ను అందరూ ఆమోదించి, ఇతర విషయాలలో దళితులందరూ ఉమ్మడిగా చేయవలసిన పోరాటాలకు అవసరమైన ఐక్యతను నిలబెట్టడం కోసం కృషి చేయవలసి ఉంది. ఐక్యంగా చేయవలసిన పోరాటాలు చాలా ఉన్నాయి. అంటరానితనానికి వ్యతిరేకంగానే కాదు, రిజర్వేషన్ల సక్రమమైన అమలు కోసం మాత్రమే కాదు, విద్యా ఆరోగ్య హక్కుల కోసం, ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాల కోసం, భూమి కోసం, ప్రకృతి వనరులపైన హక్కు కోసం పోరాటాలు చేయవలసి ఉంది.

ఈ అవసరాన్ని గుర్తించడానికి సంకుచిత ప్రయోజనాలను, పరిమితులను అధిగమించే దూరదృష్టి కావాలి. విశాల దృక్పథం కావాలి. అది ఉందా లేదా అని తర్కించుకుని కూర్చోవడానికిది సమయం కాదు. మనం ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప పరిస్థితులు మారవు.

ప్రజాతంత్ర
15 నవంబర్ 1998

నిర్బంధం పరిష్కారం కాదు

మాదిగ దండోరా ఉద్యమం పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్న తీరు చాలా అభ్యంతరకరంగా ఉంది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం చేసిన వర్గీకరణకు త్వరగా చట్టబద్ధత కల్పించాలనీ, రాష్ట్రపతి సమ్మతి త్వరగా సంపాదించాలనీ దండోరా ఆందోళన చేస్తున్నది. అందులో తప్పేముంది?

నిరాహార దీక్ష చేస్తున్న కృపాకర్ మాదిగను ఎందుకు అరెస్టు చేయాలి? అతని చేత నిరాహారదీక్ష మాన్పించాలని ఎందుకు ప్రయత్నం చేయాలి?

14 వ తేదీన హైదరాబాద్‌లో ప్రదర్శన నిర్వహించదలచుకున్న దండోరా కార్యకర్తలను ఎందుకు ఆపాలి? కృష్ణ మాదిగను ఎందుకు అరెస్టు చేయాలి? హైదరాబాద్‌లో ఎన్ని రాజకీయ పార్టీలు ప్రదర్శనలు, ఊరేగింపులు నిర్వహించడం లేదు? వాళ్ళందరికీ ఉన్న స్వేచ్ఛ మాదిగహక్కుల ఉద్యమకారులకు మాత్రం ఎందుకు నిరాకరించాలి?

ఈ నిర్బంధ విధానాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వదులుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాం.

అంతే కాక, వర్గీకరణ గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేయజూసిన ఆర్డినెన్స్‌ను గవర్నర్ రంగరాజన్ గారు రాష్ట్రపతికి నివేదించడం రాజ్యాంగం రీత్యా అనవసరమైన చర్య. ఏయే సందర్భాలలో రాష్ట్ర గవర్నర్ ఆర్డినెన్స్‌ను రాష్ట్రపతికి నివేదించాలో ఆర్టికల్ 213 చెప్తుంది. వర్గీకరణ ఆర్డినెన్స్‌కు అవేవీ వర్తించవు. కాబట్టి రాష్ట్ర గవర్నర్ ఆ ఆర్డినెన్స్‌ను వెనక్కి తీసుకొని జారీ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాం.

మానవహక్కుల వేదిక పత్రికా ప్రకటన

13 ఏప్రిల్ 1999

ఎ.బి.సి.డి.పైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పు: విజ్ఞత లేదు, తర్కమూ లేదు

షెడ్యూల్డు కులాల రిజర్వేషన్ వర్గీకరణ చెల్లదంటూ అయిదుగురు జడ్జీల సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం (ఇ.వి. చిన్నయ్య వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ (2005) 1 SCC 394) ఇచ్చిన తీర్పు మీద దీర్ఘమైన సమీక్ష రాయనవసరం లేదు. ఒక తీర్పులో గట్టి తర్కమున్నా లోతయిన విజ్ఞత ఉన్నా దానిని వివరంగా సమీక్షించే అవసరం ఉంటుంది. అది అంగీకార పూర్వకమయిన సమీక్ష అయినా, అనంగీకార పూర్వకమయిన సమీక్ష అయినా అటువంటి సమీక్ష న్యాయ సిద్ధాంతాన్ని గురించీ, దానికీ సమాజానికీ ఉన్న సంబంధాన్ని గురించీ మనకు ఎంతో కొంత నేర్పగలదు. కానీ తర్కమూ విజ్ఞతా రెండూ లేని తీర్పును దీర్ఘంగా సమీక్షించడం వల్ల నేర్చుకునేదేమీ ఉండదు. కాగితాలు వృథా చేయడం తప్ప జరిగేదీ ఒరిగేదీ ఏమీ ఉండదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని షెడ్యూల్డు కులాల మధ్య అంతరాలేవీ లేవని గానీ, అభివృద్ధిలోనూ, సాంఘిక ప్రతిపత్తిలోనూ అందరూ సమానంగా ఉన్నారని గానీ సుప్రీంకోర్టు అనలేదు. ఏ వాస్తవ పరిస్థితిని ఆసరా చేసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వర్గీకరణ చేపట్టిందో ఆ పరిస్థితి వాస్తవం కాదని కూడ సుప్రీంకోర్టు అనలేదు. అయినప్పటికీ వర్గీకరణ చెల్లదని చెప్పింది.

అదీ విశేషం.

వర్గీకరణ చేపట్టే అధికారం రాజ్యాంగం ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదనీ, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే ఉందనీ అని ఊరుకోలేదు. రాష్ట్రంలో గానీ, కేంద్రంలో గానీ ఎవరూ వర్గీకరణ చేయడానికి వీలులేదని కూడ అనింది. షెడ్యూల్డు కులాలలో

అంతర్గత భేదాలు ఉంటే ఉండవచ్చు. ఉండవని కాదు. వాటిని ప్రభుత్వం గుర్తిస్తే గుర్తించవచ్చు. గుర్తించడానికి వీలులేదని కాదు. కానీ ఏమీ చేయడానికి మాత్రం వీలులేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమూ ఏమీ చేయడానికి లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ ఏమీ చేయడానికి లేదు.

ఇదీ సుప్రీంకోర్టు తీర్పు సారాంశం.

జస్టిస్ చిన్నపరెడ్డిగారు అప్పుడెప్పుడో ఒక తీర్పులో సుప్రీంకోర్టును ఎందుకు అత్యున్నత న్యాయస్థానం అంటారో వివరిస్తూ, 'దాని విజ్ఞత అత్యుత్తమం కాబట్టి దానిని అత్యున్నత న్యాయస్థానం అనరు. అది అత్యున్నత న్యాయస్థానం కాబట్టే దాని విజ్ఞత అత్యుత్తమం అంటార'ని అన్నారు. అంటే సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించే న్యాయం మీద అప్పీల్ లేదు కాబట్టే అది తుది న్యాయం, వేరే ఏ అర్థంలోనూ కాదని ఆయన భావం. ఇటువంటి తీర్పులు చదివినప్పుడు అది ఎంత సరయిన వ్యాఖ్యో కదా అనిపిస్తుంది.

ఇంతకూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏం చేసింది? ఏం చేసిందని సుప్రీంకోర్టు భావించింది?

భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం షెడ్యూల్డు కులాల, షెడ్యూల్డు తెగల జాబితాను రాష్ట్రపతి ఆర్టికల్స్ 341, 342 లను అనుసరించి అన్ని రాష్ట్రాల గవర్నర్లను సంప్రదించి ప్రకటిస్తారు. ఒక్కొక్క రాష్ట్రానికి రాష్ట్ర ఎస్.సి, ఎస్.టిల జాబితా ఉంటుంది. ఒకసారి రాష్ట్రపతి (గవర్నర్‌ను సంప్రదించి) ఈ జాబితాను ప్రకటించిన తరువాత దానిలో ఏదైనా ఒక కులాన్ని చేర్చే అధికారం గానీ, తీసేసే అధికారం గానీ రాష్ట్రపతికి లేదు, గవర్నర్‌కూ లేదు. పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉంది. ప్రకటించేది రాష్ట్రపతి అయినప్పుడు సవరించే అధికారం రాష్ట్రపతికే ఎందుకివ్వకూడదు అన్న చర్చ రాజ్యాంగ సభలో వచ్చినప్పుడు అంబేద్కర్ ఏమన్నాడంట7 సవరించే అధికారం రాష్ట్రపతి చేతిలో పెడితే అది రాజకీయ దుర్వినియోగానికి దారితీస్తుందని. పార్లమెంటులో రాజకీయాలుండవని ఆయన ఉద్దేశ్యం కాదు. రాష్ట్రపతి పాలకపార్టీ మనిషిగా వ్యవహరించబోతాడని ఆయన ఆనాడే ఊహించినట్టున్నాడు. కాబట్టి షెడ్యూల్డు కులాల లేక తెగల జాబితాలో చేర్పులు, తీసివేతలు చేసే అధికారం రాష్ట్రపతి చేతిలో పెడితే పాలకపార్టీల ఇష్టానుసారం ఆ

జాబితా మారే ప్రమాదం ఉంటుంది. పార్లమెంటులోనూ పాలకపార్టీకి మెజారిటీ ఉంటుంది గానీ పార్లమెంటులో ప్రతిపక్షమూ ఉంటుంది. వారి అభిప్రాయాలను వినవలసిన అగత్యమూ ఉంటుంది. అక్కడ జరిగే చర్చ బయటి ప్రపంచానికి తెలిసే అవకాశమూ ఉంటుంది.

ఇదీ షెడ్యూల్డు కులాల, తెగల జాబితా రూపకల్పన, సవరణల సంగతి. రాష్ట్రపతి ప్రకటించి, పార్లమెంటుకు మాత్రమే సవరించే అధికారం ఉన్న ఈ ఎస్.సి, ఎస్.టి జాబితాను ఇతర సంస్థలన్నీ ఉన్నదున్నట్టు స్వీకరించవలసిందే. ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఒక విశ్వవిద్యాలయం, ఒక ప్రభుత్వరంగ సంస్థ, ఒక మునిసిపాలిటీ ఎస్.సిలకు గానీ, ఎస్.టిలకు గానీ రిజర్వేషన్లు ఇయ్యదలచుకున్నా, స్కాలర్‌షిప్పులు ఇయ్యదలచుకున్నా, ఇతర ప్రోత్సాహకాలు ఇయ్యదలచుకున్నా ఈ జాబితాల ప్రకారమే ఇయ్యాలి. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికైనా తన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కులాన్నో లేక తెగనో చేర్చాలనో, తీసివేయాలనో అనిపిస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలిపి, వారిని ఒప్పించి పార్లమెంటులో చట్టం చేయించి ఆ పని చేయాలి.

ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్టు ఏమంటుందంటే, షెడ్యూల్డు కులాల లేక తెగల జాబితాలో ఒక కులాన్నో తెగనో చేర్చే అధికారం లేక తీసివేసే అధికారం మాత్రమే కాదు, జాబితాను ఉన్నదున్నట్టుగా స్వీకరిస్తూ ఆ జాబితాలో ఉన్న కులాలకు ఇచ్చే ప్రత్యేక హక్కులను హేతుబద్ధంగా వర్గీకరించే అధికారం కూడ పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉందని.

ఇది సబబేనా?

ఒకసారి ఎస్.సి లేక ఎస్.టి జాబితాను ప్రకటించిన తరువాత ఆ జాబితాలోని కులాలకు లేక తెగలకు ప్రత్యేక అవకాశాలు, హక్కులు, సదుపాయాలు కల్పించే అధికారం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకే కాదు, ప్రతీ ప్రభుత్వ సంస్థకు, ప్రతీ స్థానిక సంస్థకు, ప్రతీ పబ్లిక్ సెక్టార్ సంస్థకూ ఉంది. దానికి వారు పార్లమెంటు అనుమతి తీసుకోనక్కరలేదు. ఉదాహరణకు మీ ఊరి మునిసిపాలిటీ వారు మంచినీటి వసతికి కేటాయించిన డబ్బులలో 30 శాతం దళిత కుటుంబాలకు నీటి కనెక్షన్లనివ్వడానికి ఖర్చుపెట్టాలని నిర్ణయించుకోవచ్చు. అందుకోసం రాష్ట్రానికి సంబంధించిన 59 ఎస్.సి కులాలనూ ఎస్.సి కులాలుగా స్వీకరించాలంతే. ఆ విషయంలో ఎస్.సి జాబితాను

అతిక్రమించకుండా ఉన్నంతకాలం, ఆ నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మునిసిపాలిటీకి పార్లమెంటు అనుమతి గానీ, ఎవరి అనుమతి గానీ అక్కరలేదు.

మీది విశాఖపట్నం అనుకోండి. మీ ఊరిలోని దళితులందరికన్నా రెల్లీలు ఎక్కువ వెనుకబడి ఉన్నారని మీ మునిసిపాలిటీ భావించిందనుకోండి. దళిత కుటుంబాల మంచినీటి ఏర్పాట్ల కోసం ఖర్చు పెట్టదలచుకున్న 30 శాతంలో 20 శాతం మీ మునిసిపాలిటీ వారు రెల్లీల కోసం ఖర్చుపెట్టి మిగిలిన 10 శాతం ఇతర దళిత కుటుంబాల కోసం ఖర్చుపెట్టాలని నిర్ణయించుకున్నారనుకోండి. ఆ స్వేచ్ఛ మీ మునిసిపాలిటీకి ఉంటుందా ఉండదా?

మునిసిపాలిటీ నిధుల గురించి రేపెప్పుడయినా కేసు కోర్టుకెక్కితే సుప్రీంకోర్టు ఏమంటుందో గానీ విద్యా ఉద్యోగ రిజర్వేషన్ల విషయంలో ఆ స్వేచ్ఛ మునిసిపాలిటీకీ, జిల్లాపరిషత్‌కే కాదు, పార్లమెంటు ఒక చట్టం చేసేదాకా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు సహితం లేదని ఇప్పుడు అనింది. నిజానికి పైన ఇచ్చిన ఉదాహరణలో రెల్లీలు మరీ వెనుకబడి ఉన్నారని చెప్పి, దళిత కుటుంబాల నీటి కనెక్షన్ల కోసం కేటాయించిన నిధులలో కొంచెం ఎక్కువ వారికి కేటాయించినట్లు చెప్పాను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణలో అలాంటిది సహితం లేదు. రెల్లీలకూ, మాదిగలకూ వారి దామాషా కంటె ఎక్కువ ఇచ్చే ఆలోచన చేయలేదు. ఎవరి వాటా వారికిచ్చే ఆలోచన మాత్రమే చేసింది.

ఇది చెల్లదనడంలో సుప్రీంకోర్టు అనుసరించిన తర్కం ఏమిటి? ఆర్టికల్ 341(2) ఏమంటుందంటే, రాష్ట్రపతి ప్రకటించిన షెడ్యూల్డు కులాల జాబితాలో పార్లమెంటు ఒక చట్టం చేయడం ద్వారా ఒక కులాన్ని లేక కులంలో భాగాన్ని చేర్చవచ్చు, తీసేయవచ్చు. ఈ విధంగా తప్ప వేరే ఏ విధంగానూ రాష్ట్రపతి జారీచేసిన జాబితాను మార్చడానికి వీలులేదు. ఇక్కడ జాబితాను మార్చడం అంటే అందులో ఒక కులాన్ని చేర్చడం లేక తీసివేయడం అని మాత్రమే అర్థం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన వర్గీకరణ ఫలితంగా ఆ జాబితాలో కొత్తగా ఒక్క కులమూ ప్రవేశించలేదు, ఒక్క కులమూ బయటకు పోలేదు. అన్ని ఎస్.సి కులాలకూ కలిపి ఇచ్చిన రిజర్వేషన్‌ను నాలుగుగా విడగొట్టి జాబితాలోని నాలుగు ఉపవర్గాలకు ఎవరి కోటా వారికి ఇవ్వడం జరిగిందంతే.

ఇది ఆర్టికల్ 341(2) ప్రకారం పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉండే అధికారం అని సుప్రీంకోర్టు ఏ విధంగా అనింది? 341(2) లో లేని మాటలు చేర్చి, రాష్ట్రపతి ప్రకటించిన జాబితాలో ఏ రకంగా జోక్యం చేసుకున్నా, దానిని కదిలించినా, దానిలో ఉపవర్గాలను గుర్తించినా అది కూడ ఆర్టికల్ 341(2) లోని నిషేధానికి గురి అవుతుందని అనింది. కులాలను ఆ జాబితాలోకి 'చేర్చడం, తొలగించడం' అన్న స్పష్టమైన మాటలకు ఇంతటి విపరీత అర్థం ఎక్కడ నుండి వచ్చింది? సుప్రీంకోర్టయినా ఏ కోర్టయినా చట్టాన్నీ రాజ్యాంగాన్నీ వ్యాఖ్యానిస్తాయి తప్ప తిరగరాయవని న్యాయ సిద్ధాంతం అంటుంది. తిరగరాసే అధికారం ప్రజలు ఎన్నుకునే శాసనసభలకు మాత్రమే ఉండడం ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలకు ఉండే ఆరోగ్యకరమైన లక్షణాలలో ఒకటి. ఆ మాటే సుప్రీంకోర్టు వేరే సందర్భాలలో అంటూ ఉంటుంది. కానీ తానే ఇప్పుడు ఆర్టికల్ 341(2)ను పూర్తిగా తిరగరాసింది.

ఒక చట్టం అస్పష్టంగానో, అసంపూర్ణంగానో ఉన్నప్పుడు దానిని వ్యాఖ్యానించే క్రమంలో కోర్టులు ఆ ఖాళీని పూరించవచ్చు. ఆ విధంగా కోర్టులు కూడ కొంతమేరకు శాసనాధికారం చలాయిస్తుంటాయి. కానీ ఆర్టికల్ 341(2)లో ఎటువంటి అస్పష్టతా లేదు. శాసనకర్తలు వాడిన భాషలో అస్పష్టత ఏదీ లేనప్పుడు దానిలో మార్పులూ చేర్పులూ చేసే అధికారం న్యాయస్థానాలకు లేదనేది అందరూ అంగీకరించే న్యాయ సిద్ధాంత సూత్రం. అటువంటప్పుడు ఆర్టికల్ 341(2) కు విపరీత అర్థం కల్పించే అధికారం సుప్రీంకోర్టుకు ఎవరిచ్చారు?

ఇక్కడితో ఆగిపోయి ఉన్నా ఒక రకం. లేని పెత్తనం చలాయించిందని సుప్రీంకోర్టును విమర్శించినా, పార్లమెంటులో బిల్లు ప్రవేశపెట్టి వర్గీకరణ సాధించుకునే అవకాశం ఇంకా మిగిలి ఉందని సర్దుకుపోదుము.

కానీ పార్టమెంటుకు మాత్రమే ఆ అధికారం ఉందని చెప్పిన తరువాత, పార్లమెంటుకు కూడ ఆ అధికారం లేదని ప్రకటించింది రాజ్యాంగ ధర్మాసనం. ఎందుకంట? షెడ్యూల్డు కులాలు అనేది ఒక అవిభాజ్యమైన (హోమోజెనస్) వర్గమంట. అని ఎవరు చెప్పారు? రాజ్యాంగమే చెప్పిందట.

రాజ్యాంగం అంతమాటేం అనలేదు. రాష్ట్రపతి ఒక్కొక్క రాష్ట్రానికీ సంబంధించి ఆ రాష్ట్ర గవర్నర్‌ను సంప్రదించి ఏ కులాలు లేక తెగలు లేక జాతులు లేక కులాలలో

తెగలలో జాతులలో భాగాలు షెడ్యూల్డు కులాలుగా పరిగణించబడతాయో నిర్ణయించి ప్రకటిస్తాడు. అవే షెడ్యూల్డు కులాలు అని రాజ్యాంగం ఆర్టికల్ 341(1)లో అంటుంది.

ఈ నిర్వచనం చదవగానే మొదట స్ఫురించేది దానిలోని బహుళత్వం. కొన్ని కులాలు, తెగలు, జాతులు, వాటి శకలాలు కలిసి 'షెడ్యూల్డు కులాలు' అవుతాయి. అదొక అవిభాజ్యమైన వర్గం అన్న భావం ఈ నిర్వచనంలో ఎక్కడుంది? అయిదుగురు జడ్జీలకు కనిపించింది మరి.

ఏ విధంగా?

రాజ్యాంగం రాకముందు అవి వేరు వేరు కులాలు అయి ఉండవచ్చు. ఇప్పటికీ సాంఘికంగా వేరు వేరు కులాలే కావచ్చు. అయితే ఆ కులాలన్నీ చాలా అణగారి ఉన్నాయని గుర్తించి, ప్రత్యేకమైన ప్రభుత్వ అండ వారికి అవసరమని గుర్తించి వాటినన్నిటినీ కలిపి 'షెడ్యూల్డు కులాలు' అని ఎప్పుడయితే రాజ్యాంగం పేరు పెట్టిందో అప్పుడిక రాజ్యాంగానికి సంబంధించినంతవరకు అవన్నీ కలిసి ఒకే వర్గం అయిపోయినట్టే, అవిభాజ్యం అయిపోయినట్టేనని వాదించడం ద్వారా అది సాధ్యం అయింది. ఎప్పుడయితే ఆ కులాలన్నీ (రాజ్యాంగానికి సంబంధించినంతవరకు) తమ ప్రత్యేకతలన్నీ కోల్పోయి ఒకే అవిభాజ్యమైన వర్గం అయిపోయాయో ఇక అప్పట్నించి రాజ్యాంగం నుండి సంక్రమించే అధికారం చలాయించే వారెవ్వరూ ఆ కులాలలో ఒకరెక్కువ ఒకరు తక్కువ, ఒకరు మరీ వెనుకబడి ఉన్నారు, ఒకరి స్థితి కొంచెం ఫరవాలేదు అని వర్గీకరించడానికి వీలులేదని దీనినుండి నిర్ధారించారు.

జస్టిస్ కృష్ణయ్యర్ 1976లో ఇచ్చిన ఒక తీర్పులో చేసిన వ్యాఖ్య భావాన్ని మార్చేసి, కృష్ణయ్యర్ కూడ ఇదే అన్నాడు అన్నారు ఈ అయిదుగురు న్యాయకోవిదులు. 'షెడ్యూల్డు కులాలు అనేది ఒక కులం కాదు. అది కొన్ని కులాల, తెగల, జాతుల, వాటి శకలాల సముదాయం. వీరు చాలా అణగారి ఉన్నారనీ, వీరికి భారీగా ప్రభుత్వ సహాయం అవసరం అనీ గుర్తించి ఈ కులాలు, తెగలు, జాతులు, వాటి శకలాలన్నిటినీ ఒక సముదాయంగా గుర్తించగా ఏర్పడిందే షెడ్యూల్డు కులాలు అనే జాబితా' అని జస్టిస్ కృష్ణయ్యర్ అన్నారు. 'కాబట్టి షెడ్యూల్డు కులాలు అనేది ఒక అవిభాజ్యమైన వర్గం' అని అయిదుగురు జడ్జీలు వ్యాఖ్యానించారు. అది ఎంత విజ్ఞత గల వ్యాఖ్యో మీరే నిర్ణయించండి.

నిజానికి, ఒక వెనుకబడిన సామాజిక వర్గానికి రిజర్వేషన్లు కల్పించిన తరువాత ఆ రిజర్వేషన్లు ఆ వర్గంలోని వారందరూ సంపూర్ణంగా అందుకోవడం కోసం ఆ వర్గాన్ని వెనుకబడినవారు, మరీ వెనుకబడినవారు అని వర్గీకరించవచ్చునా అన్న ప్రశ్న ఇవాళ కొత్తగా కోర్టు ముందుకొస్తున్నది కాదు. మన రాష్ట్రంలో బి.సిలను ఎబిసిడిలుగా విభజించడం రాజ్యాంగబద్ధమేనని సుప్రీంకోర్టు 1972 లోనే ప్రకటించింది. బి.సిలకు వర్తించేది ఎస్.సిలకు వర్తిస్తుందా అన్న సందేహానికి ఆస్కారం లేకుండ మండల్ కమిషన్ కేసును (ఇందిరా సహానీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా) విచారించిన తొమ్మిది మంది జడ్జీల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం అటువంటి వర్గీకరణ ఎస్.సిలలో చేసినా తప్పు లేదనింది. మండల్ కమిషన్ కేసుకున్న ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, ఆ కమిషన్ రిపోర్టు ఆధారంగా బి.సిలకు ఇచ్చిన రిజర్వేషన్ చెల్లుతుందా అన్నది ఆ కేసు వేసినవారు లేవదీసిన ప్రశ్న కాగా, దానిని విచారించిన ధర్మాసనం 'రిజర్వేషన్ల విషయంలో పదే పదే తలెత్తుతున్న అన్ని ప్రశ్నలకూ జవాబు చెప్పదలచుకున్నాం' అని ప్రకటించి, 14 ప్రశ్నలు వేసుకుని, అన్నిటి గురించీ వాదనలు విని తీర్పు ప్రకటించింది. ఆ 14 లో అయిదవ ప్రశ్న వర్గీకరణకు సంబంధించినది. సహేతుకమయితే వర్గీకరణ చేయవచ్చునని ఆ ధర్మాసనం చెప్పింది. ఆ కేసు బి.సి రిజర్వేషన్ల కేసు కాబట్టి ఆ అభిప్రాయం బి.సి రిజర్వేషన్లకే వర్తిస్తుందని వాదించడానికి ఆస్కారం లేదు. ఎందుకంటే ఆ ధర్మాసనం ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే రిజర్వేషన్లకు సంబంధించిన 'అన్ని ప్రశ్నలకూ' జవాబు చెప్పడానికి పూనుకుంది. మామూలుగా, పెద్ద ధర్మాసనం తీర్పుకు చిన్న ధర్మాసనం కట్టుబడి ఉంటుందనేది న్యాయవ్యవస్థ క్రమశిక్షణలో అనుల్లంఘనీయమైన నియమం. ఈ కేసులో సుప్రీంకోర్టు దానిని కూడ అతిక్రమించింది.

షెడ్యూల్డు కులాలన్నీ నిజంగానే ఒకే స్థాయిలో, ఒకే అభివృద్ధి దశలో ఉన్నాయని గానీ, ఆ కులాల మధ్య హెచ్చుతగ్గులు లేవని గానీ సుప్రీంకోర్టు భావించలేదని మొదట్లో చెప్పిన విషయం మరొకసారి జ్ఞాపకం చేయాలి. ఆ విధంగా భావించి ఉంటే, దానికి కనీసం వారికి సంతృప్తినిచ్చే ఆధారాలు ఉండి ఉంటే, తక్కిన అభిప్రాయాలను క్షమించి ఉండవచ్చునేమో కానీ అసమానతలనూ, అంతరాలనూ ఒప్పుకుంటూనే వాటి గురించి ఏమీ చేయడానికి వీలులేదనే వైఖరిని క్షమించడం

కష్టం. పైగా రాజ్యాంగం అవకాశం ఇవ్వదనడం విడ్డూరం కూడ. భారత రాజ్యాంగంలో లోపాలు చాలానే ఉన్నాయి గానీ ఒక అన్యాయాన్ని గుర్తించిన తరువాత, అది అన్యాయమేనని అందరూ అంగీకరించిన తరువాత, దాని పరిష్కారానికి ఏ అవకాశమూ రాజ్యాంగంలో లేదనడం, దానికి అన్యాయమని పేరు పెట్టడాన్నే రాజ్యాంగం ఒప్పుకోదనడం భారత రాజ్యాంగాన్ని అర్థం చేసుకున్న వారెవరూ అంగీకరించగల విషయం కాదు. రాజ్యాంగం కల్పించే అవకాశం రాజకీయంగా ఎంతయినా కష్టతరం కావచ్చు. అది వేరే సంగతి. కానీ ఫలానా అసమానతను చూడడానికే వీలులేదని భారత రాజ్యాంగం అంటుందంటే ఒప్పుకోవడం కష్టం (జాతుల స్వయం నిర్ణయాధికార కాంక్ష ఒక్కటే దీనికి మినహాయింపు).

వివిధ షెడ్యూల్డు కులాలు రిజర్వేషన్లను ఒకే దామాషాలో అందుకోలేక పోతున్నాయనేది అందరూ ఒప్పుకుంటున్న వాస్తవం. సంస్కృతిలో, ఆచారాలలో కూడ షెడ్యూల్డు కులాలలో నిచ్చెన మెట్ల అంతరాలు ఉన్న మాట వాస్తవం. రిజర్వేషన్లలో ఎవరి వాటా వారికిచ్చేయడం ఈ స్థితిని కొంతవరకు మెరుగుపరచగలదనేది నిర్వివాదం. అయినప్పటికీ రాజ్యాంగం షెడ్యూల్డు కులాలను అవిభాజ్యమైన వర్గంగా గుర్తించింది కాబట్టి ఆచరణాత్మకమైన ఈ (పాక్షిక) పరిష్కారం రాజ్యాంగం పరిధిలో సాధ్యం కాదనేది భారత రాజ్యాంగానికున్న స్వాభావికమైన తర్కానికి అతికే అభిప్రాయమయితే కాదు. అయిదుగురు సుప్రీంకోర్టు జడ్జీలు ఏకగ్రీవంగా ప్రకటించినంత మాత్రాన అయిపోదు.

అంతా అయిన తరువాత, దళితుల లోపలి అసమానతల గురించి ఏమీ అనకపోతే బాగుండదనుకున్నారో ఏమో, అయిదుగురు జడ్జీలలో ఒకరయిన జస్టిస్ సత్యవ్రత సిన్హాగారు రెల్లీల గురించి ప్రస్తావించి 'ఆ కులానికి చెందిన వారెవ్వరూ ఇంజనీరింగ్ లేక మెడికల్ కాలేజీలలో సీట్లు పొందలేదు. వాళ్లకు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో, మెడికల్ కాలేజీలలో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడం వల్ల ఏం ప్రయోజనం?' అన్నారు. 'వాళ్లకు స్కాలర్‌షిప్పులు, హాస్టళ్ళు, స్పెషల్ కోచింగ్' ఇవ్వాలన్నారు. ఇవ్వాల్సిందే. స్కాలర్‌షిప్‌లు, హాస్టళ్ళయితే ఇస్తున్నారు కూడ. కానీ వాటిని ఉపయోగించుకుని కొంచెం మంచి మార్కులు తెచ్చుకున్నా వృత్తివిద్యా కోర్సులలో సీట్లు రావు. ఎస్.సి కోటాలో కూడ రావు. అప్పుడేం చేయాలి? మొట్టమొదట శూద్ర

కులాలకు రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలన్నప్పుడు బ్రాహ్మణులు ఇవే మాటలన్నారు. స్కాలర్‌షిప్పులివ్వండి, స్పెషల్ కోచింగ్ ఇవ్వండి, రిజర్వేషను వద్దు అన్నారు. బి.సిలకు రిజర్వేషన్‌లు ఇవ్వాలని మండల్ కమిషన్ సూచించినప్పుడు బ్రాహ్మణ - శూద్ర అగ్రకులాల వారు ఇదే అన్నారు. స్కాలర్‌షిప్పులివ్వండి, హాస్టళ్లు నెలకొల్పండి, రిజర్వేషన్లు వద్దు అన్నారు. ప్రతిసారీ కోర్టులే అవన్నీ వేరు, రిజర్వేషన్లు వేరు, దేని అవసరం దానిదే, దేని పాత్ర దానిదే అంటూ తీర్పులిచ్చాయి. ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్టు 'రెల్లీలకు రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి ఏం ప్రయోజనం? కోచింగ్ ఇవ్వండి, స్కాలర్‌షిప్పులివ్వండి' అంటున్నది. భూమి గుండ్రంగా తిరిగి మొదటికొచ్చినట్టుంది.

ఈ తిరోగమనం జస్టిస్ సిన్హాగారి నోట వెలువడడం ఉచితమే. ఆయన మన హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనిచేసి సుప్రీంకోర్టుకు పోయారు. రాజ్యాంగంలో ఉండే సామాజిక న్యాయస్ఫూర్తి పట్ల ఆయనకు ఏ మాత్రం ఏకీభావం లేదనేది ఆయన తీర్పులెరిగిన వారికి కొత్త కాదు. ఈ మధ్యనే వేరొక తీర్పులో ఆయన ప్రపంచీకరణను ప్రస్తావిస్తూ, ప్రపంచంలో వీస్తున్న గాలులను కోర్టులు చూడడానికి నిరాకరించకూడదనీ, పాతకాలపు ఆలోచనలను పట్టుకుని వేళ్లాడకూడదనీ అన్నారు. సామాజిక న్యాయం కూడ ఒక పాతకాలపు ఆలోచనే మరి.

మానవహక్కుల వేదిక బులెటిన్-7
మే 2005

ఈ తీర్పుతోనూ సమస్యలున్నాయి

బి.సి రిజర్వేషన్ కేసును రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి నివేదించిన సమయంలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి అరిజిత్ పసాయత్ వ్యక్తం చేసిన వ్యతిరేక అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఇచ్చిన తుది తీర్పు సంతోషం కలిగించడం సహజం. అందువల్ల వెంటనే అందరూ దానిని ఆహ్వానించారు. కాంగ్రెస్ వారు భుజాలు చరుచుకున్నారు కూడ. అగ్రహారాలుగా ఉన్న ఉన్నత విద్యాసంస్థలలో ఒబిసిల ప్రవేశానికి మార్గం సుగమం చేసిన మేరకు ఈ తీర్పు హర్షణీయమేగాని, ఇప్పటికి పత్రికలలో వచ్చిన వ్యాఖ్యలను బట్టి చూసినా పదిహేనేళ్లుగా రిజర్వేషన్ల విషయంలో న్యాయస్థానాలు వ్యక్తం చేస్తున్న వ్యతిరేక వైఖరినే ఈ తీర్పు ఇంకొంచెం ముందుకు తీసుకుపోయిందన్న సందేహం రాకమానదు. ఒబిసిల కిచ్చే రిజర్వేషన్ నుండి ఆయా కులాలలోని ఉన్నత వర్గాన్ని (క్రీమీలేయర్) మినహాయించాలన్న సూత్రీకరణ ఇప్పటిదాకా ఉద్యోగ రిజర్వేషన్లకే పరిమితం అయి ఉండింది. దానినిప్పుడు విద్యా వ్యవస్థలో సీట్లకూ వర్తింపజేశారు. ఆ ఉన్నత వర్గాన్ని గుర్తించడానికి ఉపయోగించవలసిన ప్రమాణాలను కూడ తామే శాసనకర్తలయినట్లు ప్రకటించారు. ఇంకా ఏమేం చెప్పారో తీర్పు పూర్తి ప్రతిని చూస్తే తప్ప చెప్పలేం.

రాజ్యాంగం రాకపూర్వం నుండి కూడ మన దేశంలో రిజర్వేషన్లు అమలయ్యాయి. దక్షిణభారత రాష్ట్రాలలోనూ మహారాష్ట్రలోనూ వచ్చిన బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక ఉద్యమాల ప్రభావం వల్ల విద్యా ఉద్యోగ రంగాలలోనూ, ప్రాతినిధ్య వ్యవస్థలలోనూ బ్రాహ్మణేతర కులాల ప్రవేశానికి మార్గం ఏర్పడింది. రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన తరువాత ఇది నిజానికి మరింత సరళతరం అయి ఉండాలి. రాజ్యాంగకర్తల ఉద్దేశ్యం అదే. అయితే న్యాయస్థానాలు తమ వ్యతిరేక వైఖరితో ఆ అవకాశాన్ని

కుదించి వేశాయి. 1976 దాకా రిజర్వేషన్లు సమాన అవకాశాలకు విరుద్ధం అంటూ జడ్జీలు సూత్రీకరించారు. 1976లో మొట్టమొదటిసారి రిజర్వేషన్లు సమాన అవకాశాలకు విరుద్ధం కాదనీ, సమాన అవకాశాలకు సాధనం అనీ సుప్రీంకోర్టు గుర్తించింది. మామూలు మనుషులకిది సులభంగానే అర్థం అవుతుంది గానీ న్యాయమూర్తులకు అర్థం కావడానికి పాతికేళ్లు పట్టింది.

అప్పటినుండి రిజర్వేషన్ల విషయంలో కొంత అనుకూల వైఖరి కోర్టు తీర్పులలో కనిపిస్తుంది. 1992లో తొమ్మిది మంది న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పు ప్రకటించిన 'మండల్ కమిషన్' కేసు ఈ అనుకూల వైఖరిని ఒక వైపు క్రోడీకరించి ఆమోదముద్ర వేస్తూ ఆ తరువాతి వ్యతిరేక పరిణామాలకు బీజం అయిన రెండు సూత్రీకరణలను కూడ చేసింది. అన్ని ఒబిసి కులాలలోనూ 'క్రీమీలేయర్' అని పిలవబడే ఉన్నత వర్గాన్ని రిజర్వేషన్ల పరిధి నుండి తొలగించాలన్నది ఒక సూత్రీకరణ. ఒబిసి కులాలను గుర్తించడానికి బిసి కమిషన్‌ను నియమించి బహిరంగ విచారణను చేపట్టాలన్నది రెండవది.

అప్పటినుండి గడిచిన పదిహేను సంవత్సరాలుగా మళ్లీ వ్యతిరేకవైఖరి గల తీర్పులే వస్తున్నాయి. ఈ వ్యతిరేక వైఖరిని సమర్థించుకోవడానికి రిజర్వేషన్ల వల్ల ఆయా కులాలలోని ధనవంతులే బాగుపడుతున్నారని వ్యాఖ్యానించడం వింటున్నాం. ఈ వ్యాఖ్య న్యాయమూర్తుల నుండి వింటున్నాం, సామాజిక వ్యాఖ్యాతల నుండి కూడ వింటున్నాం. నాకు తెలిసి ఈ విషయంలో ఎవరూ అధ్యయనం చేపట్టలేదు. రిజర్వేషన్లు ఆయా కులాలలో ఎంత మందికి అందాయన్న సమగ్రమైన పరిశోధన ఏదీ లేదు. న్యాయస్థానాల తీర్పులు అటువంటి ఏ పరిశోధననూ ఉటంకించలేదు. మరి ఏ సమాచారం లేకుండా ఈ నిర్ణయానికి ఎట్లా వచ్చారు? ప్రభుత్వం ఏదైనా నిర్ణయం చేస్తే 'నీ దగ్గర ఏం సమాచారం ఉంది? ఎప్పుడు సేకరించారు? ఎంత శాస్త్రీయంగా సేకరించావు?' అని న్యాయస్థానాలు ప్రశ్నిస్తుంటాయి. ఆ ప్రశ్నలు న్యాయస్థానాలను అడగకూడదా? తమ దగ్గర ఏం సమాచారం ఉందని న్యాయమూర్తులు ఈ వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారు? ఏ సమాచారం ఆధారంగా ప్రతీ ఒబిసి కులంలోనూ ఒక ఉన్నత వర్గమే రిజర్వేషన్లు తీసుకుంటున్నదన్న నిర్ణయానికొచ్చి వారిని తొలగించాలని పట్టుబడుతున్నారు. ఒబిసిలలో ఎస్.సి., ఎస్.టిలకు దగ్గరగా ఉన్న కులాలూ

ఉన్నాయి. మన దగ్గర దొమ్మరి కులాన్ని ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చు. దొమ్మరులలోనూ క్రీమీలేయర్‌ను తొలగించవలసిందేనా? నాకు తెలిసి ఆ కులంలో ఒక ఎమ్మెల్యేగానీ ఒక ఐఎఎస్ అధికారి గానీ ఒక జడ్జీ గానీ లేరు. రేపెవరైనా కష్టపడి ఆ హోదాను చేరుకుంటే వారి పిల్లలను వెంటనే రిజర్వేషన్లకు అనర్హులు చేయవలసిందేనా? చాలా ఒబిసి కులాలలో 'క్రీమీలేయర్'ను తొలగించినట్టయితే రిజర్వేషన్ కోటా సహితం నిండకపోవచ్చు. ప్రస్తుత విషయానికి వస్తే ఐఐటి, ఐఐఎం వంటి సంస్థలలో సీట్లు అందుకోవాలంటే కొంత ఆర్థిక స్థోమత, విద్య విషయంలో అనుకూలమైన కుటుంబ వాతావరణం అవసరం. 'క్రీమీలేయర్'ను తొలగించి వేస్తే 27 శాతంలో సగం కూడ నిండకపోవచ్చు. ఉద్యోగాలయితే ఖాళీగా ఉంచి మరుసటి సంవత్సరం మళ్లీ ప్రయత్నించవచ్చును గానీ విద్యా సంస్థలలో సీట్లను ఖాళీ ఉంచడానికి వీలులేదు. ఓపెన్ కాంపిటీషన్‌కు బదలాయించవలసిందే. ఇంతా చేసి ఉన్నత విద్యా సంస్థలలో ఈ తీర్పు చలవ వల్ల ఏ మార్పయినా చూడబోతామా?

రిజర్వేషన్ల లక్ష్యం సామాజిక వర్గాల మధ్య సమానత సాధించడమే తప్ప సామాజిక వర్గాల లోపల సమానత సాధించడం కాదు. దానికి కావలసిన చర్యలు వేరే. ఓపెన్ కాంపిటీషన్లోనూ ఇప్పటికే బాగుపడిన వారి పిల్లలే మళ్లీ మళ్లీ ఎంపిక అవుతుంటారు. అదెందుకు ఎవరికీ ఆందోళన కలిగించదు? సామాజిక వర్గాలను, ప్రత్యేకించి కులాలను, నిచ్చెన మెట్ల మీద నిలబెట్టి హెచ్చుతగ్గులు నిర్దేశించిన సామాజిక వ్యవస్థను సంస్కరించి అన్ని కులాలనూ ఒకే సరసన నిలబెట్టడం రిజర్వేషన్ల లక్ష్యం. ఒబిసిలలో ఏదైనా ఒక కులం రిజర్వేషన్ల అవసరం లేకుండ ఓపెన్ కాంపిటీషన్లోనే అవకాశాలు పొందగలుగుతున్నదన్న అభిప్రాయం ఉన్నట్టయితే, అదెంతవరకు వాస్తవమో పరిశీలించి ఆ మేరకు ఆ కులానికిచ్చే రిజర్వేషన్ కోటా తగ్గించవచ్చు. అది న్యాయమైన చర్యే అవుతుంది. అయితే ఆ పని చేయాలంటే ముందు కులాలవారీ జనాభా లెక్కలు కావాలి. కులాలవారీగా ఓపెన్ కాంపిటీషన్లో ఏ మేరకు నెగ్గుకొని రాగలుగుతున్నారన్న లెక్కలు కావాలి. ఇవేవీ లేవు.

ఇక వెనుకబడిన సామాజిక వర్గాల గుర్తింపు విషయానికొస్తే, ఒక వర్గం సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడి ఉందని సూచించే ప్రాథమిక సమాచారం ప్రభుత్వం దగ్గరుంటే చాలు. ప్రభుత్వం వారికి రిజర్వేషన్ కల్పించవచ్చు. అంతే తప్ప

వెనుకబాటుతనాన్ని శాస్త్రీయంగా రుజువుచేయాలన్నది రాజ్యాంగ నియమం కాదు. బహిరంగ విచారణ జరిపి రిజర్వేషన్ ఇవ్వడాన్ని వ్యతిరేకించే వాళ్ల అభిప్రాయాలు కూడ లెక్కలోకి తీసుకుని నిర్ణయం చేయాలన్నది అసలే కాదు. ఈ ఒక్క విషయంలోనే కాదు....ఏ విషయంలోనైనా సమస్యను వాస్తవికంగా గుర్తించాలి, హేతుబద్ధంగా పరిష్కరించాలి అన్నదే పాలనా నియమం. దీనికి సంబంధించిన ప్రాథమిక సమాచారం ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంది, ప్రాథమికంగా హేతుబద్ధంగా వ్యవహరించినంత కాలం న్యాయస్థానాల జోక్యానికి అవకాశం లేదు, ఉండకూడదు. ఆపైన ప్రభుత్వ చర్యల తప్పొప్పులు ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకునే ప్రజలు చూసుకుంటారు.

రిజర్వేషన్ల విషయంలో ఈ ప్రజాస్వామ్య సూత్రాన్ని న్యాయస్థానాలు పక్కనపెట్టి, వెనుకబడిన వర్గాల గుర్తింపు బహిరంగ విచారణ ద్వారా జరగాలనీ, శాస్త్రీయ ప్రమాణాలను సంతృప్తి పరచాలనీ, ఆ ప్రమాణాలను అందుకున్నదీ లేనిదీ తాము తేలుస్తామనీ అంటున్నాయి. 1992లో తొమ్మిది మంది జడ్జీలు ఇచ్చిన మండల్ కమిషన్ తీర్పు ఇంతదూరం పోలేదు గానీ దీనికి బీజం వేసింది. ఆ తరువాత వచ్చిన తీర్పులలో ఈ వైఖరి బలపడింది. మన రాష్ట్ర హైకోర్టు గతంలో ముస్లిం రిజర్వేషన్ల చట్టాన్ని కొట్టేస్తూ ఇచ్చిన తీర్పు దీనికి అతి సమీప ఉదాహరణ.

మొన్నటి సుప్రీంకోర్టు తీర్పులో ముగ్గురు జడ్జీలు విడిగా రాసిన అభిప్రాయంలో ఈ కోవకు చెందిన వ్యాఖ్యలూ సూత్రీకరణలూ చాలా ఉన్నట్టున్నాయి. న్యాయస్థానాలు మితిమీరి అధికారాన్ని చలాయిస్తున్న ఈ వైనాన్ని నిర్మొహమాటంగా చర్చించకపోతే ఒక్క రిజర్వేషన్ హక్కునే కాదు, మొత్తంగానే ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకోవడం పోనుపోను చాలా కష్టం కాగలదు.

ఆంధ్రజ్యోతి

16 ఏప్రిల్ 2008

ఈ వ్యాసం బి.సి. రిజర్వేషన్‌లలో క్రీమీలేయర్ అమలు గురించి రాసింది అయినప్పటికీ ఇటీవల సుప్రీంకోర్టు వర్గీకరణ తీర్పులో క్రీమీలేయర్ గురించి చేసిన చర్చను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇందులో చేర్చాం.

వర్గీకరణ అటకెక్కినట్టేనా?

చట్ట సభలలో స్త్రీలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించాలన్న ప్రతిపాదన గురించి ఒక అభిప్రాయం చాలా కాలం కిందే స్థిరపడిపోయింది. అది జరగవలసిందేనని అందరూ అంటారు గానీ ఎప్పటికీ జరగదు. ఇప్పుడు ఎస్.సి రిజర్వేషన్ వర్గీకరణ అదే కోవకు చెందిన విషయమా అన్న సందేహం వస్తున్నది. అది న్యాయమైన డిమాండని అందరూ (అతికొద్ది మినహాయింపులతో) ఒప్పుకుంటారు. కానీ చేయరు. అంటే దానిలాగే ఇదీ జరగదనుకోవాలా?

దళితులలో అంతర్గతంగా అసమానతలున్నాయన్న విషయాన్ని ఎవరూ కాదనడం లేదు. సాంఘికమైన ఈ అసమానత విద్యా ఉద్యోగరంగాలలో దళితులకు ఉమ్మడిగా ఇచ్చిన రిజర్వేషన్లను అనుభవించే విషయంలోనూ అసమానతకు దారితీసిందని ఇప్పటికి రెండు న్యాయవిచారణ కమిషన్లు నిర్ధారించాయి. జస్టిస్ రామచంద్రరాజు కమిషన్ మొదట నిర్ధారించింది. ఆ నివేదిక ఆధారంగా అప్పట్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన ఎబిసిడి వర్గీకరణ చట్టాన్ని గురించి హైకోర్టులోనూ సుప్రీంకోర్టులోనూ జరిగిన వాదోపవాదాలలో ఈ నిర్ధారణ తప్పని ఎవ్వరూ వాదించే ప్రయత్నం చేయలేదు. అది నిజమే అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం వర్గీకరణ చేయవచ్చునా అన్నదే న్యాయస్థానాలలో జరిగిన వాదన.

సుప్రీంకోర్టయితే 'జస్టిస్ రాజు కమిషన్ నివేదికలోని నిజానిజాల జోలికి మేము పోవడం లేదు' అని ప్రకటించి మరీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చట్టాన్ని కొట్టేసింది. దళితులలో అంతర్గత అసమానత ఉంటే ఉండవచ్చును గానీ దాని గురించి ఏమీ చేయడానికి వీలులేదని అయిదుగురు సుప్రీంకోర్టు జడ్జీలు తేల్చారు.

ఈ తీర్పు రాజ్యాంగానికి మచ్చ. అసమానతనూ అన్యాయాన్నీ గుర్తించిన తరువాత ఏమీ చేయడానికి వీలులేదనీ, చేస్తే రాజ్యాంగం ఒప్పుకోదనీ అనడం భారత

రాజ్యాంగం మీద అన్యాయమైన నింద. అసమానతలను అధిగమించడానికి సామాజిక ఆర్థిక అవరోధాలు అనేకం ఉన్నాయనేది వాస్తవం. వాటినన్నింటినీ అధిగమించడానికి కావలసిన రాజకీయ సాధనాలు రాజ్యాంగం ఇవ్వలేదంటేనూ వాస్తవమే. కానీ రాజకీయ సంకల్పం అంటూ ఏర్పడిన తరువాత కూడ రాజ్యాంగం అడ్డం అనేది అర్థరహితమైన వ్యాఖ్య. సుప్రీంకోర్టే చేయవచ్చును గాక, అది అర్థరహితమైన వ్యాఖ్యే. ఒక్క జాతుల స్వయం నిర్ణయాధికారం మాత్రమే దీనికి మినహాయింపు. ఒక్క జాతి విషయంలోనే వారి స్వాతంత్ర్య కాంక్ష న్యాయమైనదని అన్ని రాజకీయ శక్తులూ అంగీకరించినా కూడ రాజ్యాంగం ఒప్పుకోదు. దీనికి వేరే మినహాయింపులు లేవు.

ఏమైతేనేం, తప్పో ఒప్పో సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన తరువాత రాజ్యాంగాన్ని సవరించడం తప్ప వేరే ఏ మార్గం లేదు కాబట్టి దేశ పాలకులు నిజంగానే దళితులందరికీ సమాన న్యాయం చేయదలచుకుంటే రాజ్యాంగాన్ని సవరించవలసింది. ఏమని సవరించాలో ఎవరయినా చెప్పగలరు. దానికొక న్యాయవిచారణ కమిషన్ అక్కరలేదు. 'ఎస్.సిలకు గానీ ఎస్.టిలకు గానీ ఇచ్చిన రిజర్వేషన్లు లేక ప్రత్యేక సదుపాయాలు, వారిలోని ఉపకులాల మధ్య సమన్యాయం సాధించడానికి హేతుబద్ధంగా పంపిణీ చేసే అధికారం రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు ఉంది' అన్న వాక్యాన్ని రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 341లో మూడవ క్లాజుగా చేరిస్తే సరిపోతుంది.

ఈ సలహా ఇవ్వడానికి న్యాయవిచారణ కమిషన్ ఆవశ్యకత లేకపోయినప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ మార్గాన్నే ఎంచుకుంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుతో కాగల కార్యం గంధర్వులు తీర్చారని ఊపిరి పీల్చుకున్నారేమో, ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ ఆందోళన పెంచేసరికి ఏదో ఒకటి చేసినట్టు కనబడాలని భావించి ఈ పని చేశారు. జస్టిస్ ఉషా మెహ్రా కమిషన్ ఈ విధంగా పుట్టింది. నిజానికి ఎవరూ గమనించినట్టు లేదు గానీ, ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు ఇచ్చిన రిజర్వేషన్‌ను వారిలో అందరూ సమానంగా అందుకున్నారా అని చూడడానికి ఒక కమిషన్ వేయడం సహితం రాజ్యాంగ విరుద్ధం అన్న వ్యాఖ్య సుప్రీంకోర్టు తీర్పులో ఉంది. జస్టిస్ ఉషా మెహ్రా సహితం – ఆ తీర్పును క్షుణ్ణంగానే చదివినప్పటికీ – ఈ వ్యాఖ్యను గమనించినట్టు లేరు. రామచంద్రరాజు కమిషన్ నివేదిక చేసిన నిజనిర్ధారణను ఎవరూ కాదనలేదు కాబట్టి ఆమె కొత్తగా నిజనిర్ధారణ చేయవలసి ఉండలేదు గానీ మళ్లీ గణాంకాలను వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల నుంచి రాబట్టి

లెక్కలు తీశారు. అదే నిర్ధారణకు మళ్లీ వచ్చారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు కారణంగా ఏర్పడిన సమస్యను అధిగమించడానికి రాజ్యాంగ సవరణను సూచించారు. అయితే వారు చేసిన సూచన అంత వాంఛనీయం కాదు. రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసి పార్లమెంటుకు పంపినట్టయితే పార్లమెంటు వర్గీకరణ చేపట్టవచ్చునని, ఆర్టికల్ 341 కి క్లాజు 3 చేర్చాలని ఉషామెహ్రా కమిషన్ సూచన.

'ఏకగ్రీవంగా' ఎందుకుండాలి? ఏ ఒక్కరైనా కాకుండ చేసే అవకాశం ఎందుకియ్యాలి? అసెంబ్లీ నిర్ణయించి పార్లమెంటుకెందుకు పంపించాలి? తానే ఎందుకు చేయకూడదు? ఒక సామాజికవర్గం వెనుకబడి ఉందని గుర్తించిన తరువాత వారికి రిజర్వేషన్లు గానీ, వేరే ఏదయినా రూపంలో ప్రత్యేక అవకాశాలు లేక హక్కులు గానీ కల్పించడానికి పార్లమెంటుకు, అసెంబ్లీకే కాదు, స్థానిక సంస్థలకు సహితం అధికారం ఉందనీ, దానికి చట్టం చేయనక్కరలేదనీ, ఆదేశం జారీ చేసినా చాలుననీ రాజ్యాంగం రాసిన నాటి నుంచి న్యాయస్థానాలు వ్యాఖ్యానిస్తున్నాయి. ఇచ్చిన రిజర్వేషన్ న్యాయబద్ధంగా పంచడానికి అంతకంటె క్లిష్టమైన పద్ధతి ఎందుకు పాటించాలి?

అసంతృప్తికరమైన ఉషామెహ్రా కమిషన్ సూచన సహితం అమలయ్యే దాఖలాలు లేవు. 'తేనెతుట్టెను కదిలించవద్దు' అని జాతీయ ఎస్.సి కమిషన్ అనిందని వార్తలొచ్చాయి. ఏమీ చేయకుండ ఉండడానికి ఇది ప్రభుత్వానికొక చక్కని బహానా కాగలదు. ఎస్.సిలకు సంబంధించిన విధానపరమైన విషయాలలో ప్రభుత్వం ఎస్.సి కమిషన్‌ను తప్పనిసరిగా సంప్రదించాలని రాజ్యాంగం చెబుతుంది. సంప్రదింపు అంటే సమ్మతి కాదని వాదించవచ్చును గానీ ఈ సాకు చాలు ప్రభుత్వం చాటు చేసుకోవడానికి. వాస్తవమేమిటంటే ఒక్క మన రాష్ట్రంలో మాత్రమే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ ఎస్.సిలలో, ఎస్.టిలలో సాంఘిక, చారిత్రక కారణాల వల్ల కొన్ని కులాలు, తెగలు కొంచెం ముందున్నాయి. చట్టాలు ఇచ్చిన అవకాశాలను వారే ఎక్కువగా పొందగలుగుతున్నారు. దీనిని చారిత్రకంగా, సామాజికంగా అర్థం చేసుకున్నట్టయితే ఇందులో కుట్రల కోసం, కుతంత్రాల కోసం వెతకనక్కరలేదు. ఎటొచ్చీ ఈ అసమానతను సవరించే ప్రయత్నాన్ని అడ్డుకునే కొద్దీ దానివల్ల నష్టపోయినవారి కళ్ళకు కుట్రలు, స్వార్థమే కనిపిస్తాయి. అది అవాంఛనీయమైన విద్వేష వాతావరణానికి దారితీస్తుంది. అయితే అన్ని రాజకీయ పార్టీలలోనూ ఆయా రాష్ట్రాల దళిత, ఆదివాసీ

కులాలు, తెగలలో కొంచెం ముందున్న వారే ఆ వర్గాల నాయకులుగా, ప్రతినిధులుగా ఉన్నారు. పాలనా యంత్రాంగంలోని నిర్ణయాత్మకమైన స్థానాలలో దళితులు, ఆదివాసులు ఉన్నప్పుడు కూడ వారే ఉన్నారు. అందువల్ల రాజకీయ వ్యవస్థ కళ్ళకు, పాలనా యంత్రాంగం కళ్ళకు ఈ అసమానతను సవరించే ప్రయత్నం 'తేనెతుట్టెను కదిలించడం'గా కనిపించడం సహజం. కానీ అది ప్రామాణికం కావడానికి వీలులేదు.

ఇది కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన సమస్య అయినట్టు, అందులోనూ మాదిగ కులస్తుల సమస్య మాత్రమే అయినట్టు ఎం.ఆర్.పి.ఎస్ మాత్రమే ఆందోళన చేసే పరిస్థితి ఉండడం దురదృష్టకరం. ప్రత్యేకించి మన రాష్ట్రంలోని అడవి ప్రాంత ఆదివాసులలో ఎస్.టి రిజర్వేషన్ ఫలితాలు అధికంగా మైదాన ప్రాంతంలో ఉనికి ఉన్న తెగలే తీసుకుంటుండం పట్ల చాలా అసంతృప్తి ఉంది. అయినప్పటికీ సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఎస్.సిలతో సమానంగా ఎస్.టిలకూ వర్తిస్తుందని తెలియకనో, లేకపోతే 'వాళ్లకొచ్చినప్పుడు మాకూ వస్తుంది లెమ్మ'న్న ఉదాసీన వైఖరి వల్లనో ఆదివాసీ సంఘాలు చోద్యం చూస్తూ కూర్చున్నాయి.

అణగారిన వర్గాలలోని అంతర్గత వైరుధ్యం దీర్ఘకాలం నానుతూ ఉండడం వారి పురోగమనానికీ, సమాజ పురోగమనానికీ నష్టకరం అనేది అందరూ గుర్తిస్తున్న సత్యమే. ఈ విషయంలో ప్రధాన బాధ్యత సాపేక్షంగా ఎక్కువ ప్రయోజనం పొందిన వారిపైనే ఉంటుంది. దురదృష్టవశాత్తు మాల కులస్తులలో న్యాయబద్ధంగా ఆలోచించే వాళ్లు చాలామంది ఉన్నప్పటికీ సమన్యాయాన్ని ఎప్పటికీ జరగనివ్వం అనే వారివే పెద్ద గొంతులయ్యాయి. అనంతంగా రగులుతూ ఉన్న ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఇదే ప్రధాన అవాంతరం అని గుర్తించకపోతే మహిళా రిజర్వేషన్ లాగ న్యాయబద్ధమైన వర్గీకరణ కూడ శాశ్వతంగా అటకెక్కి కూర్చుని మూడు ధర్నాలు ఆరు రాస్తారోకోల వార్షిక తంతుగా మిగిలిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

ఆంధ్రజ్యోతి
31 డిసెంబర్ 2008

ENGLISH ESSAYS

"Whatever be the historical origin of this ladder-like system of Hindu society, it has long been recognised that it has had the effect of ensuring that Hindu society reproduces itself stably. It has successfully legitimised subservience to superiors by placing somebody beneath all but the lowest rung. To rebel against one's caste superiors is to open the gates - at least the gates of moral sanction - for the rebellion of one's caste inferiors against oneself. Psychologically, the caste oppressor is not an unbridgeable alien - as he has to be to provoke outright rebellion - for he is a part of everybody's identity. To condemn oppression is to condemn at least a little bit of oneself."

Categorisation Ordinance is Within Legislative Competence of State

(Arguments filed by K.G. Kannabiran and K. Balagopal appearing for impleaded party T.N. Sadalakshmi in W.P. No 25907/99 and batch)

The main question in this batch of writ petitions is whether the rationalisation of Scheduled Caste Reservations as envisaged by the impugned Ordinance is within the Legislative competence of the State Legislature.

It has been contended by learned senior counsel arguing for the petitioner in WP No 25907 of 99 that since the term Scheduled Caste is not found in any of the three lists in the Seventh Schedule of the Constitution, it is a residual matter, on which only Parliament can legislate by virtue of entry 97 of List I. This would imply that not only the impugned rationalisation of reservations, but even the very provision of reservations for Scheduled Castes would be outside the competence of the State Legislature. However, the competence of the State Legislature to provide for reservations under Art 15 or Art 16 is no longer *res integra*. In fact, the nine judge Constitution Bench in the Mandal Commission case (*Indira Sawhney vs State, 1992 Supp(3) SCC 217*) has held that Parliament and State legislatures as well as the executive in respect of Central and State services as well as all local bodies and other authorities including all agencies and

instrumentalities of the State and all statutory authorities have the competence to provide for reservations, whether for Scheduled Castes and Tribes or for Other Backward Classes (paragraphs 735 and 736 supra). The Full Bench of the A.P. High Court that dealt with the present question on the previous occasion *(1997(5) ALD 625)* has also held that the legislative competence of the State Legislature to provide for reservations in services and in educational institutions flows from Lists II and III, by virtue of entry 41 of List II and entry 23 of List III read with Arts 335 and 16(4) of the Constitution, and entry 25 of List III read with Arts 15(4) and 46 of the Constitution (paragraph 36 of the judgement, supra).

The more important question is whether the rationalisation as envisaged by the impugned Ordinance is within the legislative competence of the State. Reliance is placed by the petitioners on the previous Full Bench judgement (*1997(5) ALD 625)* wherein it was held that such an exercise would be *ultra vires* the powers of the State by virtue of Article 341(2). The plain wording of Art 341(2) shows that this is a mistaken view:

> *Art 341. Scheduled Castes. (1) The President may with respect to any State or Union Territory, and where it is a State, after consultation with the Governor thereof, by public notification, specify the castes, races or tribes or parts of or groups within castes, races or tribes which shall for the purposes of this Constitution be deemed to be Scheduled Castes in relation to that State or Union territory, as the case may be.*
>
> *(2) Parliament may by law include in or exclude from the list of Scheduled Castes specified in a notification issued under clause (1) any caste, race or tribe, or part of or group within any caste, race or tribe, but save as aforesaid*

a notification issued under the said clause shall not be varied by any subsequent notification.

Thus, what is barred by Art 341(2) is any attempt by the State legislature to include a caste in or exclude a caste from the list of Scheduled Castes notified by the President. No such inclusion or exclusion is affected by the impugned Ordinance No 6 of 1999. That is clear from the very text of the Ordinance, but is made explicit in the last clause where it is said that nothing in the Ordinance shall be deemed to imply the inclusion or exclusion of any caste from the list of Scheduled Castes notified by the President for the State of Andhra Pradesh.

Much is made by the petitioners of the expression 'for the purposes of this Constitution' employed in Art 341(2). It is argued that the expression comprehends reservations too, and therefore the list as provided for in Art 341 is the list for the purposes of Scheduled Caste reservations. Of course, it is. But the impugned Ordinance in no way amends the list.

All that the impugned Ordinance does is to divide the reservation quota provided to the Scheduled Castes in a more equitable manner so that the reservations may be availed of more equitably by all the beneficiaries. Art 16(4) speaks of provision of reservations in appointments or posts for any backward class of citizens that is not adequately represented in the services under the State. If, therefore, the State finds that certain castes among the Scheduled Castes are not adequately represented, notwithstanding the provision of reservations to the Scheduled Castes in general, then the State would be entitled to make a separate provision for the under-represented Scheduled Castes within the category of Scheduled Castes, without of course, tampering with the list of Scheduled Castes i.e., without including a new caste or excluding an existing caste from the list. It is

settled law that not only treating equals as unequals but also treating unequals as equals is violative of Art 14. The State, therefore, must necessarily make an equitable subdivision of the reservations where real internal inequality and unequal access to reservations are made out. As was said by Justice Chinnappa Reddy in *K.C. Vasanth Kumar vs State of Karnataka (1985 Supp SCC 714)*: 'In fact such a classification would be necessary to help the More Backward Classes; otherwise, those of the Backward Classes who might be a little more advanced than the More Backward Classes might walk away with all the seats' (*p.750 supra at para 55*).

It is argued by the petitioners, and has been held by the Full Bench judgement of this Court in *1997(5) ALD 625*, that such a rationalisation or subdivision of reservation quota by the State Legislature is permissible for the Other Backward Classes, but not for the Scheduled Castes. No such distinction has been made by the Supreme Court in the Constitution Bench judgement in Indira Sawhney case where it was held that 'there is no constitutional or legal bar to a State categorising the backward classes as backward and more backward' and that 'even among the backward classes, there can be a subdivision on a reasonable basis' (para 802, supra). The Court was following the earlier view expressed in (1972) 1 SCC 660 and 1985 Supp SCC 714. Moreover, the expression backward class here includes both Other Backward Classes and Scheduled Castes and Scheduled Tribes, for 'it is beyond controversy that Scheduled Castes and Scheduled Tribes are included in the expression backward class of citizens' (para 803, supra). (Also, paras 781 and 787, 788, supra).

Once it is held that a backward class of citizens as comprehended in Art 16(4) can be classified by a State into Backward and More Backward for the purpose of equitable distribution of the reservation quota earmarked for that class,

and it is also held that the expression Backward Class of citizens also comprehends the Scheduled Castes and Scheduled Tribes within it, it follows logically that Scheduled Castes can also be divided by a State (whether by the Legislature or by the Executive) into less backward and more backward for the purpose of a more equitable division of the reservation quota assigned to the Scheduled Castes. Since both the above propositions have been upheld by the Constitution Bench in Indira Sawhney's case, the logical corollary follows. The Full Bench judgement of this Hon'ble Court that has held to the contrary is therefore bad in law to that extent.

It has been argued by the counsel for the petitioners that the Scheduled Castes are homogeneous, and that they should be treated as a single unit. There is no warrant at all for this proposition. Article 341 speaks of 'castes, races, or tribes or parts of or groups within castes, races or tribes' which are notified as Scheduled Castes by the President. This definition certainly does not lead to the conclusion that the Legislature intended that Scheduled Castes should be understood as a homogenous unit. Indeed, the picture evoked is that of a possibly very heterogeneous grouping characterised not by homogeneity but by some commonality, which is nothing but the disability of untouchability. Moreover, the fact that Parliament is empowered to include or exclude castes from the Scheduled Castes list shows that the Legislature has comprehended that a caste which is Scheduled Caste at one point of time may in course of time cease to be so qualified, or that a caste which is not so at one point of time may in due course become a Scheduled Caste. Thus, neither homogeneity nor unity can be inferred.

The Presidential Order lists out the Scheduled Castes relevant to a particular State or Union Territory. It identifies and

lists out the castes or groups suffering the stigma of untouchability. Such an enumeration was never intended as merging them into one group. It is merely an inventory. The Presidential Order does not provide any reservations nor therefore does it undertake any subdivision of the reservation quota. That is left to the competent authorities under the Constitution to do. As seen above, the Constitution Bench in the Mandal Commission case has held that not only Parliament and State Legislature but every executive body and all Statutory bodies and all local bodies too have that power. In this the Court was merely following the view taken by the Supreme Court from the very beginning (*e.g. M.R. Balaji vs State of Mysore, 1963 Supp 1 SCR 439*).

It cannot be supposed that the President was ignorant of the inequalities among the castes and groups notified by him under Art 341(1). Reference to such inequalities in the list would not be necessary, since the purpose of the notification is merely to list out the Scheduled Castes for the relevant State, leaving the specific measures of protective discrimination to the competent authorities. Such measures may well have to make differential provisions for the different castes within the notified list for the sake of doing full and effective justice. No bar is placed on that by Art 341. Indeed, nothing is said in Art 341 about what measures may or may not be taken for the amelioration of the situation of the castes listed out by virtue of the provision made therein. If it is said that the President intended that the notified castes must be treated as a homogeneous or a single unit, that would be attributing to the President the arbitrary act of treating unequals as equals, or ignorance of the fact that the Scheduled Castes are unequal among themselves. Neither of these can be attributed to the President.

The power to provide for reservations is a power of affirmative action of protective discrimination. It is a positive responsibility placed upon the State by the Constitution. From the time of the seven judge Constitution Bench judgement in *State of Kerala vs N.M. Thomas ((1976) 2 SCC 310*)) it has been the law of the land that Art 16(4) and 15(4) are not exceptions to the Constitutional mandate of equality before the law, but rather a Constitutional mandate of affirmative action to 'enforce equality and eliminate inequality' (*para 44* of *State of Kerala vs N.M. Thomas*, supra). The object of Art 341 itself is to provide protection to the members of Scheduled Castes having regard to the economic and educational backwardness from which they suffer (para 43, supra). Equality is the content of Arts 14, 15(1) and 16(1) (para 44, supra), but whereas Art 14 is couched in negative language, Art 16(1) is affirmatively worded. And Article 16(4) indicates one of the methods of achieving equality embodied in Art 16(1), namely equal opportunity in employment under the State. Article 16(1) permits reasonable classification just as Art 14 does, and 16(4) indicates one such reasonable ground (Paras 45 and 46, supra). The same reasoning would apply, *mutatis mutandis*, to Arts 15(1) and 15(4). In the words of Chief Justice Ray, speaking for the majority: 'Preferential treatment for members of backward classes with due regard to administrative efficiency alone can mean equality of opportunity for all citizens. Equality under Art 16 could not have a different content from equality under Art 14. Equality of opportunity for unequals can only mean aggravation of inequality. Equality of opportunity admits discrimination with reason and prohibits discrimination without reason. Discrimination with reason means rational classification for differential treatment having nexus to the Constitutionally permissible object'. Thus, subdividing the reservation quota earmarked for Scheduled Castes so that

unequals among the Scheduled Castes are not treated as equals by virtue of the fiction that they are a homogenous lot is very much within the power of the State, and even its responsibility, since 16(1) is an affirmative right which puts a corresponding responsibility upon the State.

The reasoning in State of Kerala vs N.M. Thomas has been affirmed and followed in toto in Indira Sawhney vs State.

Another ground taken by the petitioners, following the view of the Full Bench in *1997(5) ALD 625* is that Scheduled Castes are the most backward of all the backward classes, and that once a collection of castes or groups have been identified and notified by the President as the most backward, any further identification of more backward and less backward among them would amount to depriving the less backward thus identified of the status of the most backward among the backward classes, which would in effect be excluding them from the list of Scheduled Castes, a power which Parliament alone has. There is no warrant at all for this view. We have already referred to the view of the Constitution Bench in the Indira Sawhney case, holding that identification of more backward and less backward among the Backward Classes (which expression comprehends also the Scheduled Castes) is permissible in law.

Apart from that, there is no basis for the view that the Scheduled Castes are identified by the characteristic of being the most backward among the Backward Classes. It may, of course, be true that the Scheduled Castes are in fact the most backward, but that is not the identifying or defining characteristic, and it has never been intended that it should be so. The Constitution does not define Scheduled Castes by any characteristics but merely says in Art 366(24) that the Scheduled

Castes are the castes so enumerated and notified by the President under Art 341(1). In fact, as a matter of administrative practice, the Scheduled Castes have been identified by the common disability of untouchability. The Scheduled Castes are, and have always been understood to be, the *panchamas* outside the pale of Hindu society. It has been held by the Supreme Court in the Indira Sawhney case (para 772, supra) that when an expression is not defined in the Constitution, the debates of the Constituent Assembly can be looked into to ascertain its meaning. Such a perusal would reveal that the expression Scheduled Caste was used synonymously with Depressed Classes, which expression in the usage of those days connoted the untouchables. 'The Constituent Assembly had always recognised that the Scheduled Castes were a backward section of the Hindu community who were handicapped by the practise of untouchability' (*The Framing of India's Constitution: A Study by B. Shiva Rao, Indian Institute of Public Administration, New Delhi p. 771; also p.760).* Subsequent discussion by the Courts in all the cases pertaining to reservations shows that Scheduled Caste has always been understood as an official name for untouchables, as the scholar Marc Gallanter says in his treatise: Competing Inequalities. For instance, Justice V.R. Krishna Iyer's concurring judgement in *State of Kerala vs N.M. Thomas (supra)* proceeds on the undisputed assumption that Scheduled Caste and *harijan* are the same and uses the two expressions interchangeably.

Art 366(24) says that the expression Scheduled Castes means such castes, races, tribes or parts or groups thereof which are deemed to be Scheduled Castes under Art 341(1) for the purposes of the Constitution. Art 341(1) empowers the President to notify the castes, races, tribes etc which shall be so deemed. No other clue is provided by the Constitution as to what is the defining characteristic of the Scheduled Castes. But the history

of the framing of the Constitution shows that in the original draft of the Constitution, the Scheduled Castes were defined as including such castes, races, tribes or parts of or groups within castes, races or tribes as were recognised as such under the Government of India Act, 1935 *(The Framing of India's Constitution, supra, p 765).* The corresponding provision of the Government of India Act is 26(1) which says that:

> *'Scheduled Castes' means such castes, races, tribes or parts of or groups within castes, races, tribes which appear to His Majesty in Council to correspond to the classes of persons formerly known as 'the depressed classes', as His Majesty in Council may specify.*

Since 'the classes of persons formerly known as the Depressed Classes' were none other than the untouchables, this makes it clear that Scheduled Castes in the view of the Government of India Act,1935, were those recognised as untouchables by the then Government of India. The Constitution Drafting Committee adopted the same list (The Government of India (Scheduled Castes) Order, 1936), but the difficulty was that there was no such list for the Indian States. To enable identification of Scheduled Castes in the whole of India, it would not have been sufficient to adopt the earlier list notified for British India. The power to notify had to be given anew. *(The Framing of India's Constitution, supra, pp 779 - 780).* For this reason alone, and not because any departure from the criterion was felt to be necessary, the draft article, when finalised as Art 341(1), took the present form. Reference to 'the classes of persons formerly known as the depressed classes' would have been an anachronism, and in any case would have been superfluous since by that time the notion of Scheduled Caste as an official name for untouchables had become familiar.

Thus, Scheduled Castes are nothing but untouchables or *panchamas* outside the four-fold division of Hindu Society. That is the common characteristic shared by all the castes notified by the President under Art 341(1). That they are also, perhaps, the most backward of all castes is a further characteristic, no doubt linked to being outcastes, but that is not the defining or identifying characteristic. Whereas even the most backward of the castes included in the OBC list are within the fold of Hindu society, however lowly their position may be. The Scheduled Castes are united in being commonly regarded as untouchable by Hindu society, but are otherwise quite heterogeneous among themselves. Recognition of some of them as more backward than the others would not by implication or otherwise put the others outside the list of Scheduled Castes, as said by the Full Bench of this Court in the previous judgement, since the common disability of untouchability which put them together in the Presidential notification would not be denied thereby.

It has further been argued that identification of less backward among the Scheduled Castes amounts to identifying a creamy layer, which has been held to be inapplicable to Scheduled Castes by the Supreme Court. The two are however not the same. The creamy layer is a category within a backward class which is excluded altogether from reservations. The less backward classes identified for the purpose of rational subdivision of reservation quota are not excluded from reservations. They are allotted their quota just as the more backward are allotted theirs. All that is done is to allot separate quotas so that the more backward may not be preempted by the less backward from availing of reservations. This cannot be confounded with the notion of a creamy layer within a backward class that is altogether excluded from reservations. And therefore, the Supreme Court's ruling

that the notion of creamy layer does not apply to Scheduled castes and Tribes is no bar for the rational sub-division of Scheduled Caste reservations.

Thus, it is submitted that the Full Bench judgement in *1997(5) ALD 625* is bad in law to the extent of the view that the rationalisation attempted by the State government is violative of Art 341, and merits reconsideration by a larger Bench.

We deal next with some of the other points raised by the petitioners.

One is that the procedure mandated by Art 338 has not been fully followed by the State government in issuing the impugned Ordinance. The previous Full Bench judgement (*supra*) had struck down the GOs passed by the State government for the same purpose on the earlier occasion on the ground, among others, that the government had not consulted the National Commission for SCs and STs as mandated by Art 338(9). Whether such a consideration would also apply to a legislative exercise of jurisdiction as in the case of the impugned Ordinance is an arguable matter, since exercise of legislative power cannot be predicated on obtaining the opinion of an executive or consultative body such as the National Commission, however highly placed. Any such view would be totally contrary to the basic scheme or structure of the Constitution. But it is not necessary to traverse that ground now because it is an accepted fact that the State government has subsequently consulted the National Commission for SCs and STs, and only afterwards issued the impugned Ordinance. It is nobody's case, and indeed it cannot be, that not only consultation but even the consent of the National SC and ST Commission must be taken for the measure. Therefore, the fact that the National SC and ST Commission

has disagreed with the view of the State government about the need for the rationalisation is not and cannot be a ground for challenging the Ordinance 6 of 1999.

But the petitioners have raised the ground that the procedure laid down by the other clauses of Art 338 for going ahead with the rationalisation notwithstanding the difference of opinion expressed by the National Commission has not been followed. What would be the effect of such a non-compliance, if any, is an arguable matter, for legislative power under the scheme of the Indian Constitution can be limited only by substantive compliance with Constitutional provisions and not by procedural rigmarole, but the fact is that there is no such non-compliance at all.

It is necessary to extract the provisions of Art 338(5), (6), (7) and (9) for the purpose of meeting the argument of the petitioners.

338(5): It shall be the duty of the Commission -

(a) to investigate and monitor all matters relating to the safeguards provided for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes under this Constitution or any other law for the time being in force or under any order of the Government and to evaluate the working of such safeguards;

(b) to inquire into specific complaints with respect to the deprivation of rights and safeguards of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes;

(c) to participate and advice on the planning process of socio-economic development of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and to evaluate the progress of their development under the Union and any State;

(d) *to present to the President, annually and at such other times as the Commission may deem fit, reports upon the working of those safeguards;*

(e) *to make in such reports recommendations at to the measures that should be taken by the Union or any State for the effective implementation of those safeguards and other measures for the protection, welfare and socio-economic development of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes; and*

(f) *to discharge such other functions in relation to the protection, welfare and development and advancement of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes as the President may, subject to the provisions of any law made by Parliament by rule specify.*

(6) *The President shall cause all such reports to be laid before each House of Parliament along with a memorandum explaining the action taken or proposed to be taken on the recommendations relating to the Union and the reason for the non-acceptance, if any, of any such recommendations.*

(7) *Where any such report, or any part thereof, relates to any matter with which any State government is concerned, a copy of such report shall be forwarded to the Governor of the State who shall cause it to be laid before the Legislature of the State along with a memorandum explaining the action taken or proposed to be taken on the recommendations relating to the State and the reasons for the non-acceptance, if any, of any such recommendations.*

(8) ....

(9) The Union and every State Government shall consult the Commission on all major policy matters affecting Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

The substance of clauses (5) to (7) is that the Commission monitors the safeguards provided for the SCs and STs, and submits annual reports - and also periodical reports if it so pleases - to the President. The President will place the report before Parliament. To the extent that the matter relates to the Union, the memorandum of action taken on the recommendations will also be placed before Parliament by the President. It is important that this may be done either before taking the action or after. The President, i.e., the Union may take action on the report immediately and then place it before Parliament along with a memorandum of action taken. In taking the action, the President may reject any of the recommendations of the Commission, but in that case the reasons thereof are to be placed before the Parliament, along with the memorandum of action taken, whether before taking the action or after. To the extent that the recommendations relate to a State government, the Commission will place the report before the Governor of the State, who will do likewise with the State legislature.

Clause (9) makes it mandatory for the Government, whether at a State or the Centre, to consult the Commission on all major policy matters affecting the SCs and STs. The Full Bench of this Hon'ble Court in *1997(5) ALD 625* has held that the consultation is mandatory. But is the opinion of the Commission to be deemed to be a report in the sense of clause (5) above? If not, once the consultation is over, the government can proceed to take action in formulating and implementing the policy, taking into consideration the views of the Commission. It is nobody's case that the opinion of the Commission is binding on the

government, more particularly the Legislature, though consultation is mandatory. On this construction, the State government, having consulted the Commission as mandated, has gone ahead with the Ordinance 6 of 1999, rejecting the advice of the Commission. There is nothing illegal about it.

Alternatively, if the opinion of the Commission given in answer to the advice sought by the State government is taken to be a report in the sense of clause (5) above, clauses (6) and (7) come into play. Clause (6) puts no burden on the State government: it is for the Commission to place its report before the President and for the President in turn to place it before Parliament, along with the memorandum of action taken or proposed to be taken to the extent that the matter relates to the Centre. Whether the Commission and the President have done so or not has no effect whatsoever on the legality of any action taken by the State government after having received the report, to the extent that the matter relates to the State.

That leaves clause (7). As seen above, clause (7) only says that the Governor, having received the report of the Commission (in this case the advice or opinion of the Commission on the question posed by the State government) must place the report before the Legislative Assembly along with the memorandum of action taken, if the action is taken before placing the report, and in the other event the action proposed to be taken, along with the reasons for rejecting the Commission's recommendations, if any. In the present case, the action has been taken in the form of issuing the impugned Ordinance even before the report was tabled in the Assembly. There is nothing illegal about it since clause (7) permits the Governor to place the report along with the memorandum of action taken and the reasons for rejecting the Commission's opinion before the Assembly after

taking the action. There is nothing in Art 338 of the Constitution that says that the reasons for differing with the Commission must be explained to the Legislature before taking action, or that the State government must wait till the President places the report before the Parliament, as claimed by the petitioners.

In any construction of Art 338(5) to (7) and (9), therefore, there is no illegality in the passing of the impugned Ordinance, even granting that Legislative power can be shackled by procedural preconditions.

The other ground taken by the petitioners is that the classification made by the Ordinance is *mala fide* since it is done under the pressure of the MRPS, the organisation that spearheaded the struggle for the subdivision or rationalisation of the SC reservation quota. This is a misconceived ground. Whatever the expression used, it is the duty of government in a representative democracy to respond to demands from the people. The response may be questioned if it is *ultra-vires* or arbitrary or otherwise unconstitutional, but the very act of responding to demands from the people or a section thereof cannot be assailed on the ground of 'bowing to pressure'. Democracies are preferred to authoritarian States precisely because they do bow, or are expected to bow, to legitimate pressure from the people.

We have argued above that there is nothing unconstitutional about the exercise of power by the Governor of A.P in issuing the impugned Ordinance. It remains to be seen whether it can be assailed before this Hon'ble Court on the ground of being an arbitrary exercise of power, in the sense of there being no rational nexus between the changes effected by the Ordinance and the purpose sought to be achieved. It is respectfully submitted that in assessing this ground this Hon'ble

Court cannot go into whether the legislation impugned is necessary or advisable or better alternatives could have been thought of. That was the advice of the National Commission for SCs and STs, and the State was in its power to reject the advice and proceed to legislate according to its considered view of the matter. This Hon'ble Court can no more dictate the State's policy once Legislative competence is granted. It can only see whether there was material at all before the government which would indicate a rational nexus between the legislation sought to be made and the object sought to be achieved. The opinion of the National Commission and the petitioners herein that the material is not sufficiently weighty to justify the Ordinance is not a legally valid ground for impugning the Ordinance. That is a matter entirely for the satisfaction of the Legislature, provided only there is some material at all for arriving at the opinion that the proposed rationalisation has a nexus with the aim of doing more complete social justice in terms of Arts 15(4), 16(4), 38, 46 and 335 of the Constitution.

The Justice Ramachandra Raju Commission's report as well as the data later supplied by the State government to the National Commission amply demonstrates that there is unequal access to the SC reservations among the 59 castes in the SC list. In fact, their social situation is also clearly differentiated. The castes put in Group A (the Relli group) in the impugned Ordinance have the traditional caste occupation of scavenging. The castes put in Group B (the Madiga group) have the traditional caste occupation of skinning dead cattle, tanning the hide and making chappals and other leather goods. The castes put in Group C (the Mala group) are agricultural labourers by traditional occupation. The castes in Group D (the Adi Andhra group) are

families from both the Mala and Madiga castes, predominantly from the highly developed Godavari delta, which have adopted the common name Adi Andhra in the course of the Self-Respect movement and social reform.

As for the unequal access, the data supplied to the National Commission by the State government shows (p.112 of the National Commission's report) that while Malas and Madigas are 36.91% and 45.56% respectively of the SC population, their relative share in the posts held by SCs in State government is the reverse: Malas occupy 46.23% and Madigas 36.59% of the posts. The proportion of the two communities in higher education is even more skewed. Malas account for 49.12% and Madigas 33.96%. Among Social Welfare scholarship holders (post-matric) 52.95% are Malas and Madigas are 37.35%. With reference to professional education, the National Commission has itself noted that admissions through EAMCET in the three previous years show that among the SC candidates 58.97% are Malas and 28.78% are Madigas (p. 56 of the report). The Ramachandra Raju Commission report shows that similar disparity exists across the board. Whether this is called glaring or minor is not a matter that may be adjudicated by this Hon'ble Court. The data indicates that the rationalisation undertaken by the State government by way of creating four sub-groups among the SCs and allotting a fixed share to each so that the reservations may be availed of more equitably is not without rational nexus with the data as revealed above. Thus, it cannot be said that the rationalisation made by the impugned Ordinance is arbitrary and liable to be struck down. It is a different matter that some may view the discrepancy as not warranting legislative interference. It is the Legislature's opinion that is decisive, and that is the prerogative of the Legislature within the Constitutional scheme.

It has been argued that the Justice Ramachandra Raju Commission's report is flawed by incomplete data. But as a matter of fact, that Commission collected data pertaining to15 to 20 percent of the total, which is a very sizable sample by the cannons of scientific sampling. It does not matter that no deliberate effort at random sampling was made and whatever data pertinent to the issue that came its way was used by the Commission. For it is nobody's case that the data was limited due to reasons that introduced a systematic bias relevant to the matter in issue. The Commission's data is a random sample for all practical purposes. In any case, the more comprehensive data collected by the State government at the direction of the National Commission reveals the same trend.

That both the least underdeveloped and the most underdeveloped of the SC sub groups (Group A and Group D) are allotted one percent in the impugned Ordinance is given as one more instance of the arbitrariness of the exercise. As a matter, the percentage is determined by the relevant population proportion within the SC population. Hence if both the most developed and the least developed are equal in numbers they will naturally get the same percentage. But the subdivision ensures that each has its separate quota, and the more developed do not eat away the whole of it. Moreover, preference to the least developed is shown by allotting the first of the SC roster points to Group A and the last to Group D.

The data has also been impugned on the ground that the population statistics pertain to the 1981 census. That affects only two items of the data. One is the population of the various SC castes, which would naturally be very different now in absolute numbers compared with the 1981 figures, but the relative proportions would have hardly varied. Since the comparative

assessment (proportion of the various SC castes in jobs, in colleges etc) is made on the basis of relative and not absolute figures, there is no harm in relying on 1981 data. The second is the literacy rates. This would naturally be different today than in 1981, and there is no reason to believe that the difference between the various castes in this matter is the same even today. The rest of the data is in no way affected by the fact that the 1981 census figures are relied upon for the above two purposes. This does not diminish the rationale of the data to any significant extent.

Thus, the argument that the Ordinance is an arbitrary exercise of power does not by any means hold water.

It is therefore submitted that the batch of writ petitions possess no merits whatsoever and are liable to be dismissed.

Written Arguments filed by K.G. Kannabiran and K. Balagopal
10 February 2000

A Tangled Web: Subdivision of SC Reservations in AP

The mala–madiga conflict in Andhra Pradesh over the sharing of the reservation quota for Scheduled Castes (SCs) is by now a classic case study of what happens when problems that are best resolved socially are thrown upon the shoulders of the law because of the intransigence of one side or the recklessness of both sides. It is not that the law is irrelevant for a democratic resolution of social problems. After the social process of resolution has worked itself through to a broad consensus, the law can enter and consolidate what is already resolved and thereby give it permanence, continuity and the assurance of authority. This would ensure that each new generation need not struggle for it again until an alteration of the solution is desired. In a situation where there is as yet no consensus, the law, if used judiciously and to a strictly limited extent, can also exert the pressure of authority and impel the social groups concerned to resolve the problem. If nothing else, it can make it an enforced habit to look the problem in the face.

These are two legitimate roles the law can play. But in the absence of a basic will in the social groups concerned to resolve the problem rather than fight it out, or in the face of the intransigence of one party to it, it would be ill advised to make the law a substitute for the lack of preparedness in the hope that it will somehow work magic. If it is, it is bound to lead to

the kind of convoluted tangle that the 'categorisation'[1] issue is witnessing in AP today. This would be so in the best of circumstances but particularly so when the law is an instrument in the hands of the kind of political executive we have today: opportunist, unprincipled and always on the lookout for the political mileage to be got from tackling social problems.

The limitations of purely legal solutions to social problems is illustrated in a different dimension by the statutory provisions pertaining to untouchability and violence on women. Perhaps, there were many who honestly believed that the mere enactment of these laws would effectively change things. In any case, these laws were made on the basis of a seemingly progressive consensus in society. Unlike land reforms and caste-based reservations which were (and in the case of reservations, still are) challenged vehemently by the losers of the privileges taken away thereby, nobody opposed the legislation against untouchability and untouchability-related offences or the one that takes a penal view of domestic violence on women. At any rate, they did not do so vocally.

But the laws have never worked smoothly because there never was any real consensus behind them; there was only inability to oppose them with any legitimate argument. If the laws had been enacted today, perhaps the Sangh Parivar[2] ideology would have come in handy. But they were mercifully enacted well before the Babri Masjid[3] was pulled down. In any case, the consequence of the lack of an honest consensus to the effect that

---

1 *Refers to classification of the Scheduled Castes into four categories for purposes of reservation in government jobs and educational institutions.*

2 *The family' of Right-wing Hindu organisations spawned by and affiliated to the Rashtriya Swayamsevak Sangh*

3 *A mosque at Ayodhya in the State of Uttar Pradesh that was demolished by Right-wing Hindu fanatics on 6 December 1992*

untouchability and wife-beating are serious crimes has been that ensuring the implementation of these statutes is an uphill task for Dalits and women. As all activists know, it frequently requires one agitation for a First Information Report (FIR) to be properly booked, another for the suspects to be arrested, and yet another to ensure that a charge sheet is honestly drawn up. All this is provided that the victim is not in the meanwhile beaten down by social and possibly physical pressure to give up and join the mainstream of pliant servitude. The plain fact is that the enforcers of the law have little enthusiasm for giving effect to these laws, and even the judiciary is not always an exception.

On the other hand, the very existence of these statutes has, if nothing else, forced society to constantly contemplate these crimes, make it a habit to see them and think of them as crimes, and act accordingly. This in itself can help wear down the resistance to change. The laws are therefore far from being useless or discardable: a constant pinprick has undoubted use, apart from an occasional success in prosecution. And the force of penal legislation was perhaps the least uncivilised force that could have been used against the holders of the inhuman privileges rendered culpable thereby.

The subdivision of Dalit reservations is in a slightly different category. This is a matter not of oppression but of inequality between the oppressed – though structured in an oppressive manner, given the ladder-like structure of the caste system from the top to the bottom. What was needed was acceptance by the relatively well-placed among the Dalits that the demand of the more disadvantaged was just. A law-enforcing equality in the absence of such an acceptance would be tortuous in its making and lame in its working.

Without doubt it would have its efficacy, if nothing else, in making contemplation of the demand and some degree of concession to it a habit. In any case, those who are at the receiving end of inequality can never be convinced that what is usually called the 'majesty of the law' must await the consent of the mortals on the other side, who have no reason for being in a hurry to yield. And yet the structuring of such a law is bound to be painfully protracted, and in its functioning the law is likely to be equally painfully hobbled.

There are fifty-nine castes listed in the Scheduled Caste Order pertaining to AP. The malas and the madigas are, by far, the largest of these castes. Together, these castes make up about 80 per cent of the Scheduled Caste population of the State. The problem of subdivision has, therefore, taken on the contours of a mala–madiga conflict. According to the 1981 census (no more recent break-up of the populations of individual Scheduled Castes seems to be available), the malas numbered 28.94 lakh, the madigas 35.72 lakh, and the remaining fifty-seven Scheduled Castes together about 15 lakh - the total Dalit population being 79.61 lakh. Among these others, the relli community, which is preponderant in the three northern coastal districts of the State, is somewhat sizeable. Though these figures are nearly 20 years old, there is no reason to believe that the relative proportions of the various communities within the Dalit population has changed to any appreciable extent since then. The malas and the madigas are both 'untouchable' and suffer equally all the indignities of outcastes. The *savarna* Hindus have never differentiated between the malas and the madigas - or any of the Dalit castes, for that matter - in the treatment meted out to them as outcastes. But there is not only difference in occupations but also a miniature hierarchy within the Dalits that puts the malas on the upper rungs of the ladder (to use Ambedkar's felicitous metaphor) and the

madigas down below. The madigas are outcastes for the malas, just as there are castes even lower than the madigas, that are outcastes for the madigas.

Whatever be the historical origin of this ladder-like system of Hindu society, it has long been recognised that it has had the effect of ensuring that Hindu society reproduces itself stably. It has successfully legitimised subservience to superiors by placing somebody beneath all but the lowest rung. To rebel against one's caste superiors is to open the gates - at least the gates of moral sanction - for the rebellion of one's caste inferiors against oneself. Psychologically, the caste oppressor is not an unbridgeable alien - as he has to be to provoke outright rebellion - for he is a part of everybody's identity. To condemn oppression is to condemn at least a little bit of oneself.

This unwelcome burden, coupled with the arch-conservative notion of *dharma*, that sanctifies the ladder of Hindu society as definitive of divinely ordained righteousness, has acted as a built-in deterrent against rebellion. The option of understanding these psychological barriers as merely an ideological reflection of the physical fear of the rebellion of those below may be left open to those who like to package social history in neat rationalisations.

'Merit' Argument

But no deterrent, physical or psychological, is ever perfect, and Hindu society has ever been buffeted by shocks of rebellion from those down below on the caste ladder. What is remarkable is that whenever caste domination has been questioned, it has been justified by the notion that the holders of privilege have some quality called 'merit' that justifies the privilege. In the old days, it was the merit of past deeds translated into a nobler birth and ritual purity in this life; today it is the merit of hard work,

intelligence and efficiency. It is always something with them that justifies the privilege; it is never the pre-existing social structure of differential privilege in which all are placed by virtue of the accident of birth.

The modern argument of selfless hard work and consequent capability and efficiency was first discovered by the brahmins in answer to non-brahmin rebels (or interrogators, to use currently fashionable language) in the Tamil society of the early twentieth century. It has ever since been the answer of holders of privilege at each rung of the ladder. The upper sudras joined the brahmins in hurling this argument at the Other Backward Classes (OBCs), the most recent instance in memory being the campaign in the northern States against the Mandal Commission's recommendations, by far the ugliest political movement of modern India.

Now, some of the malas in AP are using the same argument. Mala youths belonging to villages in East and West Godavari districts, where the conflict took a physical form for a while, were asked why they were not prepared to accept the legitimate complaint of the madigas that the malas availed themselves of an unduly large proportion quota. The malas replied that the madigas 'eat beef, drink and loaf around, whereas we work hard'.

It was in 1995 that the Madiga Reservation Porata Samiti (MRPS) emerged on the scene. It declared that the Scheduled Caste quota of reservations was being availed of disproportionately by the mala community and demanded that the 15 per cent quota allotted to the SCs in the State be subdivided and fixed quotas allotted to properly identified subgroups of the fifty-nine Dalit communities. The demand itself is not new. It appears to have first been placed before the then Chief Minister

of the State as far back as in 1972. Subsequently, determined legislators and other public figures from the madiga community have been submitting representations to each successive Chief Minister. But this is the first time it took the form of a mass movement. And what a remarkable effort it was while it lasted!

The movement began with some advantages. Like the malas, the madigas are spread across the State. If not every village, then certainly every second or third village in every corner of the State would have at least a few madiga families. Secondly, though the reality of a hierarchy within the outcastes and unequal access to reservations was known, felt and even mildly articulated for a long time, it was being expressed as a mass upsurge for the first time. It is a matter of common experience that a mass expression of a genuine public grievance for the first time attracts the most innocent and purest following, and also the most disinterested sympathy from the rest of society. It is in the course of the second or third round that the expression and the sympathy are contaminated by what passes in the meantime and by self-serving after-thoughts.

Thirdly, the demand the madigas raised was plain, simple and easily understood: 'divide up the SC reservation quota and give us our due'. It was moreover felt to be unproblematic since the Backward Class (BC) reservation in the State has long since been subdivided into four subgroups, which subdivision has been upheld by the Supreme Court. Fourthly, the madigas found a dynamic and charismatic leader in Manda Krishna. A former Radical[4] from Warangal, who was later suspected and shunned by the Radicals and who thought it safer as a consequence to leave the district and settle down at Ongole, Krishna rose very

---

[4] *Term used to describe youth activists of the People's War (PW), a Maoist political party*

fast as the founder and enviably popular leader of the MRPS. His lieutenant was Krupakar, also a former activist of a pro-naxalite student organisation, – a less charismatic and less dynamic young man but a capable and dedicated organiser nevertheless.

The movement took the State by storm in a matter of months. The first and most audacious thing the madigas did was to suffix the caste tag to their names. Krishna became Krishna Madiga, Krupakar became Krupakar Madiga, and so on down the line. In a society that addresses any number of Krishna Shastris and Krishna Reddys respectfully, the discomfort this caused was most amusing to watch. As 'madiga' has served as a term of abuse, whether directed against a madiga or otherwise, it was most discomfiting to be confronted by someone who wanted you to address him as 'Krishna Madiga'. And when people confessed to themselves that they found it embarrassingly absurd to think of someone as Krishna Madiga, they were forced to ask themselves why they did not find it absurd to think of someone as Krishna Shastri, Krishna Reddy or Krishna Naidu. Since true victory over an oppressor lies not in putting a bullet through his head but in making him turn a self-critical eye towards his own pretensions to superiority, it must be said that this deliberately chosen tactic of the madiga movement did as much as anything has ever done to puncture upper caste arrogance.

On the other hand, there was a false note from the very beginning, though being at the start it was felt to be understandable. All movements, it appears, require a suitable image of an evil enemy to sustain themselves. The madiga movement conjured up the image of the oppressive, cunning and selfish mala, who by craft and deceit took away all the benefits given by the State to the SCs. It is a fact that the madigas,

apart from not being able to avail themselves of reservations in proportion to their numbers among the SCs, also suffered the indignity of being looked down upon by the malas. This 'local' hierarchy, which may legitimately be treated as a micro-level inequality by those looking at the caste system as a whole, would not necessarily be perceived as merely 'local' or 'micro' by those who belong to that level.

This much is understandable. But not the rhetoric that isolates the malas from the caste system as a whole and makes them out to be the principal enemies of the madigas. It was even said by the Madiga leaders that the neo-brahmin is more dangerous than the brahmin, and that is why the mala is a bigger enemy. Whether or not the neo-brahmin is truly more dangerous than the original article, applying that appellation to the malas was absurd. The madiga demand, so far as reservations were concerned, could well have been expressed by saying that the differential social positions of the various Dalit communities made it impossible for all of them to have equal access to reservations and that it was therefore necessary to divide up the reservation quota and give to each properly constituted subgroup. The madiga demand could thus have been justified through an appeal to the same logic that motivated the provision of reservations in the first place. But would such a sanitised and merely rational expression of the demand, apart from not adequately expressing the madigas' long-standing resentment at being looked down upon by their fellow outcastes, evoke the mass emotional response necessary to create and sustain a mass movement? Perhaps the movement would have been possible without the tangible image of a personalised enemy and if it had been based on a purely rational motivation. But would it not then be difficult to paper over internal difference or tide over inconvenient organisational crises?

But from where does this realisation of the functional utility of such an image spring before any troubles have been sighted? Or is it the leader or leaders that need a tangible enemy to project themselves as indispensable, as valiant fighters around whom all should rally? Perhaps the image helps discredit all challenge to their leadership as a conspiracy of the enemy? Or are we talking of a purely human trait, which has nothing to do with the possibility or otherwise of a mass movement - the inability easily to conceive of injustice done to oneself without seeing behind it the sinister machinations of an evil one?

These are interesting questions to ponder, though the tradition of Indian intellectuals who consider themselves close to popular movements is to look only at their political aspect. Subjecting movements to social-psychological critique, much less moral critique or analysis, is foreign to that tradition. The more is the pity, since such a critique would serve a very educative purpose.

Even more disturbing than the way the madigas articulated their demand was the response of the malas to the movement. There were a few honourable exceptions, especially among the activists of Left, democratic and Dalit organisations who belonged to that caste. But those whose stand could well have made a substantial difference to the trajectory of the agitation were the top leaders of the vibrant Dalit movement of the State. Almost all these top leaders are from the mala community – which fact again reflects the dominant position in which that community is placed among the Dalits of AP. A positive response from them in keeping with the principle of social justice would have initiated a process that may well have structured a consensus among the Dalits on the demand of the madigas. The social resolution spoken of in the beginning could have come only through them, if at all. But they did not rise to the occasion.

Granting these leaders their *bona fides*, one can well understand their predicament. The unemployed youth of their community, dependent almost exclusively on reservations for their employment prospects, would certainly not have taken kindly to any concession to the demand of the MRPS. That meant the leaders' standing was at stake if they took a stand sympathetic to the madigas. But, as the experience of the less highly placed in the Dalit movement and mala activists in other democratic movements who did take a positive stand has shown, the difficulty was not really insuperable. After some initial hostility and even ostracism, their stand was accepted by people of their caste. In any case, the consequence of the silence of the Dalit leadership has been such that one can only wish that some of them at least had had the courage to speak out.

One answer frequently given to this complaint is that if they had indeed taken a stand, they would have lost their relevance as leaders of their community, and events would have taken no different course. But one is not talking of merely declaring a stand in support of a genuine demand. If a concerted effort had been made on that basis to begin a process of reconciliation guided by the larger need of unity of the Dalit communities to face the discrimination and physical atrocities that are their common lot, perhaps events would have taken a smoother course.

Counter-campaign

In the event, almost all of the important Dalit leaders of the State remained mute spectators, and the gap was filled by one P.V. Rao, a government servant, who certainly did not have the kind of experience organising a mass Dalit movement that the others had, such experience as would have helped temper any tendency to extremism. He formed the Mala Mahanadu and

went about organising a 'no-holds-barred' campaign against the demands of the MRPS. The campaign was based on a mixture of partly reasonable but mostly imagined or invented arguments. Strong objection was taken to the picture created of the cunning and scheming mala as the root of the unequal access to reservations, and rightly so. It was also argued plausibly that what is seen as a mala-madiga difference is, in fact, a regional difference that cannot be cured by a horizontal subdivision of the SC reservation quota. It is a fact that there is a relative preponderance of the mala community among Dalits in the coastal districts who are economically and educationally more developed than the madigas, who are more in the backward Telangana and Rayalaseema regions. And the scavenging caste of rellis, who lag behind even the madigas, is confined to the three north coastal districts, which are extremely backward socially, notwithstanding the presence of a sizeable industrial city in Visakhapatnam. But this plausible argument turns out to be of no consequence when it is seen that even within a given region, there is not only social inequality among the Dalit castes but also inequality in the relative proportions of members of each community availing themselves of reservations.

The rest of the Mala Mahanadu's arguments have little persuasive value. It was said that whereas the madigas had a vocation (leather work) of their own wherein they could receive further aid from the government if their advancement was desired, the malas had no caste vocation and have to compete with others as agricultural labourers. That the madigas are leather workers by caste is true, but then the leather work – skinning dead cattle, tanning hides, and making and repairing chappals by hand - has hardly been a propellant of social advance even aided (as has occasionally been the case) by government loans.

Reservations in education and employment have been sought and justified on both social and economic grounds. They have been viewed as an instrument for helping the toiling castes to move out of the confines of inherited modes of low-paying toil based largely on traditional technology and commanding, within Hindu society, little social regard or opportunity of wider knowledge or social advancement. They have been regarded as a passport to a mode of life that is more productive and hence more remunerative, and one which carries greater status as well as opportunities for expansion of knowledge and skills and further social advance. This has nothing to do with acquiescence in the brahminical ideology of degradation of manual skill and the knowledge it carries. Resisting that degradation and asserting the self-respect of all the toil and knowledge-based skill it involves does not, on the other hand, imply acceptance of stagnation at the level ordained by caste.

It is no answer, therefore, to say: 'give the madigas more loans to buy better implements and make more chappals per day'. Those who continue to make chappals will certainly seek such assistance, and will demand respect from society for their skill and toil. But the community as a whole is entitled to ask for special provisions for sharing the wider province of knowledge and skills and partaking of the consequent economic and social advance.

In any case, the Mahanadu's plea is the kind of argument made first by the brahmins and later by the other upper castes against reservations as such: give them help for economic upliftment, and we too will learn to honour the dignity of labour, but do not breach our preserve of expanding knowledge and the status and opportunities it carries. The argument as well as the answer to it will become clearer if one goes below the madigas to castes such as the rellis, who have as their exclusive vocation

scavenging, in which they face no threat of competition. Nor do the rellis have any scope for advancement if they remain scavengers.

It was also argued that instead of fighting among themselves for subdividing their common quota, Dalits should jointly fight for increasing the SC quota commensurate with the proportionate increase in the Dalit population and for a proper implementation of reservations, including the backlog of unfilled vacancies. There is no reason, however, why the desire for justice *inter se* should wait upon the latter task or tasks. The desire and the tasks can proceed together, provided both sides, particularly the more privileged side, make sure that the struggle for subdivision and the response to it do not vitiate the atmosphere to the extent of making the united struggle for the common goals impossible.

In any case, this is again no different in principle from the argument offered by the upper caste anti-reservationists: let us fight not over division of the existing job opportunities but for the creation of more. The two struggles can well go together, and the onus of making this possible lies on the more privileged and not the less privileged. To ask the disadvantaged to give up their just demand of equal opportunity in order to pave the way for the unity required for a common fight for greater opportunities is plainly unethical.

But the most commonly heard and least justified argument was that the whole madiga movement was a creature of Chief Minister Chandrababu Naidu. It is true that the ruling Telugu Desam Party (TDP) has ever been on the lookout for exploiting the social gaps left by the Congress. The Dalit support for the Congress since the days of Indira Gandhi was structured through the rural Dalit leadership, which was mostly mala by caste. Hence, there was ample opportunity for the TDP to attract the

support of the madigas. For this reason, Naidu, a politician as crafty as they come, responded sympathetically to the MRPS. To stand this on its head and damn the MRPS as a creature of his is without any justification.

The MRPS in the meantime went from strength to strength, quite successfully putting pressure on political parties and other organisations in the public arena to support its demands. Most parties and organisations extended verbal support, if only because they could find no argument to answer the demands. The State Legislative Assembly passed unanimously a resolution supporting the demand. The State government, which in any case saw political mileage to be derived from it, set up a judicial commission of enquiry, the Ramachandra Raju Commission, to enquire into the allegation that a few SCs were securing disproportionate benefit from reservations to the detriment of the others.

Set up through a Government Order (GO) issued on 10 September 1996, the commission submitted its report, substantially agreeing with the complaint of the madigas, to the government in May 1997. On 6 June 1997, the government issued a GO subdividing the 15 per cent quota of reservations given to the Scheduled Castes into four categories. Group A was to consist of relli and related castes (twelve in number), mostly scavengers by vocation, identified as the most disadvantaged, who would get 1 per cent and be placed in the first of the roster slots allotted to SCs; group B to consist of the madigas and related castes (eighteen in number), who would get 7 per cent; group C, consisting of malas and related castes (twenty-five in number), would get 6 per cent; and group D, consisting of adi andhras and related castes (four in number), identified as those who had benefited the most from reservations, who would get 1 per cent

and the last of the roster points allotted to SCs. Groups A and B were identified as having got less than proportionate benefit from reservations and groups C and D as having got more than proportionate benefit.

The Mala Mahanadu, predictably, then went to court. On 18 September 1997 a Full Bench of the Andhra Pradesh High Court delivered a judgement characterised by convoluted logic, holding the GO *ultra vires* of the State government's powers and unconstitutional. The only reasonable point made by the court was that the State government should have consulted the National Commission for Scheduled Castes and Scheduled Tribes (the SC and ST Commission) before taking the decision to effect the categorisation. Article 338 (9) of the Constitution says the government shall consult the Commission on all major policy matters concerning SCs and STs. It was argued by the State government before the Bench that the categorisation was not a major policy matter, and alternatively that the word 'shall' need not be interpreted as mandatory.

Whatever the technicalities of interpretation, the court laid down a sound principle in insisting that 338 (9) was a mandatory provision. But instead of holding the GO unconstitutional on the ground of non- consultation, it could have upheld it prospectively subject to consultation within a reasonable time period, and directed the government to enforce it only thereafter, if it still wished to: Article 338 makes it clear that the opinion of the SC and ST Commission on matters pertaining to the safeguards provided for SCs and STs is not binding on the government. The latter may differ with the opinion, but it must explain the reasons therefore to the State Assembly. But the High Court found a very odd argument to hold that the GO was even otherwise *ultra vires* of the powers of the State government.

Article 341 makes it clear that the list of SCs, declared by the President, can be modified only by Parliament. But that is not what the government sought to do. The list would not be altered in any way. Only the 15 per cent reservation of seats and jobs for the castes in the *list would be* apportioned among them in a more equitable manner by setting fixed proportions apart for their subgroups that are distinguished by disparity in their ability to avail of reservations when bunched together. The legality of such subdivision of castes into backward and more backward for the purpose of equitable subdivision of the reservation quota has been upheld on more than one occasion by the Supreme Court, the most recent judgment being that of the nine-judge Constitution Bench in the Mandal Commission[5] case.

The Andhra Pradesh High Court did not go against the Supreme Court's view. It was argued, however, that such a subdivision was permissible only in the case of BCs and not in that of SCs. The court held that the recognition of certain castes as SCs by the President was tantamount to identifying them as the (absolutely) most backward among all the castes; and this being the defining characteristic of the Scheduled Castes any further identification of the more backward among them would amount to cutting down the list declared by the President, effectively putting the others outside the SC list. A more peculiar mode of judicial reasoning than this, which led to the conclusion

---

5 *In Indra Sawhney vs Union of India, AIR 1993 SC 477, six of the nine judges of the Supreme Court upheld the provision of reservation to OBCs to the extent of 27 per cent in Central Government services. They took a realistic view of caste as an institution of Indian society, its discriminatory character, the need to overcome it, and the role that special provisions such as reservation can play in that task. The Mandal Commission had fixed a quota for members of the BCs in jobs in the public sector to redress the issue of caste discrimination.*

that the State government had exercised a power that only Parliament had, would be hard to come by.

As a matter of fact, there is nothing in the Constitution or administrative practice to support the view that SCs are defined by degree of social-cum-educational backwardness along a scale applicable to all castes. The SCs have always been identified by untouchability, which is an absolute characteristic. It is arguable that there are some non-SCs such as nomadic communities, plains tribes and denotified communities which are socially and educationally more backward than the SCs, but they have been included in the BC and not the SC list because they are not outcastes. In Hindu social practice, there is a clear and unambiguous distinction between *savarna* (however lowly) and '*panchama*',[6] and that is the basis on which the SCs have been identified.

Physical Conflicts

In the whole literature on the administrative and judicial understanding of caste, it would be hard to come by the thesis that it is the degree of backwardness (howsoever defined and howsoever measured) along a scale applicable to all communities that defines an SC. The discussions in the Constituent Assembly show 'Scheduled Castes' was intended to be another name for what in those days were called the Depressed Classes, that is, the outcastes. In any case, untouchability has always been regarded as the principal defining characteristic of SCs. Being an outcaste is an absolute disability and not a question of degree along a universal scale.

---

6 *The 'fifth' category, considered untouchable and placed below the four varnas (savarnas) of brahmins, kshatriyas, vaishyas and sudras.*

Within this absolute category of untouchables, there may well be relative backwardness, as measured by relevant indices. The recognition of this reality does not, by any means, put the relatively more developed outside the list of *panchamas*. They continue to be untouchable despite there being more backward untouchables.

In fact, the only support found by the High Court for its opinion is the rhetorical description of the SCs as the 'backward-most', the abysmally backward, the lowliest of castes, etc, by the Supreme Court in certain judgements. Most of these judgements were rendered by V.R. Krishna Iyer, a judge with his heart in the right place but notoriously given to rhetorical expression in the service of judicial sensitivity to the problems of the disadvantaged.

To say that the backward-most of the castes are designated as SCs by the President, as Krishna Iyer has said in the judgements relied upon by the High Court can be taken as rhetorical acknowledgement of the unparalleled plight of the Dalits, or, more literally, to mean that untouchability, the principal defining characteristic of the SCs, makes them the lowliest, the backward-most, etc. It is a rather strange procedure of interpretation that performs a semantic reversal and turns this descriptive or rhetorical expression into a definitive characteristic and argues that there is some scale of backwardness on which the castes are placed, that those found in the bottom slot are declared as SCs, and that any further recognition of degrees of backwardness within that category amounts to putting some of the lowliest above the lowest and, therefore, outside the list of SCs. But perhaps this is what results from our kind of adjudicative machinery, which expects judges, who decide legal issues arising from social problems, to be sociologists,

anthropologists, historians, economists and environmentalists in addition to being jurists - and all this with the sole help of lawyers whose principal talent lies in quibbling.

After the GO was struck down by the High Court there were physical conflicts in the last week of September and the first week of October 1997 between the two principal Dalit communities in the East and West Godavari districts. The trouble broke out when mala youth, while celebrating 'their victory in the High Court' made provocative comments or indulged in provocative modes of expressing their glee, thereby rubbing salt into the wounds of the vanquished. One madiga youth, Chelluru Mira Sayabu of Chintalacheruvu in East Godavari district, was clubbed to death by some mala youths on 6 October and in some villages of neighbouring West Godavari district there were non-fatal attacks in reverse. It was basically a case of those who were numerically preponderant in the particular village taking it out on the other side in celebration or resentment, as the case may be.

Mercifully, this phase was short-lived. In much of the State, except a few of the coastal districts, higher education and government employment seem so remote to all but a small minority of youths of any of the fifty-nine Dalit castes that conflict going beyond mutual resentment was in any case unlikely. But this is not to say that resentment and some degree of bad blood have not come to stay as definitive components of the relation between the relatively well placed and the relatively disadvantaged of the Dalits, mainly the malas and the madigas.

Indeed, this is one of the unfortunate consequences of dependence for a solution to the problem on the law and administrative action unsupported by any effort to work out a social consensus. However, the blame for this must be ascribed

not to those who pressed for an immediate administrative resolution but on those who made no effort to resolve it otherwise refusing to acknowledge the very existence of a problem.

The State government, which had sought for and obtained a certificate of appeal from the High Court, filed an appeal in the Supreme Court. But it evidently realised that one of the objections taken by the High Court - that the SC and ST Commission should have been consulted before making the categorisation - would be upheld by the apex court. It, therefore, simultaneously sought the opinion of the Commission. The Commission refused to give its opinion when the matter was *sub judice* before the Supreme Court. The government, therefore, withdrew the appeal in the Supreme Court on 11 February 1998 and pursued the matter with the Commission. The Commission asked for more data, and it took the government some time to collect it.

Meanwhile, the MRPS undertook further agitation to exert pressure on the government to 'somehow or the other get the categorisation approved'. Chandrababu Naidu was called a liar and a cheat. He was said to have sold out the interests of the madigas after having taken the support of the MRPS in the mid-term parliamentary elections of 1998. Krishna Madiga staged a hunger strike in June 1998, and for the first time openly encouraged madiga youths to indulge in violence. A madiga youth, Tellabandla Ravi, immolated himself at Tadipatri, in Anantapur district.

Since the TDP has been in every non-Congress alliance at the Centre since Naidu took over its reins, it was said by the MRPS that the Chief Minister could have got Central government approval for the categorisation, had he been really sincere. While it is true that Naidu's original enthusiasm for the demand of the

MRPS was opportunistic, it is probable that the MRPS leadership did not fully appreciate the tangle the State government had got caught in because of the High Court judgment; nor did it seem to realise that once the issue got stalled on legal considerations, whether of a procedural or a substantive nature, any attempt to hurry it by political pressure or manipulation could only boomerang. But perhaps any such considerations would have been regarded as unworthy of militant fighters, for competitive militancy is a compulsion that people's movements suffer from.

The end result of these events of June 1998 was that madiga youths across the State got arrested on charges of violence and the movement lost some public sympathy for its perceived unwillingness to comprehend the legal odds the State government was wrestling with. When the government, under pressure from Krishna Madiga's fast, declared that it would do its best to expedite the process at the SC and ST Commission, the chairperson of the Commission declared in a huff that he could not be pressured. The State government even took the avoidable step of moving the High Court for issuing a direction to the SC and ST Commission to expedite its report.

Whether or not the Commission had delayed matters needlessly, the pressure tactics of the MRPS has given the Mala Mahanadu, at the next round of litigation which is now on, grounds for alleging lack of effective consultation with the SC and ST Commission on account of pressure. Perhaps the only positive outcome of the MRPS pressure was that the State government sent the data called for by the Commission sooner than it might otherwise have done.

These events also saw the internal crisis of the MRPS coming to a head. For some time by then, Krishna Madiga was being perceived by his colleagues as a vain, autocratic and

dictatorial person, who never sought their views on anything. Nor, it was said, did he respect the decisions of the executive body of the organisation. More disreputable allegations were made of unnamed deals entered into by Krishna Madiga with Naidu in return for MRPS support during the Parliament polls of 1998. Very soon thereafter, the madiga movement split, with one faction going with Krishna Madiga, another with Krupakar Madiga and many becoming inactive out of disgust.

More trouble was in store for the movement. The SC and ST Commission invited opinions on the matter, and after giving a hearing to all parties, advised the State government against the categorisation. It is true that Article 338(7) allows a State government to reject a recommendation of the SC and ST Commission, provided the reasons for the same are explained to the Legislative Assembly. But there is no gainsaying that one more ground is now available with the Mala Mahanadu for questioning the *bona fides* of the government in a court of law. Whether or not such a challenge can succeed in stalling the measure, it can certainly succeed in delaying matters further.

To minimise the likely damage, the State government this time round chose the legislative route: it drafted, and sent for the Governor's assent an Ordinance instead of an executive order as in the first round: legislative satisfaction is not on the same footing as executive satisfaction in the matter of judicial review. If the Governor had signed it, the matter would no doubt have again gone to court, for only one of the grounds on which the previous GO was struck down had been taken care of by the consultation with the SC and ST Commission. The State government really had no option but to clear this one reasonable hurdle and then go through the High Court-Supreme Court

rigmarole to meet the other hurdle contrived by the Full Bench judgement.

But Governor C Rangarajan decided to put one more spoke in the wheel. He referred the Ordinance to the President for his assent. There is nothing in the law or the Constitution that says he should have done so, for the opinion expressed by the High Court on the previous occasion is not law, however weighty it may be as a judicial opinion. But the banker in the former governor of the Reserve Bank of India, probably dictated that caution is the better part of Constitutional valour.

After the Governor's action, gloom descended on the already dispirited madiga movement. The madigas were afraid that the act of the Governor spelt the end of the matter, for there was no way they could put pressure on the Union government as they had done very effectively on the State government. It was also felt that Presidential assent being in effect the assent of the Central government, would not be easily forthcoming. It was believed that the fear of likely repercussions on Scheduled Caste reservations all over the country would inhibit an early decision, especially in view of the unstable and perpetually crisis-ridden character of the governments in Delhi. The MRPS splinters went into hibernation. Krishna Madiga turned to what one may call mainstream Dalit politics: strike up alliances with putative political representatives of various BC communities and form electoral fronts on the assumption that votes proportionate to the population of the said BC community would drop into the front's lap. The novelty he invented was to invite vaishyas into the front (he even considered brahmins for a while) on the theory that the reddys and kammas had rendered everybody else politically backward. That absurd novelty apart, Dalit leaders apparently never tire of this political make-believe, and most of

them are content to live off it forever. So too would Krishna Madiga have been perhaps, but after about a year's gap, the President sprang a surprise by giving assent to the proposal of the State government. As the earlier Ordinance drafted in September 1998 had in the meantime lapsed anyway, the State government has made haste to redraft it and promulgate it on 9 December 1999.

But if Parliament alone has the power to legislate categorisation of SC reservations, as held by the AP High Court in the earlier judgement, Presidential assent cannot cure the State's lack of legislative power, and the Mala Mahanadu's ground for challenging the Ordinance survives, however tenuous the logic. The Mahanadu has gone to court, and the matter is once again before the High Court. Whatever be the outcome, it will certainly go to the Supreme Court.[7] The whole process may take any amount of time. Given the prevalent state of judicial understanding of the matter, the madigas will, in all probability, succeed in the end, but theirs may well be an empty victory by the time it comes. For reservations are available only in

---

[7] *In November 2000, a Full Bench of the Andhra Pradesh High Court headed by Chief Justice M.S. Liberhan, in a majority 4 : 1 judgement, upheld the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservations) Act, passed in April 2000, providing for classification of Scheduled Castes into four categories. The High court Bench dismissed a writ petition filed by leaders of the Mala Mahanadu. However, in November 2004, the Supreme Court quashed the Andhra Pradesh Act; a five-judge Constitution Bench held that the sub-classification of Scheduled Castes was unconstitutional. The bench, headed by Justice N. Santosh Hegde, ruled that in the context of members of the Scheduled Castes being the most backward among the backward classes, it was not permissible for the government to further classify them into subgroups. For Balagopal's analysis of these developments, see the next essay 'Justice for Dalits among Dalits: All the Ghosts Resurface'.*

On August 1, 2024, in a landmark judgement, a 7 judge Bench of the Supreme Court in a 6:1 ruling overturned the 2004 judgement and permitted States to create sub-classification of Scheduled Castes

government (or government-financed) educational institutions and government jobs. This field is being shrunk as a matter of policy. And to the extent that these opportunities do survive after the few years more that the litigation is bound to take, by that time the State government would probably have fully entrenched the currently touted system of not making regular recruitments but giving jobs on contract. And while the courts till now have taken a more or less firm stand against regularisation of persons employed on *ad hoc* or contractual basis without following the reservation roster, among other requirements of eligibility, what the fate of the rule of reservation will be when all employment is contractual, without guarantee of tenure and possibility of regularisation, is a big question mark.

Economic and Political Weekly (EPW)
25 March 2000

Justice for Dalits among Dalits: All the Ghosts Resurface

Distanced as they are from social realities, judges sometimes come up with wrong judgements[1] at disastrously wrong moments.

A notable feature of Indian society in recent years is that from out of disadvantaged people who are dealt with by the law as well as in the idiom of social justice as homogeneous classes (Dalits, minorities, women, etc), categories asserting their further discrimination have emerged, seeking society's attention to their particular plight. The situation calls for a sensitive response that will neither deny them further discrimination nor use it as a stick to beat the parent category with.

The madiga campaign for subdivision of the Scheduled Caste reservation in Andhra Pradesh is a very prominent such instance. Asserting that within the Scheduled Castes there is a local hierarchy of social status, worth, value (and even touchability), and also that the reservation for SCs is being taken disproportionately by two of the castes, namely, the adi andhras and malas, the madigas ran a successful campaign to persuade the State government to make a fourfold subdivision of the SCs

---

1 *E.V. Chinnaiah vs State of AP, where a 5-judge Bench of the Supreme Court held unanimously that no sub-classification of Scheduled Castes for purpose of reservation can be permitted as they are a 'homogenous class'.*

in the State, and to apportion the reservation to the four subgroups in such a manner that all may in fact get a more equitable share. Almost nobody other than a section of the relatively better placed SCs has denied the fact of further discrimination within the Dalit communities, and all political parties have supported the campaign.

But, the campaign has foundered on the law as understood by the courts. The conclusive (for the present) view of a Constitution Bench of five judges of the Supreme Court is that it is Constitutionally impermissible to do what the madigas wanted. Why and how the court said so we shall see below. But as a general caveat, it must be said that whatever may be the defects of our Constitution, and there are many, anyone who knows that document would view with scepticism any assertion of a disjoint between its prescriptions and any aspiration for social or political justice and the social or political impediments in giving effect to Constitutional possibilities. The only exception to this would be the aspiration for self-determination of unwilling components of what would be the Indian nation, which is irrefutably unconstitutional, as the Constitution now stands.

The Andhra Pradesh Order

Persuaded by the vigorous campaign launched by the madigas, the Government of Andhra Pradesh initially issued an order, which was struck down by a full bench of the High Court, principally on the ground that the government had not consulted the National Commission for Scheduled Castes and Scheduled Tribes, but also on more doubtful grounds. Later, after completing that consultation, the government passed an Act (Act 20 of 2000)[2] to the same effect. As before, this was challenged by persons of the mala and adi andhra communities, but a five-

[2] *The Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservations) Act, 2000*

judge bench of the High Court, by a majority of four to one, upheld the Act, overruling the other objections the previous Bench had expressed. Against that, the petitioners appealed to the Supreme Court, for which leave was granted by the High Court, and in the apex court they have succeeded. A five-judge bench of the Supreme Court, in *E.V. Chinnaiah vs State of AP*, has unanimously held the Act to be unconstitutional, in a judgment that is poor in logic and poorer in judicial wisdom.

The Supreme Court says two things: (1) Apportionment of the reservations made to SCs or STs or to subgroups within cannot be done by the State Legislatures. Only Parliament has the competence to do so. (2) But even Parliament does not have the competence to do so since the Constitution has intended that the SCs and STs are an indivisible, homogeneous entity. Maybe in fact they are not, but for all Constitutional purposes they are.

Both the contentions are demonstrably ill-founded. But until at least a bench of seven judges of the Supreme Court says so, or the Constitution is amended to clarify that it has been saddled with what the makers of the document never intended, all aspirations for *inter se* justice within the Dalit and Adivasi groups - aspirations which are only now finding voice - will have to stay mute, constitutionally speaking. In fact, the Supreme Court has gone to the extent of saying that it is not permissible to even appoint a commission of enquiry to identify the more backward among the Scheduled Castes.

Three separate but concurring judgements have been written by the five-judge bench, none of them more edifying than the others: N. Santosh Hegde for himself, S.N. Variava and B.P. Singh; H.K. Sema for himself; and S.B. Sinha for himself. It is something of a strain to unravel the thread of the reasoning

adopted by them, not because it is profound, but because lack of logical clarity and connectedness has become a very common characteristic of judicial pronouncements even at the highest level these days, and this judgment is a classic instance.

The Constitutional position concerning the Scheduled Caste and Scheduled Tribe lists (there is a separate list for each State) is clear. Article 341 says:

> *(1) The President may with respect to any State or Union Territory, and where it is a State, in consultation with the Governor thereof, by public notification, specify the castes, races, or tribes, or parts of or groups within castes, races or tribes, which shall for the purposes of this Constitution be deemed to be Scheduled Castes in relation to that State or Union Territory, as the case may be. (2) Parliament may by law include or exclude from the list of Scheduled Castes specified in a notification issued under clause (1) any caste, race or tribe or part of or group within any caste, race or tribe, but save as aforesaid a notification issued under the said clause shall not be varied by any subsequent notification.*

Article 342 is a similar provision for Scheduled Tribes. Thus, the President initially declares the list of Scheduled Castes in consultation with the Governors of the respective States, and any inclusion or exclusion thereafter is done by an Act of Parliament. Except by an Act of Parliament the SC or ST list cannot be modified to include or exclude a caste. Every other authority, including the State and Central governments, is bound by these lists so declared and amended.

Discretion of Authorities

But subject to acceptance of these lists as they stand, the giving of reservations or the making of any other special

provisions is a wide discretion available to the authorities at all levels. This discretion contrasts sharply with the very clear reservation of the power to declare a community to be SC or ST, to the President initially and Parliament thereafter. The courts have repeatedly held that it requires no Act of any legislature to give reservations or special provisions. Every instrumentality of the State and every local body is free to do so in the course of the exercise of its administrative authority, within the usual limits of fairness and reasonableness that apply to all governmental action.

Why should not this discretion include also the power to divide the special provisions it makes among the beneficiaries in such a way that it is more equitably accessed by them? No caste is added to or deleted from the SC/ST lists thereby. The lists remain intact. If not every authority, the State executive and legislature certainly have this power since they have the power to administer and legislate in connection with education, employment and social welfare. The Supreme Court says no, because the Constitutional provision that only Parliament can add to or delete from the SC/ST lists means much more than what it says. It means (in the words of Santosh Hegde) that any action that 'interferes, disturbs, rearranges, regroups or reclassifies the various castes in the list' unless it is an Act of Parliament is barred by the Constitution. How does the court read so much into the plain language of Article 341? The Supreme Court is no Humpty-Dumpty to make words mean what it wants them to mean. It must obey and follow the meaning of the expressions themselves. Where the expressions are plain it has no discretion to add or subtract anything. It is only where the expressions are obscure or otherwise of doubtful meanings that the court steps in, not to give them the meaning it wishes to ascribe to them but

to elicit what the lawmakers may have originally meant. There is nothing whatsoever obscure or doubtful about Article 341.

It is true that legal theory holds that interpretation of the Constitution is different from interpretation of ordinary law, and that the Constitution must be interpreted liberally, broadly, and in a manner suitable for the changing times and social needs. This is not the place to go into a discussion of that seemingly attractive proposition, though one is entitled to be suspicious of the sudden eruption of respect for changing times in usually conservative circles ever since the rise of neoliberalism. But whatever that proposition means, it cannot mean that the Supreme Court will rewrite the Constitution. Briefly, it may be said that words used in the Constitution which are in the nature of *concepts* or *generalities* can be and must be given meaning keeping changed circumstances, hopes and aspirations in view.

The wide meaning sought to be given by the courts to the abstract noun 'life' in Article 21 is an instance. But plain words, which lay down who can do what and how, cannot be given any other than literal interpretation, since we do not want that judges rewrite the Constitution to suit their views and values. One major criticism of the only Constituent Assembly we ever had is that it was not elected on universal adult suffrage. We do not want to have an unelected second one now. In any case, if changing times is the touchstone for reading Constitutional provisions differently than what they seem to plainly say, then the most relevant change in this context is the rising aspirations of the disadvantaged within the disadvantaged, and not the opposition of the more advantageously placed among them to the nascent grievance of those below.

Ambedkar's Observations

In support of the wide meaning that he has chosen to give Article 341, Santosh Hegde quotes an observation of Ambedkar's

in the Constituent Assembly debates. When a question was raised as to why the President, who declares the list of SCs and STs, should not be given the power to add or delete communities from the list, and why that power should be given to Parliament, Ambedkar is supposed to have said that it was to 'eliminate any kind of political factors having a play in the matter of the disturbance in the Schedule so published by the President'. That Ambedkar used the expression 'disturbance' in this context is relied upon to draw the far-fetched inference that any disturbance, and not merely addition or deletion of a community, is included in the meaning of 'include or exclude' in Article 341(2). Ambedkar was talking of something else. He evidently apprehended that the President may act as an instrument of the party in power in adding or deleting communities from the SC/ST list, whereas even if the party in power has a majority in the Parliament, the very process of lawmaking with its debate and discussion would act as a check on *mala fide* politics. It is this problem that he was addressing and not the issue whether adding or deleting communities from the lists includes any and every 'disturbance'. A word used by a speaker can be given meaning in relation to an issue only if that issue was present in the mind of the speaker when the word was used. The Supreme Court has, in recent times, laid down the proposition that it is permissible to look into the Constituent Assembly debates to understand the meaning of provisions of the Constitution. That certainly does not mean that the sense of a word in relation to one context can be deducted from the use of the word in a different context in the debates.

The other and more portentous view of the Supreme Court is that Scheduled Castes is a single class, a homogeneous expression, and, therefore, no further subgrouping within the SCs

is permissible. The manner in which the reasoning in support of this view is elaborated, it would also apply to the STs. And it would also negate the power conceded to Parliament in the first limb of the court's decision to make a classification of the SCs. It would make the regrouping unconstitutional, whether done by the State Legislature or by Parliament.

S.B. Sinha's concurring and lengthy judgement is entirely devoted to making this point, but one may read it backward and forward a dozen times and still not find any reason in it. He cites provisions of the Constitution where the Scheduled Tribes of what we would today call the Northeast are treated differently from the Scheduled Tribes of the rest of the country, and adds that this shows that where the Constitution wanted to make a sub-classification of the SCs or STs, it has itself done so, and, therefore, where it has chosen not to do so, such classification is impermissible. All that it, in fact, proves is that inequality within the SCs or STs, in general, was not a given for the Constitution-makers the way the peculiar history of the tribal areas of what was in those days known as Assam. Nothing more can reasonably be concluded from this, unless one intends to stultify the Constitution, which is exactly what is sought to be provided against when legal theory says that the interpretation of Constitutional law proceeds on a somewhat different footing than the interpretation of ordinary law.

It is important that neither S.B. Sinha nor any of the other judges has expressed doubt about the State government's stand that there is inequality within the Scheduled Castes and that the reservations provided for the Scheduled Castes are being preponderantly availed of by a few of the fifty-nine communities listed as SCs in AP. It is better to reproduce this in S.B. Sinha's own language:

It may not be necessary for us to delve deep into the question as to whether the factual foundation for enacting the said legislation being based on a report of a Court of Enquiry constituted under Section 3 of the Commissions of Enquiry Act, 1952 known as Justice Raju Report[3] is otherwise laudable or not.

A Question of Law

The question then is reduced to a pure question of law: whether it is permissible to identify subgroups of the SCs, which have benefited little from reservations and allot their quota separately to them, leaving the residue as the quota of those who have benefited disproportionately. No, says the Supreme Court. Before seeing the reasons, here is a statement of the job undertaken by the Supreme Court, in the words of the same judge:

The approach to construe the impugned legislation should not be based on the subjective intention of legislation but should be given an objective meaning. The meaning is declared by the courts after application of the relevant principles so as to construe the Constitutionality of a statute having regard to the object the Constitution makers sought to achieve.

---

[3] *The Justice Ramachandra Raju Commission of Inquiry, appointed by the Government of Andhra Pradesh, examined whether a disproportionately large number of benefits had gone to any particular subcaste of the SCs. In its report in May 1997, the Commission determined that a disproportionate distribution of reservation benefits were going in favour of the malas and adi andhras, and that the madigas and rellis were not adequately represented either in public appointments or in educational institutions in proportion to their respective populations. It recommended categorising of the Scheduled Castes into four groupings on a rational basis. This eventually led to the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservations) Act,2000.*

‘Subjective intention of legislation’? It can only mean, if it means anything at all, the object of the legislation. Or is it the subjective intention of the Legislature that the judge is referring to? But how can intention be anything other than subjective? One hears of subjective assessment of a fact, subjective taking of a decision, subjective exercise of discretionary powers. In these matters, the antinomy of subjective and objective makes sense. But there can be no objective intention. And what could be the ‘objective meaning’ of legislation? What the judge wants to say perhaps is that whatever the Legislature may have intended in enacting the law, his job is to look at its power to do so under the Constitution, in the light of the object the Constitution-makers sought to achieve by defining SCs and making special provisions for them.

Alleged Impermissibility

Here are some of the reasons offered by S.B. Sinha for holding that such power does not exist:

> *Our Constitution permits application of equality clause by grant of additional protection to the disadvantaged class so as to bring them on equal platform with other advantaged class of people. Such a class which requires the benefit of additional protection, thus, cannot be discriminated inter se, i.e., between one member of the said class and another only on a certain presupposition of some advancement by one group over other although both satisfy the test of abysmal backwardness as also inadequate representation in public service.*

The word ‘presupposition’ in the above statement is unfair. It is based on what the same judge has earlier described as the Justice Raju report. Having declared that it is not necessary to

spend time on the factual foundation of that report, he cannot now use the expression 'presupposition' for the opinion based on that report. Moving then to the logic of the alleged impermissibility, firstly, the *inter se* classification is not between individuals but between clearly demarcated subgroups. These are separate castes, have separate names, sometimes separate traditional occupations, and separate cultural practices. They do not intermarry, and the higher among them do not normally inter-dine with the lower. Thus, they are clearly demarcated groups. As for provision of reservation in employment, it is, after all, the whole purpose of Article 16(4) to provide reservations for Backward Classes who are inadequately represented in the civil services:

> *Nothing in this Article shall prevent the State from making any provision for the reservation of appointments or posts in favour of any Backward Class of citizens which, in the opinion of the State, is not adequately represented in the services under the State.*

Having identified fifty-nine castes as Scheduled Castes and having found that they are inadequately represented in the civil services, reservation has been given to them in government jobs. But after a while, it is found that some of the fifty-nine castes continue to be under-represented in the services under the State because the reservation given in the name of all of them has been taken to a disproportionate extent by some of them. Cannot Article 16(4) then be pressed into service? If it is said that it cannot, then the power given under Article 16(4) is declared to be curtailed by the supposed bar read by the court into Article 341. Is it permissible to read a plainly worded power in the Constitution, that too one in the Fundamental Rights chapter, in such a manner that it is limited by a judicial interpretation - and a somewhat strained one at that - of another provision of the Constitution?

As the Constitution itself treats the members of the Scheduled Castes as a single integrated class of most backward citizens, it is not competent for the Legislature of a State to subdivide them into separate compartments with a separate percentage of reservation for each resulting in discouraging merit as well as the endeavour of individual members to excel - vide fundamental duty under Article 51-A(j).

The latter part of this is a position that tends against reservation itself. Indeed, as I will argue at the end, this judgement is, in truth, a view against reservations as such, though apparently only about the impermissibility of subdividing Scheduled Caste reservations. That the victorious sections of the Dalits are unable to see this point is a tragedy by itself. It has always been the argument of the upper castes in opposing reservations that it discourages merit and the endeavour to excel. The courts have for decades resisted this argument with cogent reasons. Is it permissible to use this argument now to oppose subdivision of reservations?

As for the Constitution treating members of the Scheduled Castes as 'a single integrated class of most backward citizens', that is what needs to be demonstrated, not proclaimed. Where does the Constitution say so? In the judgment written by Santosh Hegde too, one finds this syllogistic conundrum: SCs are the backward-most in society. If you say that some of them are more backward than the others, then that means that the less backward among them can no longer be among the most backward in society, because there are some who are more backward than them. *Ergo*, the Scheduled Castes cannot be divided into the more and the less backward, since by definition they are all the backward-most.

Syllogistic Conundrum

Nowhere does the Constitution say that the Scheduled Castes are the backward-most in society, which is the proposition with which this syllogism starts. The Constitution does not define SCs in social terms at all. SCs are those who find themselves in the SC list, as declared by the President and amended from time to time by Parliament. If a social indicator of what would constitute Scheduled Caste is needed, one can look into the debates in the Constituent Assembly, as the courts have frequently been doing to ascertain the meaning assigned to terms used in the Constitution. Or one can look at administrative practice in identifying the SCs. It will be found that Scheduled Castes are none but '*panchamas*' - the untouchables of Hindu society. Everybody knows this, but in the reams and reams of judicial exposition on the matter, the courts have, for some reason, found it impossible to say so, though V.R. Krishna Iyer, in his significant judgment in *State of Kerala* vs *N.M. Thomas*, 1976, consistently refers to Scheduled Castes as '*harijans*' (the word 'Dalit' had not come into vogue then).

That the Scheduled Castes are the backward-most is an evaluation of their social status, but in fact what defines them is untouchability. Indeed, in many States there are some communities listed in the Other Backward Classes (OBC) list, who may well be socially more backward than the Scheduled Castes, such as for instance the 'dommaras' of Andhra Pradesh, but are not in the SC list because they are not untouchable.

1976 Judgment

The description of Scheduled Castes as backward-most (the most backward, the abysmally backward, etc) is owed to the Supreme Court itself, and in a very different context. *State of*

Kerala vs *N.M. Thomas*,[4] is also a Constitution Bench judgement scripted by seven judges, each of whom wrote his own judgment. A conscious attempt was made by them, especially V R Krishna Iyer, to clear much of the confusion that had gathered around reservations, thanks to the inhibitions that clogged the conservative minds that have always ruled the courts. In the course of the attempt, V R Krishna Iyer used many expressions, inclined as he was to literary largesse, indicating the position and situation of the Scheduled Castes: 'lowliest and the lost', 'utterly depressed', 'stark backwardness', 'bottom layer', 'most backward classes', 'sunken sections', are among those expressions. He carried on the exposition in the case of *Akhil Bharatiya Soshit Karamchari Sangh (Rly)* vs *Union of India*,[5] where he said even more plainly that the Scheduled Castes are 'not merely backward but the backward-most'. This rhetorical device, used as an expository technique to emphasise the justification for special provisions, seems to have later become definitive of Scheduled Castes, and has now been used to beat the more disadvantaged of them with. But the same judge, in *State of Kerala* vs *N.M. Thomas*, regularly used the word *'harijan'* to describe the Scheduled Castes, which could equally have been taken as definitive of that category, which would have been closer to the intention of the makers of the Constitution and administrative practice. And then the syllogism that prohibits subgrouping and apportionment of the SC quota would no longer operate. It is found that some untouchables are untouchable for other untouchables, then why should they not be classified separately within the list of untouchables, what would be unreasonable about it?

---

[4] *AIR 1976 SC 490.*
[5] *(1981) 1 SSC 246.*

The alternative contention that the Scheduled Castes constitute a 'homogeneous class', a 'single integrated class', a 'single class by themselves', and, therefore, cannot be grouped is even less tenable. Here are some of the elements of juridical wisdom found in the judgement:

> *It is a well-settled principle in law that reservation to a Backward Class is not a Constitutional mandate. It is the prerogative of the State concerned if it so desires, with an object of providing opportunity of advancement in the society to certain Backward Classes, which includes the Scheduled Castes, to reserve certain seats in educational institutions under Article 15(4) and in public services under the State under Article 16(4). That part of its Constitutional obligation, as stated above, has already been fulfilled by the State. Having done so, it is not open to the State to sub-classify a class already recognised by the Constitution and allot a portion of the already reserved quota among the State-created sub-classes within the list of Scheduled Castes [Santosh Hegde].*

The giving of reservation is said to be not a Constitutional mandate but a discretionary prerogative of the State. But once it is exercised in relation to a class recognised by the Constitution, the prerogative is lost, the discretion is gone, insofar as it concerns subdividing the allotted reservation among groups within the class. But why? The Constitution recognises the class, *viz*, the Scheduled Castes, in the sense that it is conscious that there are certain very specially placed peoples in our society who need to be endowed with special rights, shown special concern by the administration, etc. The list of those peoples is left to be declared by the President and amended from time to time by Parliament. The measures to be taken for their advancement or protection is

the prerogative of the State. It is the discretion of the State to adopt such special measures as it would like, to realise the intention of the Constitution-makers in the matter. Where does the Constitution warrant putting a full stop to this prerogative after the State has made provision for the class as a whole, so long as the State does not add or delete castes from the list? Where is the State barred from looking at who is taking what is given for the class as a whole, and doing something reasonable to set that right?

> *The whole basis of reservation is to provide additional protection to the members of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes as a class of persons who have been suffering since a considerable length of time due to social and educational backwardness. The protection and reservation is afforded to a homogeneous group… By the impugned legislation, the State has sought to regroup the homogeneous group specified in the Presidential notification for the purpose of reservation and appointments. It would amount to discrimination in reverse and would attract the wrath of Article 14 of the Constitution. It is a trite law that justice must be equitable. Justice to one group at the cost of injustice to other group is another way of perpetuating injustice (H.K. Sema).*

Argument Against Equity

It is trite indeed that justice must be equitable. But the rider that 'justice to one group at the cost of injustice to another group is another way of perpetuating injustice', without any reference to the unequal position of the two groups, which fact is nowhere disbelieved by the judge, is not an argument for but against equity. And it is an argument against reservations as such, and not just their categorisation, for 'justice to some at the cost

of injustice to the others' has ever been the rallying cry of anti-reservationists. And if one is to talk of discrimination in reverse, it is the court's injunction against classifying the lesser among the Dalits separately for the purpose of allotting their quota to them that deserves the appellation. For have the same courts not held again and again that not making a classification when it cries out to be made amounts to treating unequals as equals, which would truly 'earn the wrath of Article 14'? It is strange that the judge thinks it is the making of such a classification - whose factual basis, I must reiterate yet once more, is not in dispute - which attracts such wrath.

> *The power of the State Legislature to decide as regards grant of benefit of reservation in jobs or in educational institutions to the Backward Classes is not in dispute. It is furthermore not in dispute that if such a decision is made, the State can also lay down a Legislative policy as regards extent of reservation to be made for different members of the Backward Classes including Scheduled Castes. But it cannot take away the said benefit on the premise that one or the other group amongst the members of the Scheduled Castes has advanced and, thus, is not entitled to the entire benefit of reservation (S.B. Sinha).*

The first two sentences in the above are unexceptionable. Indeed, that would suffice to uphold the law passed by the Andhra Pradesh Legislature. What is difficult to even make sense of is the last sentence. That should occasion no surprise since we have already seen more than one example of the judge's free-flowing use of the language of the court. To answer it as best as one can, it must be pointed out that the benefit of reservation is not taken away from anyone by the subgrouping effected by the law. The law does not identify a creamy layer among the SCs to

be divested of the right of reservation. But if one group amongst the Scheduled Castes has advanced so much that it is taking 'the entire benefit of the reservation' (or much of it), then that situation can certainly be remedied? How can any one group be 'entitled to the entire benefit of reservation' given to a whole class? That too as a matter of right? Why cannot that opportunity be taken away?

But S.B. Sinha has another objection. He says that the provision of reservations is subject to Article 335 of the Constitution, which says that the claims of Scheduled Castes and Scheduled Tribes to posts in the services must be taken into consideration consistently with the maintenance of efficiency of the administration. He adds that '[this would] lead to the conclusion that the same cannot be done to favour less [it should be more] weak sections, i.e., some castes out of the homogeneous class of Scheduled Castes.' Once again, this is a view - the third one that I have listed - that hits at reservations as such, and not just their subdivision. The courts have never accepted Article 335 as a complete bar to reservations, but S.B. Sinha finds it sufficient reason to bar the giving of a separate quota to the more backward among the Scheduled Castes.

'Homogeneous' Class?

We may finally look at what the Constitution itself says in definition of the Scheduled Castes, and how 'homogeneous' the class is in the view of the Constitution. Article 341 has been cited above. It speaks of 'castes, races, tribes or parts of or groups within castes, races and tribes', which the President, in consultation with each State Governor notifies, and which shall thereupon for the purpose of the Constitution be deemed to be Scheduled Castes. Castes, races, tribes or parts of or groups within castes, races and tribes is certainly not a very homogeneous

thing? The only thing that makes it homogeneous is that all of them are untouchables. What would be surprising if some of the castes, races, tribes or parts or groups thereof are in a position to take the full benefit of what is given collectively to all of them? And if that happens, why should it be assumed that the Constitution, which has revealed the awareness that untouchability has diverse social origins, prohibits subdivision of the reservation so that all may get some benefit.

In answer, apart from the pronouncements of homogeneity that abound in the three separate and concurring judgements, a precedent is offered by Santosh Hegde, by misreading Murtaza Fazal Ali and misquoting V.R. Krishna Iyer both from *State of Kerala* vs *N.M. Thomas*. That judgment was the first time a broad view, befitting the better aspect of the Constitution, was taken by the majority of a Constitution Bench in the matter of reservations. The judges found themselves answering the objection that since Article 16(2) prohibits discrimination on grounds only of religion, race, caste, sex, descent, place of birth or residence, the 'Backward Class' of persons to whom reservations in government services can be given by virtue of Article 16(4) cannot be a caste or castes, it can only be a class.

Today it is commonplace that if a caste, say the caste of toddy-tappers, is identified as a Backward Class for the purpose of Article 16(4), then it does not amount to giving reservations to a caste. It only means that toddy-tappers have been found to be a Backward Class by virtue of some rational criteria of backwardness, and are given reservations as such. A caste, after all, is a class in the common sense meaning that it is a clearly defined group that is, for all practical purposes, well demarcated from the rest of society. If it is found to be backward according to some objective and rational criteria, then it can be the recipient

of reservations or other special provisions, without facing the objection that there is discrimination in favour of a caste. It took time for the courts to arrive at this formulation, which accounts for the tortured language employed by the courts in the process.

V.R. Krishna Iyer says in *State of Kerala* vs *N.M. Thomas*:

> *A bare reading [of Articles 341 and 342 of the Constitution] brings out the quintessential concept that they [Scheduled Castes and Scheduled Tribes] are no castes in the Hindu fold but an amalgam of castes, races, groups, tribes, communities thereof found on investigation to be the lowliest and in need of massive State aid and notified as such by the President. To confuse this backward-most social composition with castes is to commit a Constitutional error, misled by a compendious appellation. So that, to protect Harijans is not to prejudice any caste but to promote citizen solidarity. Article 16(2) is out of the way and to extend protective discrimination to this mixed bag of tribes, castes, races, groups, communities and non-castes outside the fourfold Hindu division is not to compromise with the acceleration of castelessness enshrined in the sub-Article. The discerning sense of the Indian Corpus Juries has generally regarded Scheduled Castes and Scheduled Tribes, not as caste but as a large backward group deserving of societal compassion.*

Santosh Hegde quotes these lines, correcting the word 'they' in line 2 above as 'there' for no reason at all except that it suits his view, and says:

> *According to Justice Krishna Iyer, though there are no castes, races, groups, tribes, communities, or parts thereof*

in Hinduism, the President on investigation having found some of the communities within the amalgam as being lowliest and in need of massive State aid included them in one class called the Scheduled Castes. The sequitur thereof is that Scheduled Castes are one class for the purposes of the Constitution.

It is absurd to claim that V.R. Krishna Iyer or anybody for that matter could have held that there are no castes, tribes, groups, etc, within Hinduism. It merely serves the purpose of drawing the conclusion that from out of the 'amalgam' (of what?) called Hinduism, the President has picked out the lowliest who are in need of massive State assistance and made out of them the class called Scheduled Castes, which is, therefore, an undifferentiated, indivisible class. Judicial reasoning could have sunk no lower.

Murtaza Fazal Ali from the same judgement is quoted by Santosh Hegde as having said:

'Thus in view of these provisions the members of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes have been given a special status in the Constitution and they constitute a class by themselves.'

From this, it is again concluded that the communities included in the Presidential list form a class by themselves and any 'division of these persons for any consideration' would amount to tinkering with the Presidential list. It is intriguing the way the judge draws the conclusion of indivisibility from the mere fact that a group of persons constitute a class in themselves. No such conclusion automatically follows. Logical pathologies apart, to be a class, a group merely needs to be well defined and clearly demarcated from others. Whether it is thereafter legitimately further classifiable into subgroups does not follow

one way or the other from this circumstance. A reading of Murtaza Fazal Ali's judgement cited above shows that he was, in fact, only answering the objection stemming from Article 16(2), that making special provisions for the SCs amounts to giving preferential treatment in the name of caste. No conclusion follows from this regarding further classifiability.

But at the end, S.B. Sinha thinks it is the rellis and adi andhras who are among the disadvantaged SCs as against the malas and madigas. The government's case in fact is that the rellis and madigas have been inadequately served by reservation whereas the malas and adi andhras have benefited disproportionately from it. Anyway, acknowledging that this problem is real, S.B. Sinha says that a quota within reservation is not the solution. Instead, give them 'scholarships, hostel facilities, special coaching, etc', he says. This is the fourth time that we find a line of reasoning in the judgment that is against reservations as such and not merely a quota within reservations. It has always been the argument of upper caste anti-reservationists that the government may provide the Backward Classes with scholarships, hostel facilities, free books, etc, but please do not cut into our monopoly in colleges and offices.

Against Reservations

At the end, what we have is a judgement purportedly against subdivision of the Scheduled Caste reservation quota, but which is, in fact, replete with arguments against reservations as such. A little more than a decade ago, in the Mandal Commission case (*Indira Sawhney* vs *Union of India*),[6] nine judges of the Supreme Court went into the whole gamut of the reservations question and answered all the issues, affirming some earlier

[6] *AIR 1993 SC 477.*

judgements, overruling some, and laying down the law in quite a satisfactory manner. It was hoped that most of the ghosts that have haunted the provision of reservations/special provisions for the oppressed castes of Hindu society had been laid to rest. Apparently not. But then, what more do you expect when a section of the Dalits themselves go to court against those below them, and employ all the arguments the brahmins invented against reservations and special provisions for the deprived castes as such? Did they not ask for it? Did they not lay it open to the court to once again happily walk over what in law would be called 'covered ground'?

Everyone in Andhra Pradesh recalls the glee with which casteist society welcomed the arguments used by the malas against the demand raised by the madigas. There is in general in human affairs nothing more calculated to please than the appropriation of your arguments by your own opponent in the innocent assumption that he is protecting the right obtained against you from an encroacher. And like society, like judges, for the tortuous reluctance with which the courts came to accept that India is a caste society and something should be done about it if we are ever to be a real democracy is evident from the history of judicial pronouncements on reservations.

To the judges, one is tempted to read what a predecessor of theirs said two decades ago. In *K.C. Vasanth Kumar* vs *State of Mysore*,[7] O. Chinnappa Reddy said something about how the Constitution of India, at least in its more positive aspect, may be read:

> *We must also remember that we are expounding a Constitution born . . . of an anti-imperialist struggle,*

[7] *AIR 1985 SC 1495.*

influenced by Constitutional instruments, events and revolutions elsewhere, in search of a better world, and wedded to the idea of justice, economic, social and political to all. Such a Constitution must be given a generous interpretation so as to give all its citizens the full measure of the justice promised by it.

This probably sounds terribly like twentieth-century discourse, but it was twentieth-century aspirations that shaped the Republic of India, and there is no cogent reason for declaring that Republic dead.

Economic and Political Weekly (EPW)
16 July 2005

Sub-classification Addresses Disability Within Disability

Kindly receive the following observations and suggestions in connection with the enquiry undertaken by the Hon'ble Commission:

The Madiga Reservation Porata Samiti (Madiga Reservation Struggle Committee) is the organisation that has been at the forefront of the fight for the due share of the madiga and other Scheduled Caste communities which have never been able to avail their share of reservations in employment and education. There are 59 SC communities in the State, of which only a few have availed disproportionately the benefits given to the SCs as a whole. Though this may have happened inadvertently due to historical and social factors, the fact remains that only a few communities out of the 59 have benefited substantially from the special Constitutional provisions intended for the Scheduled Castes as a whole. One of the social factors is that there is social distance similar to untouchability within the Scheduled Castes, where the 'higher' SCs treat the 'lower' SCs the same way the non-SCs treat all the SCs.

It is the MRPS that raised the issue, built a State-wide movement for resolving it, and made it a major policy issue in the State of Andhra Pradesh. It is in response to our sustained efforts that the Government made a law apportioning the Scheduled Caste reservation in the State among four subgroups,

classified according to the extent of development attained by the various SC communities in the State. Madigas and related communities and rellis have been identified as those who have benefited least, and the malas and related communities and the adi andhras have been identified as those who have benefited the most.

We wish to submit that these facts are no longer in dispute and need not be gone into once again. The Justice Ramachandra Raju Commission of Enquiry appointed by the then Government of A.P gave a detailed report substantiating the gap between the Scheduled Caste communities. That report was sought to be questioned in the High Court by the persons of the mala and related communities who challenged the classification made by the State government. The High Court rejected the challenge. They challenged the judgement in the Supreme Court but argued only the legal question of the power of the State government to undertake such a classification. The Supreme Court clearly said that the correctness or otherwise of the Ramachandra Raju Commission is not being gone into in its judgement. As such the report of that Commission is final and the issue covered by it cannot be reopened.

The only issues that are open for advice to be given by the Hon'ble Commission are:

(1) whether, in the face of the ascertained inequality, remedial measures must be taken by way of dividing the reservations and other special provisions between the identified sub-groups, and (2) what is the legal obstacle to it. Insofar as the first issue is concerned, the very logic by which reservations are provided would dictate that if there is perceived systematic inequality within a reserved category, the most appropriate remedy is to apportion the benefit given to the category as a whole. It has long been recognised that the only effective way to overcome

educational and employment disabilities arising from caste disability is to mandatorily reserve a certain proportion for the disadvantaged community. It is this recognition that has led to Art 16(4) of the Constitution and to similar provisions being made in the field of education under Art 15(4). If scholarships, free provision of books, extra coaching etc would have sufficed to overcome the disability, the Constitution-makers and the law-makers would not have thought of reservations at all. The same logic therefore applies to overcoming disability within disability.

In relation to (2), the only obstacle is the judgement of the Supreme Court in *E.V. Chinnaiah vs State* wherein it was held not only that the State Government does not have such power but that such apportionment is Constitutionally impermissible. The only remedy then is to amend the Constitution suitably. We request you to recommend an amendment on the following proviso to Article 341:

> *Provided that if the State or Central Government is of the opinion that any special provision made under Art 15(4) or 16(4) or any other provision of this Constitution or any law must be apportioned between sub-groups within the list so declared and amended from time to time for the equitable availment of the same, it shall be competent for the Government to do so.*

We would not have presumed to dictate the exact language of the proviso to the Hon'ble Commission, but our concern that needless complications may not further prevent equitable measures from being undertaken prompts us to do so.

Thanking you

HRF submission before the
Hon'ble Usha Mehra Commission of Enquiry

Annexure 1

Excerpts of the August 1, 2024 Judgment of the 7 Judge Supreme Court Constitution Bench that held the Sub-Classification of SC Reservations Permissible

in the case of

The State of Punjab & Ors Versus Davinder Singh & Ors. Civil Appeal No. 2317 of 2011

CJI Dr Dhananjaya Y Chandrachud & Justice Manoj Misra

E. Conclusion

205. In view of the discussion above, the following are our conclusions:

- **a.** Article 14 of the Constitution permits sub-classification of a class which is not similarly situated for the purpose of the law. The Court while testing the validity of sub-classification must determine if the class is a homogenous integrated class for fulfilling the objective of the sub-classification. If the class is not integrated for the purpose, the class can be further classified upon the fulfillment of the two-prong intelligible differentia standard;
- **b.** In **Indra Sawhney** (supra), this Court did not limit the application of subclassification only to the Other Backward Class. This Court upheld the application of the principle to beneficiary classes under Articles 15(4) and 16(4);
- **c.** Article 341(1) does not create a deeming fiction. The phrase "deemed" is used in the provision to mean that the castes or groups notified by the President shall be "regarded as" the Scheduled Castes. Even if it is accepted that the deeming fiction is used for the creation of a

constitutional identity, the only logical consequence that flows from it is that castes included in the list will receive the benefits that the Constitution provides to the Scheduled Castes. The operation of the provision does not create an integrated homogenous class;

d. Sub-classification within the Scheduled Castes does not violate Article 341(2) because the castes are not per se included in or excluded from the List. Subclassification would violate the provision only when either preference or exclusive benefit is provided to certain castes or groups of the Scheduled Castes over all the seats reserved for the class;

e. Historical and empirical evidence demonstrates that the Scheduled Castes are a socially heterogenous class. Thus, the State in exercise of the power under Articles 15(4) and 16(4) can further classify the Scheduled Castes if (a) there is a rational principle for differentiation; and (b) the rational principle has a nexus with the purpose of sub-classification; and

f. The holding in **Chinnaiah** (supra) that sub-classification of the Scheduled Castes is impermissible is overruled. The scope of sub-classification of the Scheduled Castes is summarized below:

  i. The objective of any form of affirmative action including subclassification is to provide substantive equality of opportunity for the backward classes. The State can sub-classify, *inter alia,* based on inadequate representation of certain castes. However, the State must establish that the inadequacy of representation of a caste/group is because of its backwardness;

ii. The State must collect data on the inadequacy of representation in the "**services of the State**" because it is used as an indicator of backwardness; and

iii. Article 335 of the Constitution is not a limitation on the exercise of power under Articles 16(1) and 16(4). Rather, it is a restatement of the necessity of considering the claims of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes in public services. Efficiency of administration must be viewed in a manner which promotes inclusion and equality as required by Article 16(1).

…………………………………………CJI

[Dr Dhananjaya Y Chandrachud]

……………………………………………J

[Manoj Misra]

New Delhi;
August 01, 2024

Justice B.R Gawai

VII. Conclusion

296. I, therefore, hold:

- **i.** that *E.V. Chinnaiah*, which held that sub-classification amongst the Scheduled Castes for the purpose of giving more beneficial treatment to a group in the larger group of the Scheduled Castes is not permissible, does not lay down a good law;
- **ii.** that sub-classification amongst the Scheduled Castes for giving more beneficial treatment is permissible in law;
- **iii.** that for doing so, the State will have to justify that the group for which more beneficial treatment is provided is inadequately represented as compared to the other castes in the said List;
- **iv.** that while doing so, the State will have to justify the same on the basis of empirical data that a sub-class in whose favour such more beneficial treatment is provided is not adequately represented;
- **v.** that, however, while providing for sub-classification, the State would not be entitled to reserve 100% seats available for Scheduled Castes in favour of a sub-class to the exclusion of other castes in the List;

vi. that such a sub-classification would be permissible only if there is a reservation for a sub-class as well as the larger class;

vii. that the finding of *M. Nagaraj*, *Jarnail Singh* and *Davinder Singh* to the effect that creamy layer principle is also applicable to Scheduled Castes and Scheduled Tribes lays down the correct position of law;

viii. that the criteria for exclusion of the creamy layer from the Scheduled Castes and Scheduled Tribes for the purpose of affirmative action could be different from the criteria as applicable to the Other Backward Classes.

..........................J.
[B.R. GAVAI]

New Delhi;
August 01, 2024

Justice Vikram Nath

1. I am generally in agreement with the reasons and conclusions arrived at in the opinions of Hon'ble the Chief Justice and Brother Justice Gavai in particular that the holding in **E.V.Chinnaiah**, that sub-classification within Scheduled Castes was impermissible, does not lay down good law and stands over-ruled. Further, any exercise involving sub-classification by the State must be supported by empirical data.

2. I am also in agreement with the opinion of Brother Justice Gavai that '*creamy layer*' principle is also applicable to Scheduled Castes and Scheduled Tribes, and that the criteria for exclusion of creamy layer for the purpose of affirmative action could be different from the criteria as applicable to the Other Backward Classes.

……..…………….J.
(VIKRAM NATH)

New Delhi;
August 01, 2024

Justice Bela M. Trivedi

79. The upshot of the above discussion may be summarised as under: -

(i) When the law was settled by the Constitution Bench in ***E.V. Chinnaiah*** after considering all the previous judgments including ***Indra Sawhney*** and after investing substantial judicial time and resources, the same should not have been doubted and referred to the larger bench by the Three-Judge Bench in ***Davinder Singh***, and that too without assigning any reason much less cogent reason for their disagreement disregarding the well settled doctrines of Precedents and *Stare decisis*.

(ii) While giving a broad and generous construction to the Constitutional provisions, the rule of "plain meaning", or "literal" interpretation, which is the "primary rule" has to be kept in mind.

(iii) The Presidential List specifying "Scheduled Castes" under Article 341 assumes finality on the publication of the notification, and the castes, races or tribes, or groups within castes, races or tribes specified in the notification are deemed to be the "Scheduled Castes" in relation to that State or Union Territory as the case may be, for the purposes of the Constitution and as such assume special status of "Scheduled Castes".

(iv) It is only the Parliament by law which can include in or exclude from the list of the "Scheduled Castes" specified in the notification notified under Clause (1), any caste, race or tribe or part of or group within any caste, race or tribe. Such notification notified under Clause (1) cannot be varied even by the President by issuing any subsequent notification.

(v) It is by virtue of the notification of the President under Article 341 that the "Scheduled Castes" come into being. Though the members of Scheduled Castes are drawn from different castes, races or tribes, they attain special status of "Scheduled Castes" by virtue of Presidential Notification. The etymological and evolutionary history and the background of the nomenclature "Scheduled Castes", coupled with the Presidential orders published under Article 341 of the Constitution, make the "Scheduled Castes", a homogenous class, which cannot be tinkered with by the States.

(vi) The States have no legislative competence to enact the law for providing reservation or giving preferential treatment to a particular caste/castes by dividing/sub-dividing/sub-classifying or regrouping the castes, races or tribes enumerated as the "Scheduled Castes" in the notification under Article 341.

(vii) Under the guise of providing reservation or under the pretext of taking affirmative action for the weaker of the weakest sections of the society, the State cannot vary the Presidential List, nor can tinker with Article 341 of the Constitution.

(viii) The Nine-Judge Bench in ***Indra Sawhney*** and the Five-Judge Bench in ***Jarnail Singh*** had not dealt with the issue

of subclassification of the "Scheduled Castes" in the context of Article 341, much less had dealt with the State's powers to sub-classify or sub-divide or regroup the castes specified as "Scheduled Castes" under Article 341 of the Constitution, and therefore, it could not be held that the law laid down in ***E.V. Chinnaiah*** was not in consonance with ***Indra Sawhney*** or ***Jarnail Singh.***

(ix) The power conferred upon the Supreme Court under Article 142 cannot be used to supplant the substantive law applicable to the case under consideration. Even with the width of its amplitude, Article 142 cannot be used to build a new edifice where none existed earlier, by ignoring express statutory provisions dealing with the subject, and thereby to achieve something indirectly which cannot be achieved directly. The action of the State, though well intentioned and affirmative in nature, if violates the specific provision of the Constitution, cannot be validated by the Supreme Court in exercise of its jurisdiction under Article 142.

(x) The affirmative action and legal frameworks, though both do aim at more equitable society, they must navigate complex legal principles to ensure fairness and constitutionality.

80. In that view of the matter, I am of the opinion that the law laid down by the Five-Judge Bench in ***E.V. Chinnaiah*** is the correct law and deserves to be confirmed.

……………………………J.
[BELA M. TRIVEDI]

New Delhi;
August 01, 2024

Justice Pankaj Mithal

Conclusion

77. Our predecessors, not only the Judges but also the former Prime Minister have appeared to be against providing reservation to any class or caste of persons on purely caste basis and wanted to take the country forward on merit basis. Despite the views so expressed, the Constitutional amendments envisaged to promote the depressed and the backward classes of persons to bring them to the level of the privileged class enjoying the status of an urban elite. Thus, the reservation policy was rightly applied and since its implementation faced difficulties as some in the backward classes have marched ahead, it has become imperative to uplift the backward of the backwards, for which purpose sub-classification has become the order of the day.

78. I had the privilege of going through the erudite judgments of the Chief Justice and my esteemed brother Justice Gavai.

79. The Chief Justice in his opinion has dwelled upon the legal aspects to answer the core issue whether sub-classification of the scheduled castes is constitutionally permissible for the purposes of reservation. He has clearly opined that this Court in **Indra Sawhney** (Supra) never intended to limit the application of sub-

classification to the other backward classes only. If any class is not integrated it can be further classified and such sub-classification of a class would not be violative of Article 14 of the Constitution, so long persons in a class are not similarly situated. There is no violation of Article 341(2) of the Constitution in sub-classification within the scheduled caste as by such sub-classification no caste is being included or excluded from the list of scheduled castes.

80. His Lordship Justice Gavai in his opinion quoted an example where a member of a backward class becomes an IAS or an IPS or any other officer of the All India Service and improves upon his status in the society but even then his children get full benefits of reservation. No doubt, "*one swallow does not make a summer*" meaning thereby that if few members of a particular caste/class advances in the society the entire caste or class would not cease to be backward. Nonetheless if any member of designated backward class acquires a higher status and attains equality with the forward class, it is difficult to comprehend how his children would be treated as depressed, downtrodden or backward in any manner be it socially, economically or educationally. Therefore, the caste to which this person belongs may not be excluded as a whole from the benefit of reservation but certainly the family which has obtained the benefit once shall not be allowed to take advantage of reservation in the next generation. The reservation to such families has to be confined to one generation only.

81. It has rightly been stated by my brother Justice Gavai in his opinion that Justice Krishna Iyer in ***N. M. Thomas*** (supra) has repeatedly observed that State is entitled to

take steps for weeding out socially, economically and educationally advanced sections of scheduled castes and scheduled tribes from the ambit of reservation.

82. It has rightly been observed that a child studying in St. Stephen's College or any good urban college cannot be equated with a child studying in a rural school/college and that he cannot be grouped into a same bracket.

83. In these circumstances my brother Justice Gavai has rightly concluded that the State must evolve a policy of identifying the creamy layer even from the scheduled castes and scheduled tribes so as to exclude them from the benefit of reservation.

84. Agreeing with the scholarly separate opinions authored by the Chief Justice and Brother Gavai, J., I summarise my views as under:

(i) The policy of reservation as enshrined under the Constitution and by its various amendments requires a fresh re-look and evolvement of other methods for helping and uplifting the depressed class or the downtrodden or the persons belonging to SC/ST/OBC communities. So long no new method is evolved or adopted, the system of reservation as prevailing may continue to occupy the field with power to permit subclassification of a class particularly scheduled caste as I would not be suggesting dismantling of an existing building without erecting a new one in its place which may prove to be more useful;

(ii) In the Constitutional regime, there is no caste system and the country has moved into a

casteless society except for the deeming provision under the Constitution for the limited purposes of affording reservation to the depressed class of persons, downtrodden or belonging to SC/ST/OBC. Therefore, any facility or privilege for the promotion of the above categories of persons has to be on a totally different criteria other than the caste may be on economic or financial factors, status of living, vocation and the facilities available to each one of them based upon their place of living (urban or rural);

(iii) The reservation, if any, has to be limited only for the first generation or one generation and if any generation in the family has taken advantage of the reservation and have achieved higher status, the benefit of reservation would not be logically available to the second generation; and

(iv) It is reiterated that periodical exercise has to be undertaken to exclude the class of person who after taking advantage of reservation has come to march, shoulder to shoulder with the general category.

85. The reference is accordingly answered and it is held that subclassification of scheduled castes is permissible in law for the purposes of reservation.

……………………………….. J.

(PANKAJ MITHAL)

New Delhi;
August 01, 2024

Justice Satish Chandra Sharma

1. I have had the privilege of reading the lucid and detailed opinion(s) authored by Hon'ble Dr. Justice D.Y.Chandrachud, Chief Justice of India and Hon'ble Mr. Justice B.R. Gavai, respectively. I am fully in agreement with both opinions to the extent that the validity of sub-classification within Scheduled Castes has been held to be constitutionally permissible. Moreover, I am fully in agreement with the opinion(s) to the extent that any exercise involving sub-classification by the State, must be supported by empirical data that ought to underscore the more 'disadvantaged' status of the sub-group to which such preferential treatment is sought to be provided *vis-à-vis* the Constitutional Class as a whole.
2. However, on the question of applicability of the '*creamy layer principle*' to Scheduled Castes and Scheduled Tribes, I find myself in agreement with the view expressed by Justice Gavai i.e., for the full realisation of substantive equality *inter se* the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, the identification of the '*creamy layer*' qua Scheduled Castes and Scheduled Tribes ought to become a constitutional imperative for the State.

....J.
[SATISH CHANDRA SHARMA]

New Delhi
August 01, 2024.

Sub-Classification of Scheduled Castes
A Brief Timeline

1. The **Madiga Reservation Porata Samithi (MRPS)** was formed on **June 7, 1994**, in Eedumudi village, Naguluppalapadu Mandal, Prakasam District, Andhra Pradesh, by **13 madiga youth** under the leadership of **Manda Krishna Madiga**.
2. The first **MRPS** meeting was held on **May 31, 1995**, in Ongole, with former minister **Mrs. T.N. Sadalakshmi** as the chief guest, attracting around **70,000 people**.
3. Following the first meeting, several regional meetings were held, including a **gathering of 40,000 madigas** in Visakhapatnam on **September 28, 1995**; **35,000** in Nellore on **October 25, 1995;** in **Vijayawada (November 25, 1995)** and **Kurnool (January 8, 1996)** for pushing the demand for SC categorization.
4. The first **state-level rally**, known as **Chalo Hyderabad**, took place on **March 2, 1996**, at Nizam College Grounds, Hyderabad, where **5,00,000 madigas** gathered.
5. The **Madigala Atmagourava Pradarsana** (March 25, 1996) saw **80,000 madigas** rally at Nizam College in Hyderabad, with Chief Minister **Nara Chandra Babu Naidu** promising to categorize SC reservations to address the inequalities.

6. During **Chalo Assembly** (September 2, 1996), over **2,00,000 madigas** marched despite heavy rain. CM **Chandrababu Naidu** promised to form a commission within **45 days** to study SC categorization.
7. On **September 10, 1996**, the Andhra Pradesh government appointed a one-man commission, led by **Justice P. Ramachandra Raju**, to examine SC reservation disparities.
8. The **Madiga Maha Padayatra**, led by **Manda Krishna Madiga**, spanned **1,052 km** from **April 14 to June 6, 1997**, from CM **Chandrababu Naidu's village** in Chittor district to Hyderabad, aiming to garner public support for categorization.
9. On **May 28, 1997**, the **Ramachandra Raju Commission** submitted its report, supporting the Madigas' concerns regarding unequal access to benefits.
10. On **June 6, 1997**, the final day of the Maha Padayatra, thousands of Madigas gathered in Hyderabad demanding the division of the **15% SC reservation** into **four categories**.
11. That same day, the **AP government** accepted the Ramachandra Raju report and issued an ordinance sub-categorizing **59 Scheduled Castes** into four groups (A, B, C, & D), each with its own reservation quota in State services and educational institutions.
12. **Mala Mahanadu** challenged the ordinance in the **Andhra Pradesh High Court**.
13. On **September 18, 1997**, the Andhra Pradesh High Court struck down the ordinance as unconstitutional, stating that the **National Commission for Scheduled Castes**

and Scheduled Tribes should have been consulted under **Article 338(9)** of the Constitution.

14. The AP government consulted the **National SC/ST Commission**, which on **August 25, 1998**, refused to give an opinion as the matter was *sub judice* in the Supreme Court. The government withdrew its Supreme Court appeal on **February 11, 1998**, to continue pursuing the matter with the commission.

15. On **October 1, 1998**, the AP government approved a new ordinance on SC categorization, which was forwarded to the **President of India** for approval.

16. The **President approved the ordinance** on **November 30, 1999**.

17. On **December 9, 1999**, the Governor of Andhra Pradesh issued **Ordinance No. 9 of 1999**, which faced legal challenges, with petitioners arguing that it violated constitutional provisions, including **Articles 15(4), 16(4), 341(1), and 338(7)**.

18. In **May 2000**, the ordinance was replaced by the **Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalization of Reservations) Act, 2000**, which mirrored the ordinance and was upheld by the **Andhra Pradesh High Court** in **November 2000**.

19. However, the **Supreme Court** struck down the Act as unconstitutional in **E.V. Chinnaiah vs State of Andhra Pradesh** on **November 5, 2004**, ruling it beyond the State's legislative competence.

20. The **Chaitanya Yatra** (November 16 – December 13, 2004), beginning at **Y.S. Rajasekhar Reddy's birthplace** in Kadapa District concluded with a

resolution passed by the AP Assembly in support of SC categorization, which was sent to the **Government of India**.

21. The **Madigala Dharma Yuddha Maha Padayatra** (April 18 – June 11, 2005), a **1,600 km march** from **Bangalore to Hyderabad**, garnered support from neighboring states also with lakhs of madigas attending the final rally.
22. The **Madigala Tirugubatu Maha Padayatra** (April 5 – May 14, 2006), from **Amalapuram to Hyderabad**, culminated in a protest, followed by government promises and the formation of a Central Commission on **September 7, 2006**.
23. The **Viswarupa Maha Sabha** on **April 17, 2007**, in Vijayawada drew **1.5 million madigas**, urging the Central Government to expedite the appointment of a chairman for the SC categorization commission.
24. **Manda Krishna Madiga** initiated a **Fast Unto Death** on **May 17, 2007**, to pressurise the Central Government. The fast ended after widespread protests and his worsening health which led to the appointment of **Justice Usha Mehra** as commission chairperson on **May 21, 2007**.
25. The **Jaitra Yatra** (June 11 – July 25, 2007), a **1,950 km bicycle yatra** across Andhra Pradesh, ended with a protest and subsequent discussions with the government.
26. On **April 25, 2008**, **Manda Krishna Madiga** and other leaders went on a **Fast Unto Death**, demanding the submission of the **Usha Mehra Commission's** report. The fast ended on **May 1, 2008**, when the report was submitted.

27. The **Usha Mehra Commission** supported SC categorization and recommended a **constitutional amendment** to allow sub-classification of castes under **Article 341**.

28. On **December 14, 2008**, **Krishna Madiga** started another **Fast Unto Death**, demanding a bill on SC categorization in Parliament. The fast ended after **8 days** following police intervention and Krishna Madiga's arrest.

29. The **Viswarupa Maha Sabha** on **February 16, 2009**, in Rajahmundry drew lakhs of Madigas to accelerate the introduction of a categorization bill in Parliament.

30. On **February 4, 2009**, **MRPS activists** and members of the **Madiga Students Federation** besieged the Assembly, demanding action on SC categorization, which ended with a government promise.

31. On **March 2, 2009**, four **MRPS leaders** were injured in a protest at **Gandhi Bhavan**, with three of them dying later. The incident, blamed on government negligence, drew widespread condemnation.

32. The **Yuddabheri** rally on **December 4, 2010**, in Hyderabad, saw lakhs of madigas demanding a **constitutional amendment** for SC categorization. **Krishna Madiga** later went on another fast, which ended after assurances from CM **Kiran Kumar Reddy**.

33. In **1975**, the **Punjab government** issued a notification dividing its **25% SC reservation quota** into two categories: giving **Balmiki** and **Mazhabi Sikh** communities 50 persent received preference within the SC reservation. But it was struck down in 2006 citing Chinnaiah judgement. In the same year **Punjab**

Legislature enacted the **Punjab Scheduled Castes and Backward Classes (Reservation in Services) Act** with the same provisions. This was also struck down by **Punjab and Haryana High Court.**

34. On **March 29, 2010**, the **Punjab and Haryana High Court** declared the reservation under Section 4(5) unconstitutional, citing the **Chinnaiah** judgment.

35. The **Punjab government** appealed to the Supreme Court, arguing that **Chinnaiah** judgment does not apply and is inconsistent with the **Indra Sawhney** judgment. On **August 20, 2014**, a three-judge bench referred **Chinnaiah** judgment for reconsideration by a larger bench.

36. The **State of Punjab** sought to overturn the **Chinnaiah** judgment, and in **2014**, the case was referred to a **five-judge Constitution Bench**.

37. On **August 27, 2020**, the Supreme Court upheld the **practice of sub-classification** while referring the constitutional question to a **seven-judge bench**.

38. In **1994**, Haryana issued a notification creating two SC categories (Blocks A and B). The High Court quashed this in **2006**, citing **Chinnaiah** judgment.

39. In **2009**, the **Tamil Nadu** government passed the **Tamil Nadu Arunthathiyars (Special Reservation) Act**, reserving **16% of SC seats** for **Arunthathiyars**, but it also faced legal challenges under **Chinnaiah** judgment.

40. On **August 1, 2024**, a **seven judge Constitutional Bench** of the Supreme Court overruled the **E.V. Chinnaiah** judgment, validating **sub-classification within SC communities**.

Sub-Classification of SCs - A Democratic Perspective

(Telugu & English Essays)

K. Balagopal

వర్గీకరణ వల్ల దళితుల మధ్య అనైక్యత తలెత్తుతుంది కాబట్టి అది అవాంఛనీయమనేది మరొక బలమైన వాదన. అనైక్యత తలెత్తే అవకాశం ఉన్నమాట వాస్తవమే. అది అవాంఛనీయమనేది కూడా వాస్తవమే. అనైక్యత తలెత్తకుండా చూడటం అవసరం. అది కేవలం దళితుల బాధ్యత, దళిత సంఘాల బాధ్యత మాత్రమే కాదు, ప్రజాతంత్రవాదులందరి బాధ్యత. కానీ దానికి మార్గం ఏమిటి? తమ వాటా తమకు న్యాయంగా ఇమ్మని అడిగేవాళ్ళ కోరికను తిరస్కరించడమా? లేకపోతే ఆ కోరికను సహృదయంగా స్వీకరించి ఐక్యత దెబ్బ తినకుండా కాపాడుకోవడమా? తాము అసమానులమని గుర్తించనంతవరకే అసమానుల మధ్య ఐక్యత సాధ్యమవుతుంది. గుర్తించాక మాత్రం సమానత్వ కాంక్షను గౌరవించి ఐక్యతను నిలబెట్టుకోవాల్సి ఉంటుంది.

కె. బాలగోపాల్

ఎస్.సి రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ సమస్య సున్నితమైన అంశం అని సోకాల్డ్ మేధావులు, రచయితలు మిన్నకుండిపోతున్న సమయంలో వారు తమ వైఖరి మార్చుకోవాలని, కుల నిర్మూలనకు రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ ఏ మాత్రం అడ్డంకి కాదని బాలగోపాల్ నిక్కచ్చిగా చెప్పారు. ఎస్.సి వర్గీకరణ జరిగితేనే అట్టడుగు వర్గం వారికి మరింత బలం చేకూరి వారు పురోగతిని సాధించగలరనే సత్యాన్ని బాలగోపాల్ పదే పదే చెప్పారు. ఇదే ఆయన ప్రత్యేకత.

మంద కృష్ణ మాదిగ

ముందు మాట నుంచి

₹ 150

HRF

A Human Rights Forum Publication

రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ - ప్రజాస్వామిక దృక్పథం

కె. బాలగోపాల్